

Podaci i informacije o Banci na dan 31.12.2025. godine

Banja Luka, maj 2026. godine

Sadržaj

1. UVOD	3
2. OSNOVNI PODACI.....	4
3. VLASNIČKA STRUKTURA	7
4. POLITIKE NAKNADA.....	20
5. STRATEGIJE I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA BANKE.....	25
6. PODACI O KAPITALU.....	47
7. PODACI O KAPITALNIM ZAHTJEVIMA I ADEKVATNOSTI KAPITALA	53
8. PODACI KOJI SE ODNOSE NA LIKVIDNOSNE ZAHTJEVE.....	66
9. PODACI O IZLOŽENOSTI BANKE PO OSNOVU ULAGANJA	72
10. KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI.....	73
11. INFORMACIJE U VEZI SA ICAAP-om i ILAAP-om.....	78
12. PODACI O BANKARSKOJ GRUPI	83
13. ZALOŽENA I NEZALOŽENA IMOVINA	84

1. UVOD

Ovaj izvještaj je sastavljen u skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o objavljivanju podataka i informacija banke (Službeni glasnik Republike Srpske broj 89/17) i Uputstvom za popunjavanje obrazaca uz Odluku o objavljivanju podataka i informacija banke.

Prilikom sastavljanja ovog izvještaja Banka je nastojala ispoštovati slijedeće principe:

1. princip jasnoće
2. princip smislenosti
3. princip dosljednosti
4. princip uporedivosti sa drugim bankama.

Svi kvantitativni podaci u ovom izvještaju izraženi su u hiljadama KM (000 KM), ukoliko nije drugačije navedeno.

Dana 29.05.2026. godine Banka je sagledala i ažurirala akt Politike i procedure o objavljivanju podataka i informacija MF banke a.d. Banja Luka.

Ovim aktom se propisuje sadržaj podataka, odnosno informacija koje je MF banka a.d. Banja Luka dužna da objavljuje u skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske i Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke.

Banka podatke propisane Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke objavljuje najmanje jednom godišnje na svojoj internet stranici <https://mfbanka.com/index.php/finansijski-izvjestaji-s/>, a jednom godišnje Banka vrši procjenu da li informacije treba objavljivati češće.

Kao dodatak ovom izvještaju može se koristiti i revidirani godišnji finansijski izvještaji objavljen na internet stranici Banke <https://mfbanka.com/wp-content/uploads/2026/04/Izvjestaj-nezavisnog-revizora-MF-Banka-31.12.2025.pdf> u cilju prikupljanja informacija o MF banci a.d. Banja Luka.

U navedenom izvještaju se pored finansijskih izvještaja i bilješki uz finansijske izvještaje nalaze i podaci o načinu upravljanja rizicima koji mogu poslužiti za adekvatno određivanje rizičnog profila Banke.

2. OSNOVNI PODACI

POSLOVNO IME I SJEDIŠTE BANKE

Banka posluje pod poslovnim imenom:

„MF banka“ akcionarsko društvo Banja Luka.

Skraćeno poslovno ime Banke je:

„MF banka“ a.d. Banja Luka.

Sjedište Banke je u Banjoj Luci, ulica Aleja Svetog Save broj 61, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina.

Osnovna djelatnost Banke je obavljanje platnog prometa, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu.

Matični broj: 11022685

Šifra djelatnosti: 64.19

JIB: 4402660380006

PIB: 402660380006

ORGANIZACIONI DIJELOVI BANKE

MF banka a.d. Banja Luka obavlja poslovanje u Centrali, putem filijala kao osnovnih poslovnih jedinica i ekspozitura/šaltera kao nižih organizacionih dijelova zavisnih od filijala.

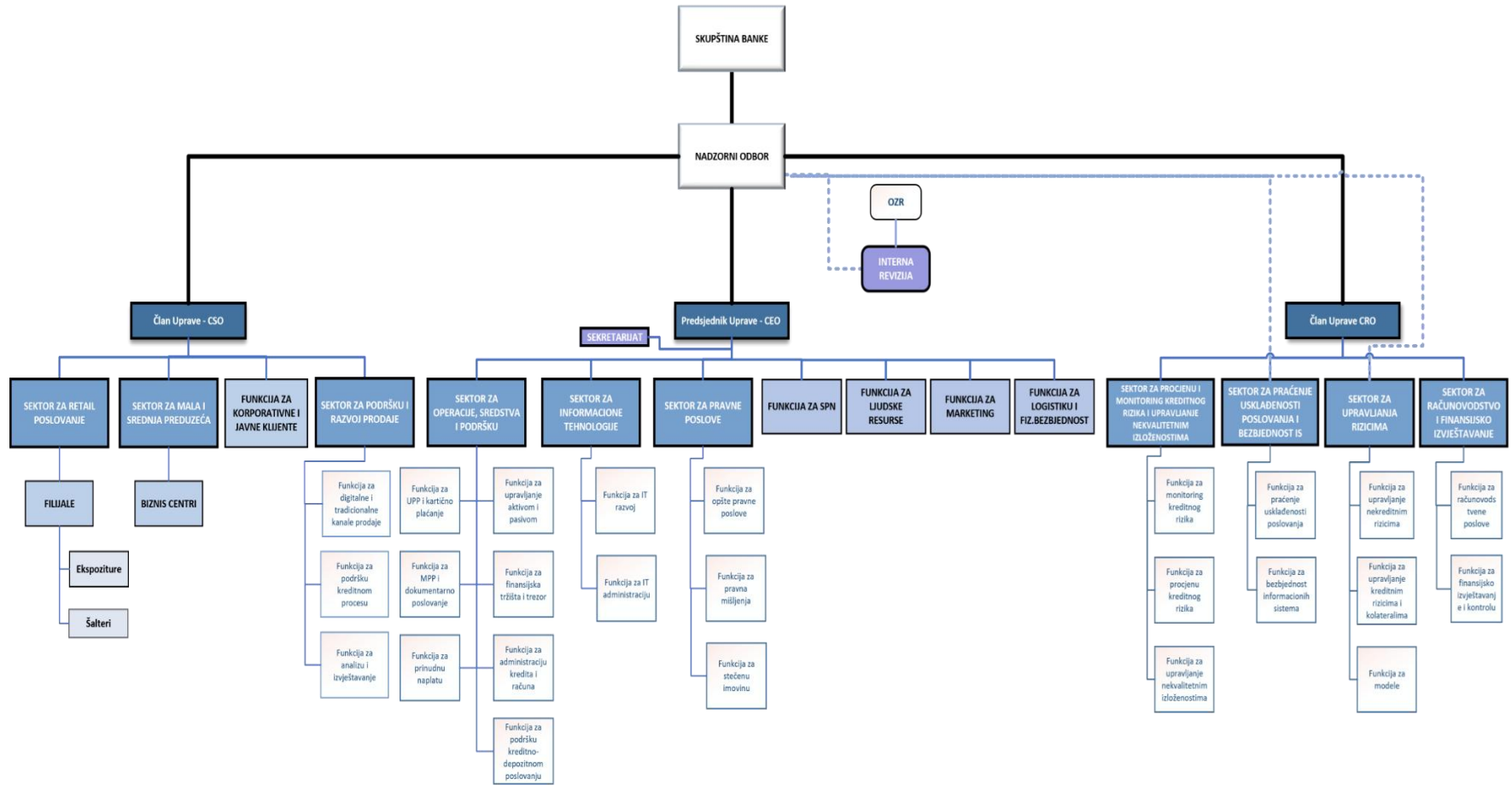
Filijale MF banke a.d. Banja Luka	
Naziv organizacionog dijela	Sjedište organizacionog dijela
MF banka a.d. Banja Luka – Filijala Banja Luka	Aleja Svetog Save broj 61, Banja Luka
MF banka a.d. Banja Luka – Filijala Bijeljina	Majevička 10-14, Bijeljina
MF banka a.d. Banja Luka – Filijala Cazin	Cazinskih brigada bb, Cazin
MF banka a.d. Banja Luka – Filijala Dobož	Kralja Tvrtka 1, Dobož
MF banka a.d. Banja Luka – Filijala Istočno Sarajevo	Sime Milutinovića Sarajlije broj 2, Istočno Novo Sarajevo
MF banka a.d. Banja Luka – Filijala Prijedor	Kralja Petra I Oslobodioca bb, Prijedor
MF banka a.d. Banja Luka – Filijala Tuzla	Titova bb, Tuzla
MF banka a.d. Banja Luka – Filijala Sarajevo Centar	Bulevar Meše Selimovića 2A, Centar Sarajevo
MF banka a.d. Banja Luka – Filijala Tešanj	Braće Pobrić 12B, Tešanj
MF banka a.d. Banja Luka – Filijala Mostar	Kralja Petra Krešimira IV broj 1, Mostar

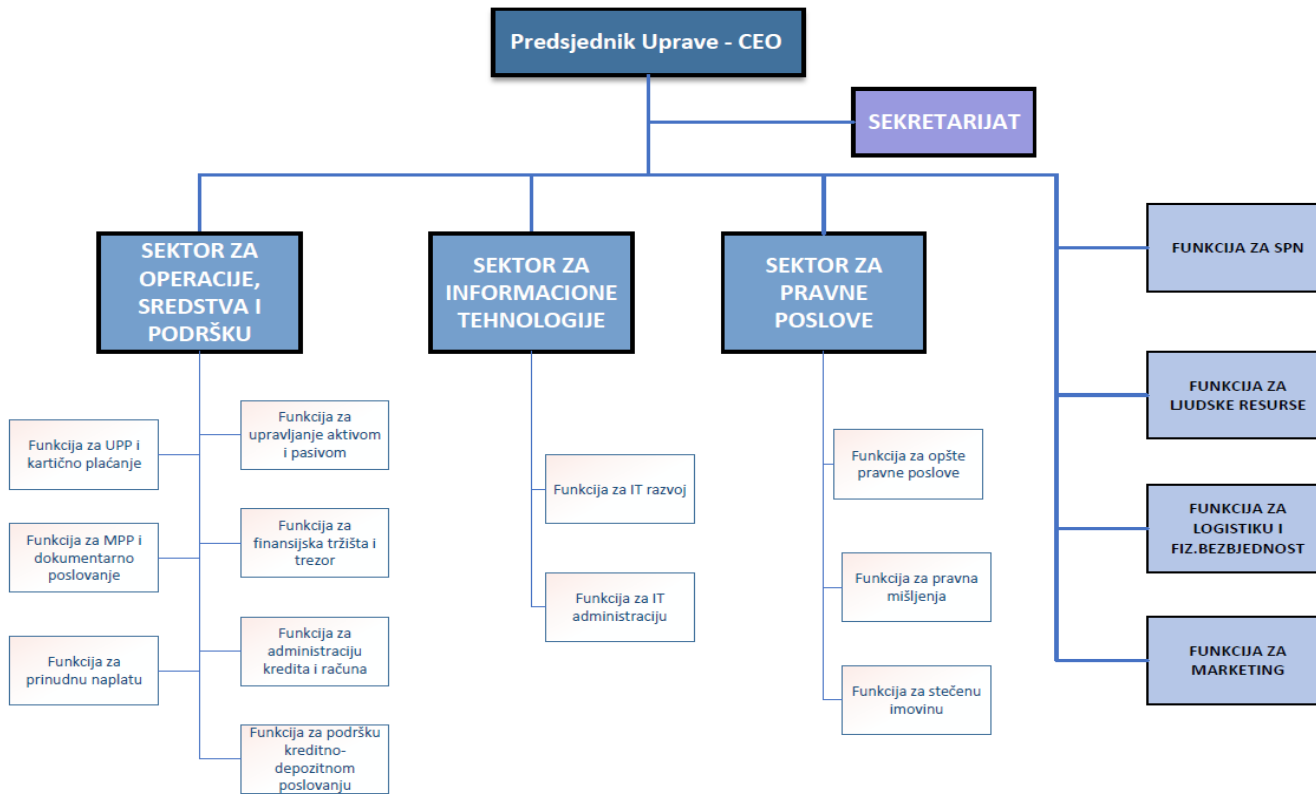
Ekspoziture/šalteri MF banke a.d. Banja Luka	
Naziv organizacionog dijela	Sjedište organizacionog dijela
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Banja Luka	Vase Pelagića 22, Banja Luka
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Bihać	Trg Maršala Tita 7, Bihać
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Brčko	Uzunovića broj 13, Brčko
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Gradačac	Huseina kapetana Gradašćevića bb, Gradačac
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Gradiška	Kozarskih brigada bb, Gradiška
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Derventa	Milovana Bjeloševića Belog bb, Derventa
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Gračanica	Alije Izetbegovića bb, Gračanica
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Laktaši	Majke Jugovića broj 6, Laktaši
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Novi Grad	Miloša Obilića bb, Novi Grad
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Pale	Vuka Karadžića bb, Pale
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Prnjavor	Novaka Pivaševića 6, Prnjavor
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Ilidža	Mala aleja broj 73, Ilidža
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Teslić	Karađorđeva bb, Teslić
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Zvornik	Svetog Save broj 90, Zvornik
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Živinice	25. novembar broj 103, Živinice
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Bugojno	Kulina bana broj 27, Bugojno
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Srebrenik	21. srebreničke brigade bb, Srebrenik
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Velika Kladuša	Tone Horvata broj 1, Velika Kladuša
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Zenica	Aske Borića bb, Zenica
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Trebinje	Sokolska broj 1a, Trebinje
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Modriča	Cara Lazara broj 12, Modriča
MF banka a.d. Banja Luka – Ekspozitura Visoko	Mehmeda Skopljaka broj 87, Visoko
MF banka a.d. Banja Luka – Šalter Omarska	Omarska bb, Omarska, Prijedor
MF banka a.d. Banja Luka – Šalter Petrovo	Trg Nemanjića bb, Petrovo
MF banka a.d. Banja Luka – Šalter Kostajnica	Svetosavska broj 10, Kostajnica
MF banka a.d. Banja Luka – Šalter Trn	Cara Dušana broj 95, Trn, Laktaši
MF banka a.d. Banja Luka – Šalter Sokolac	Cara Lazara broj 42, Sokolac

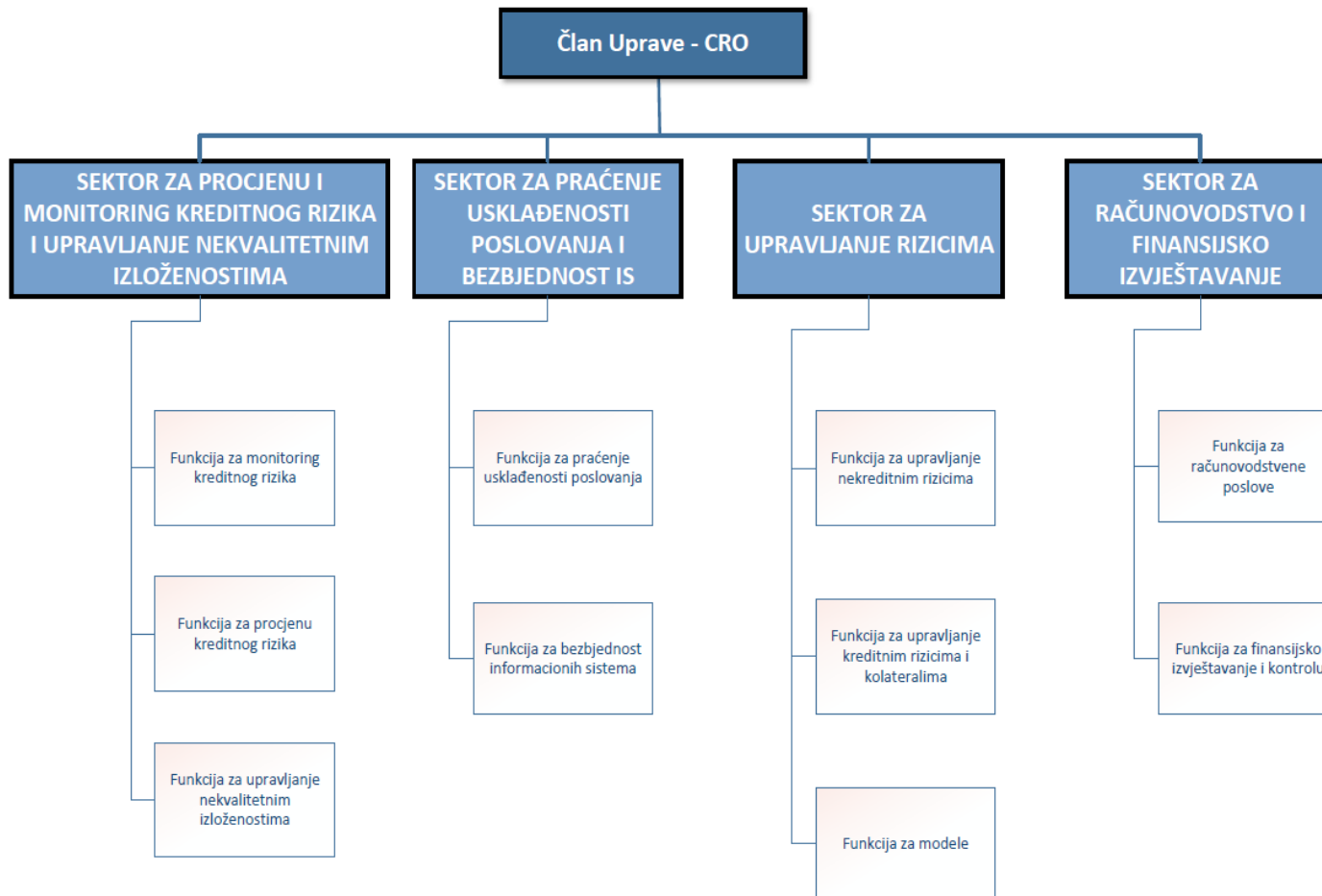
Na dan 31. decembra 2025. godine Banka je imala 346 zaposlenih radnika (31.12.2024. godine: 348 zaposlenih radnika).

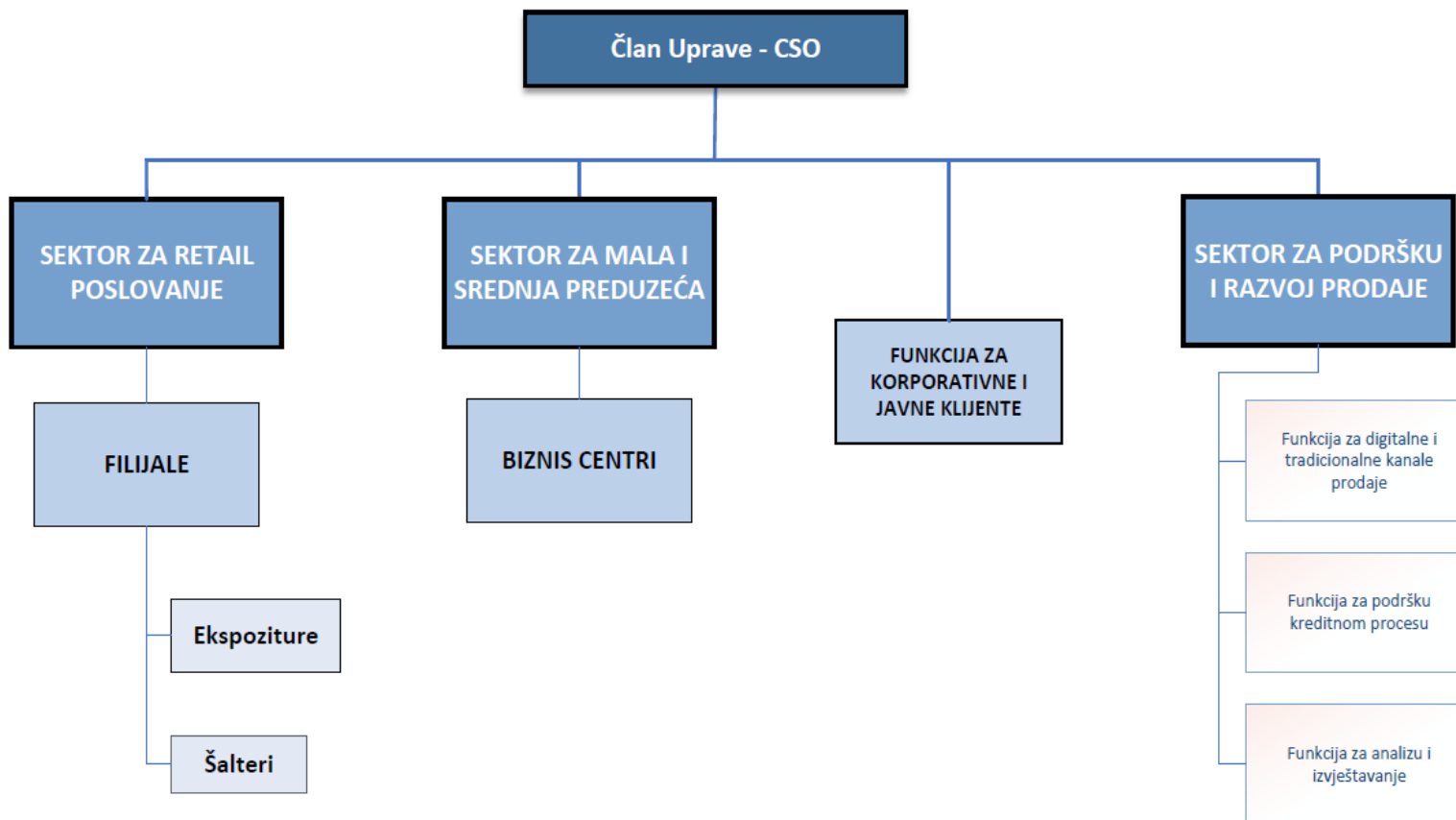

Organigram na dan 31.12.2025. godine

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Osnovni kapital Banke je 51.141 hilj. KM, podijeljen je u 511.410 akcija nominalne vrijednosti 100 KM po jednoj akciji. Oznaka akcije je IEFB-R-A. Osnovni kapital je u cjelini uplaćen u novcu.

3.1. Popis akcionara koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu ili glasačkim pravima banke

Vlasnička struktura			
Red.br.	Ime/naziv akcionara koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu	% učešća	
		Obične akcije	Prioritetne akcije
1.	MF GRUPA D.O.O. BANJA LUKA	94,87	-
2.	GLS ALTERNATIVE INVESTMENTS	5,13	-

3.2. Članovi Uprave i Nadzornog odbora banke

Organe upravljanja Bankom čine: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Banke.

Članovi Nadzornog odbora banke		
Red.br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	Sandra Lonco Predsjednik Nadzornog odbora Banke	Rođena je 02.01.1972. godine u Varaždinu. Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Banjaluci. Posjeduje i diplome/zvanja sertifikovanog računovođe i sertifikovanog forenzičkog računovođe. Kroz dugogodišnji rad je obavljala funkcije predsjednika i člana Uprave MF banka ad Banja Luka, direktora MKD „MIKROFIN“ d.o.o. Banja Luka, a trenutno je na poziciji predsjednika Upravnog odbora Mikrofin osiguranja a.d. Banja Luka, te direktora MF grupa d.o.o. Banja Luka. Funkciju predsjednika Nadzornog odbora MF banke a.d. Banja Luka obavlja od marta 2024. godine.
2.	Ranko Travar Član Nadzornog odbora Banke	Rođen je 04.01.1958. godine u Glamoču. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Banjaluci. Kroz dugogodišnju karijeru i radni vijek obavljao veliki broj savjetodavnih i stručnih funkcija u raznoraznim institucijama, kako privatnog tako i javnog oblika, odnosno isti je kroz dugogodišnji rad obavljao funkcije u sljedećim institucijama/privrednim društvima: Deloitte d.o.o. Banja Luka, direktor, Razvojna banka a.d. Banja Luka, direktor, Ministarstvo finansija Republike Srpske, ministar, Mira, preduzeće za proizvodnju keksa i vafla, Prijedor, komercijalni direktor. Funkciju člana Nadzornog odbora MF banke a.d. Banja Luka obavlja od 01.07.2025. godine.

<p>3.</p>	<p>Srećko Bogunović Član Nadzornog odbora Banke</p>	<p>Rođen je u Bosanskoj Krupi 1962. godine. Stručni naziv diplomirani ekonomista je stekao 1986. godine na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Predsjedavao je upravama poslovnih banaka u periodu od 6 godina i 4 mjeseca, od toga kao predsjednik Uprave Hypo Alpe Adria banke a.d. Banja Luka 2 godine i 4 mjeseca (januar 2008. do maja 2010. godine) i predsjednik Uprave MF banke a.d. Banja Luka 4 godine (februar 2011. do januara 2015. godine). Član je u upravama poslovnih banaka bio 3 godine i 2 mjeseca i to kao član Uprave Hypo Alpe Adria banke a.d. Banja Luka (novembar 2004. do decembra 2007. godine). Upravljao je finansijskim institucijama u javnom sektoru 8 godina (oktobar 1996. godine do oktobra 2004. godine) i to na mjestu direktora Fonda za zapošljavanje, obuku i javne radove Republike Srpske 4 godine i na mjestu direktora Fonda za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske 4 godine (2 godine kao državni službenik). Od 1.2.2015. godine obavlja funkciju direktora u EDA d.o.o. Banja Luka. Od 1.2.2015. godine nalazi se na poziciji člana Nadzornog odbora MF banke a.d. Banja Luka.</p>
<p>4.</p>	<p>Frieder Wohrmann Član Nadzornog odbora Banke</p>	<p>Rođen je 1967. godine u Munster, Njemačka. Zvanje Magistra ekonomskih i društvenih nauka stekao je 1995. godine na Univerzitetu u Mančesteru, a 1999. godine na Filološkom fakultetu u Bohumu stekao je zvanje doktora filozofije. Od oktobra 2002. godine do juna 2007. godine obavljao je funkciju generalnog direktora ProCredit Banke Albanija, od jula 2007. do oktobra 2009. godine obavljao je funkciju direktora ProCredit akademije Istočne Evrope u Velesu, Makedonija, od oktobra 2009. do septembra 2012. godine obavljao funkciju generalnog direktora ProCredit Banke BiH. Od januara 2013. godine je konsultant Uprave u finansijskim institucijama u Kongu, Gani, Kosovu za oblasti kao što su SME bankarstvo, korporativno upravljanje, upravljanje rizikom. Od 2015. godine predsjednik Upravnog odbora u Kreditimi Rural e Kosoves, Kosovo. Od 2006. godine do 2012. godine imao je razne mandate na pozicijama člana Nadzornih odbora i Odbora za reviziju u ProCredit Group i samim tim bogato iskustvo u strateškom planiranju, izgradnji institucija, poslovnom razvoju i nadzoru menadžmenta. Na poziciji člana Nadzornog odbora MF banke a.d. Banja Luka nalazi se od 1.5.2016. godine.</p>
<p>5.</p>	<p>Aleksandar Čolić Član nadzornog odbora Banke</p>	<p>Rođen je 13.03.1976. godine u Derventi. Zvanje diplomiranog ekonomiste je stekao na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Banjaluci. Posjeduje i sljedeće diplome/zvanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vještak ekonomske struke; • sertifikovani ovlašteni procjenjivač; • sertifikovani forenzički računovođa; • investicioni menadžer. <p>Na poziciji direktora Profi Nova d.o.o. Bijeljina se nalazi od 2009. godine. U toku dosadašnje karijere je obavljao i druge funkcije u privrednim društvima, i to člana Nadzornog odbora Aerodroma Republike Srpske a.d. Banja Luka, Komunalac a.d. Derventa, izvršnog direktora, DUIF Polara Invest a.d. Banja Luka, direktor/predsjednik Upravnog odbora DUIF Mikrofin Invest, rukovodilac Odjeljenja kastodi poslova Balkan Investment Bank a.d. Banja Luka, investicioni menadžer Balkan Investment Management a.d. Banja Luka. Na poziciji člana Nadzornog odbora banke se nalazi od mjeseca februara 2024. godine.</p>

Članovi Uprave banke		
Red.br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	Aleksandar Kremenović Predsjednik Uprave Banke	Rođen je u Zemunu 1970. godine. Stručni naziv diplomirani ekonomista je stekao 2005. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Banjoj Luci. U periodu od avgusta 1998. godine do juna 1999. godine obavljao je funkciju generalnog menadžera u CARE International. U periodu od juna 1999. godine do aprila 2011. godine obavljao je funkciju direktora u MKD "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka. Trenutno obavlja funkciju lica ovlaštenog za zastupanje Udruženja građana "MIKROFIN" Banja Luka. Član je Upravnog odbora u Mikrofin osiguranju a.d. Banja Luka i MKD "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka. Na poziciji predsjednika Nadzornog odbora MF banke a.d. Banja Luka bio je od 2010. godine. U 2024. godini obavlja funkciju v.d. predsjednika Uprave Banke, a zatim i poziciju predsjednika Uprave Banke.
2.	Milijana Čavić Član Uprave Banke	Milijana Čavić imenovana je na mjesto člana Uprave banke februara 2023. godine, a u okviru njenih nadležnosti nalaze se sektori: Sektor za retail poslovanje, Sektor za mala i srednja preduzeća, Funkcija za korporativne i javne klijente i Sektor za podršku i razvoj prodaje. Od oktobra 2019. godine do februara 2023. godine, obavljala je funkciju izvršnog direktora Mikrokreditnog društva Mikrofin, a od juna 2022. godine do decembra 2022. godine nalazila se na poziciji člana Nadzornog odbora MF banke a.d. Banja Luka. Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Banjoj Luci.
3.	Snežana Miletić	Snežana Miletić je zaposlenik MF banke od 2022. godine. Završila je Ekonomski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, a aktivno je u bankarstvu preko 18 godina. Njeno radno iskustvo u najvećem dijelu povezano je sa poslovima procjene i upravljanja rizicima, te je od početka rada u MF banci bila dio kontrolne funkcije za upravljanje rizicima. Nakon uspješnog perioda na poziciji vršioca dužnosti, na koju je imenovana u avgustu 2025. godine, od januara 2026. godine svoju karijeru u MF banci nastavlja kao punopravni član Uprave. U okviru njenih nadležnosti nalaze se sektori: Sektor za upravljanje rizicima, Sektor za računovodstvo i finansijsko izvještavanje, Sektor za procjenu i monitoring kreditnog rizika i upravljanje nekvalitetnim izloženostima te Sektor za praćenje usklađenosti poslovanja i bezbjednost informacionog sistema.

3.3. Politike za izbor i procjenu članova organa upravljanja bankom

3.3.1 Politika za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članstvo u Nadzornom odboru MF banke a.d. Banja Luka i samoprocjenu rada Nadzornog odbora

Skupština MF banke a.d. Banja Luka (u daljem tekstu Banka) na sjednici održanoj dana 15.12.2022. godine donijela je Politike za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članstvo u Nadzornom odboru MF banke a.d. Banja Luka i samoprocjenu rada Nadzornog odbora broj SK - 80/2022 (u daljem tekstu Politika) kojom je propisano da se postupak procjene člana Nadzornog odbora sprovodi prije podnošenja zahtjeva za izdavanje prethodne saglasnosti Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu Agencija) za izbor, odnosno imenovanje novih članova Nadzornog odbora, u toku obavljanja funkcije izabranih, odnosno imenovanih članova Nadzornog odbora i u drugim slučajevima za koje Banka ocijeni da su relevantni za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora.

Cilj Politike je da obezbijedi izbor članova Nadzornog odbora koji su u stanju da na izabranoj funkciji svoje obaveze vrše efikasno, odgovorno, stručno, efektivno i nezavisno.

Oblast primjene ove Politike je na kandidate za članove Nadzornog odbora Banke i na već izabrane članove Nadzornog odbora Banke.

Za rad, postupanje i nadzor nad sprovođenjem ove Politike odgovoran je Nadzorni odbor Banke.

Sekretarijat je odgovoran za pružanje pomoći i tehničke podrške Nadzornom odboru Banke sada, a kasnije Odboru za imenovanje za provođenje postupka procjene članova Nadzornog odbora Banke.

Ovom Politikom se definiše sljedeće:

- uslovi potrebni za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora;
- kriterijumi za procjenu člana Nadzornog odbora;
- postupak procjene člana Nadzornog odbora (vrste postupaka procjene, aktivnosti za informisanje akcionara o uslovima za člana Nadzornog odbora, dokumenti koji se dostavljaju u svrhu procjene, obaveza obavještanja o promjenama od strane članova Nadzornog odbora);
- mjere Banke u slučaju nepodobnosti člana/kandidata Nadzornog odbora Banke;
- organ nadležan za procjenu;
- dodatno usavršavanje, obuka i osposobljavanje članova Nadzornog odbora;
- lica, način i rokovi za obavještanje Agencije.

Politikom se vrši definisanje sljedećih pojmova:

- procjena ispunjenosti uslova- postupak koji Banka sprovodi u cilju provjere da li predloženi kandidat/i za člana Nadzornog odbora Banke ili već izabrani kandidat/i imaju dobar ugled, stručna znanja, dovoljno iskustva, raspoloživog vremena i sl. za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora Banke;
- Nadzorni odbor/Odbor za imenovanje (u slučaju Banke - Nadzorni odbor Banke) sprovodi postupak procjene i reprocjene članova Nadzornog odbora Banke uz pomoć Sekretarijata i Funkcije za ljudske resurse;
- član Nadzornog odbora Banke - predloženi i/ili izabrani član Nadzornog odbora Banke.

Procjena člana Nadzornog odbora Banke se vrši u sljedećim slučajevima:

1. prije podnošenja zahtjeva za izdavanje prethodne saglasnosti Agencije za izbor, odnosno imenovanje novih članova Nadzornog odbora Banke,
2. u toku obavljanja funkcije izabranih, odnosno imenovanih članova Nadzornog odbora Banke i
3. u drugim slučajevima za koje Banka ocijeni da su relevantni za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora Banke.

Procjena članova Nadzornog odbora Banke može biti inicijalna, kada se vrši prvobitno slanje zahtjeva Agenciji za dobijanje prethodne saglasnosti na imenovanje i kontinuirana/ponovna, nakon što lice bude imenovano na funkciju člana Nadzornog odbora Banke. Pored pojedinačnih procjena kandidata članova Nadzornog odbora Banke, vrši se i procjena cjelokupnog sastava Nadzornog odbora Banke, kako inicijalna tako i kontinuirana/ponovna.

Članovi Nadzornog odbora Banke su dužni da redovno na godišnjem nivou obavještavaju Banku o svim promjenama koje utiču na njihovu podobnost za obavljanje funkcije, a u slučaju bitne promjene - obavještavanje odmah po njenom nastanku, u najkraćem mogućem roku.

Za procjenu članova Nadzornog odbora moraju se uzeti u obzir sve relevantne i dostupne informacije, bez obzira na to kada i gdje su nastale.

Banka je dužna obezbijediti da član Nadzornog odbora Banke u svakom trenutku ispunjava uslove za vršenje te dužnosti, a u skladu sa zakonskom i podzakonskom regulativom.

Prilikom procjene ugleda članova Nadzornog odbora moraju se uzeti u obzir kriterijumi propisani ovom politikom, zakonskim i podzakonskim aktima Agencije. Članovi Nadzornog odbora moraju imati dobar ugled, bez obzira na prirodu, obim i kompleksnost poslovanja Banke.

Prilikom procjene iskustva članova Nadzornog odbora moraju se uzeti u obzir priroda, obim i složenost poslovanja Banke, kao i odgovornosti funkcije koju obavlja.

Prilikom procjene članova Nadzornog odbora moraju se uzeti u obzir i drugi kriterijumi bitni za funkcionisanje Nadzornog odbora, propisani ovom politikom, zakonskim i podzakonskim aktima Agencije. Ukoliko postoje slučajevi koji dovode u sumnju ugled, iskustvo ili druge kriterijume bitne za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora, mora se ocijeniti kako će ti slučajevi narušavati ili bi mogli narušavati podobnost tog člana.

Prije izbora kandidata za člana Nadzornog odbora Banke, Nadzorni odbor je obavezan informisati akcionare Banke o uslovima za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora i o kriterijumima koje to lice mora ispunjavati.

Prilikom procjene podobnosti pojedinačnog člana Nadzornog odbora Banke treba procijeniti i druge kriterijume bitne za funkcionisanje Nadzornog odbora Banke, koji se odnose na:

1. nezavisnost, koja uključuje sposobnost člana Nadzornog odbora Banke da samostalno obavlja svoju dužnost u interesu Banke i bez uticaja drugih lica koja mogu dovesti do sukoba interesa
2. spremnost i mogućnost člana Nadzornog odbora Banke da posveti dovoljno vremena radu u Nadzornom odboru Banke

3. cjelokupan sastav Nadzornog odbora Banke, njegova kolektivna znanja i stručne karakteristike.

Procjena člana Nadzornog odbora Banke mora se završiti prije nego što on počne obavljati funkciju, kao i jednom godišnje za prethodnu godinu obavljanja ove funkcije i u drugim slučajevima za koje Banka ocijeni da su relevantni za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora Banke.

Informisanje akcionara Banke o kriterijumima i uslovima potrebnim za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora Banke se vrši na način da se u predloženom dnevnom redu Skupštine kacionara delegira tačka prije tačke imenovanja članova Nadzornog odbora Banke pod kojom će biti dostavljeni rezultati procjene pojedinačnih članova/kandidata za članove Nadzornog odbora Banke.

Shodno tome, Banka uz objavljivanje poziva za sazivanje sjednice Skupštine akcionara, prije same sjednice, a u skladu sa zakonskim rokovima, objavljuje gdje i na koji način moguće doći do podataka i informacija o kriterijumima, odnosno do materijala koji se odnose na procjenu podobnosti.

Prilikom procjene pojedinačnih članova Nadzornog odbora, Banka vrši i procjenu Nadzornog odbora kao cjeline. Identifikovani nedostaci u ukupnom sastavu Nadzornog odbora ne znače da pojedini član nije podoban.

Ukoliko Banka prema kriterijumima Agencije, bude utvrđena kao značajna Banka, Nadzorni odbor Banke će imenovati Odbor za imenovanja.

Odbor za imenovanja će imati najmanje tri člana, od kojih je jedan predsjednik, a imenuju se od članova Nadzornog odbora, odnosno od članova Nadzornog odbora i najviše jednog lica zaposlenog u Banci.

Nadležnosti Odbora za imenovanja su:

1. priprema opis dužnosti i kvalifikacija potrebnih za određenu funkciju u organu upravljanja Banke,
2. predlaže članove Nadzornog odbora i članove Uprave Banke aktivno sarađuje, uz učestvovanje Funkcije za ljudske resurse, pri izboru kandidata za slobodne funkcije u organima upravljanja Banke,
3. redovno, a najmanje jednom godišnje, procjenjuje strukturu, veličinu, sastav i djelovanje Nadzornog odbora i Uprave i po potrebi predlaže promjene;
4. redovno, a najmanje jednom godišnje, procjenjuje znanje, sposobnosti i iskustva pojedinačnih članova Uprave i Nadzornog odbora, te Uprave i Nadzornog odbora kao cjeline i o procjeni izvještava te organe;
5. redovno preispituje osnovanost i efikasnost politike za izbor članova Nadzornog odbora i Uprave i imenovanje nosilaca ključnih funkcija, odnosno višeg rukovodstva, daje preporuke Nadzornom odboru i Upravi i u slučaju potrebe predlaže njihove izmjene, vodeći pri tome računa o ciljevima i politici raznolikosti, kao i o vremenu koje je potrebno za obavljanje pojedinačne funkcije;

6. kontinuirano, u mjeri u kojoj je to moguće, obezbjeđuje nepostojanje dominantnog uticaja pojedinaca ili male grupe pojedinaca prilikom donošenja odluka Nadzornog odbora i Uprave u svrhu zaštite interesa Banke u cjelini. Ukoliko Banka prema kriterijumima Agencije, ne bude utvrđena kao značajna Banka, Nadzorni odbor Banke može po potrebi imenovati Odbor za imenovanja ili sam obavljati zadatke tog odbora.

Sekretarijat i Funkcija ljudskih resursa su organi koji pružaju pomoć Odboru za imenovanje (u slučaju Banke, Nadzorni odbor) pri procesu procjene članova Nadzornog odbora Banke.

Nadzorni odbor Banke, odnosno kasnije Odbor za imenovanja i Skupština akcionara su dužni da pri vršenju cjelokupnog procesa koji prethodi samom imenovanju članova Nadzornog odbora Banke, vode računa o raznolikosti sastava Nadzornog odbora Banke, te da niti u jednoj fazi/procesu imenovanja ne nanesu štetu kandidatu/članu Nadzornog odbora Banke uslijed bilo koje vrste diskriminacije.

3.3.2 Politike za izbor i procjenu Uprave MF banke a.d. Banja Luka

Politikom za procjenu Članova Uprave i nosilaca ključnih funkcija MF banke a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Politika) uređuje se postupak i procedura za procjenu članova odnosno kandidata za članove Uprave Banke i nosilaca ključnih funkcija, u skladu sa odredbama relevantnih propisa, s ciljem da se obezbijedi izbor članova Uprave i nosilaca ključnih funkcija koji će na izabranoj funkciji vršiti svoje obaveze odgovorno, savjesno i efikasno.

Pod procjenom članova, odnosno kandidata za članove Uprave (u daljem tekstu: Uprava Banke) podrazumijeva se procjena njihove podobnosti u smislu dobrog ugleda, odgovarajućeg znanja, sposobnosti, vještina i iskustva, sposobnosti za otvoreno, pošteno i nezavisno djelovanje, te spremnosti i mogućnosti za posvećivanje dovoljnog vremena za obavljanje funkcije člana Uprave.

Upravu Banke čine predsjednik Uprave Banke i dva člana Uprave.

Predsjednika i članove Uprave imenuje Nadzorni odbor Banke na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

Aktivnosti s ciljem provođenja procjene člana/kandidata za člana Uprave Banke provodi Sekretarijat u saradnji sa Funkcijom za ljudske resurse i Sektorom za upravljanje rizicima po potrebi. Sekretarijat prikuplja sve potrebne podatke za procjenu Uprave Banke u saradnji sa svim službama/sektorima/organizacionim dijelovima Banke, koji su dužni da dostavljaju sve neophodne podatke precizirane Politikom.

Banka je dužna obezbijediti da član Uprave u svakom trenutku ispunjava uslove za vršenje te dužnosti u skladu sa relevantnim odredbama Zakona o bankama RS. Za procjenu članova Uprave moraju se uzeti sve relevantne i dostupne informacije, bez obzira na to kad i gdje su prikupljene.

Smatra se da član Uprave Banke ima dobar ugled ukoliko ne postoji dokaz o suprotnom, te ako nema razloga za osnovanu sumnju u njegov ugled. Pri ocjeni ugleda člana Uprave Banke uzeće se u obzir sve dostupne informacije za ocjenu bez obzira na to gdje je nastao događaj relevantan za ocjenu ovog kriterijuma pri čemu se uzimaju u obzir: evidencije iz svih sudskih, upravnih i prekršajnih postupka ili druga relevantna evidencija, a naročito: vrsta optužbe, izrečena kazna, stepen žalbe, faza u kojoj se nalazi sudski, upravni, prekršajni postupak, efekat eventualnih izrečenih mjera, otežavajuće i olakšavajuće okolnosti, ozbiljnost i važnost bilo kog relevantnog prestupa, upravne i nadzorne mjere, vremenski period od izricanja mjere, odnosno kazne, ponašanje člana nakon izrečene mjere, odnosno kazne, kumulativni efekti više manjih prekršaja, koji pojedinačno ne narušavaju ugled člana, ali koji zajedno mogu imati značajan uticaj na isti.

Član Uprave Banke može biti osoba koja ispunjava sljedeće uslove:

- koja ima dobru poslovnu reputaciju i dobar ugled,
- koja ima odgovarajuće kvalifikacije i stručna znanja, vještine i iskustvo iz oblasti finansija potrebno za ispunjavanje obaveza iz svoje nadležnosti,
- koja nije u sukobu interesa u odnosu na Banku, akcionare, članove Nadzornog odbora/Uprave Banke i Više rukovodstvo Banke,
- koja može posvetiti dovoljno vremena za ispunjavanje obaveza iz svoje nadležnosti,
- koja ispunjava uslove da može biti član Uprave Banke u skladu sa važećom zakonskom regulativom i propisima nadležnog regulatora – Agencija za bankarstvo RS.

Sekretarijat pokreće postupak procjene člana odnosno kandidata za člana Uprave Banke u sljedećim situacijama:

- prije podnošenja zahtjeva za izdavanje prethodne saglasnosti Agenciji za bankarstvo RS za izbor, odnosno imenovanje novih članova Uprave Banke,
- kod redovne godišnje procjene izabраних odnosno imenovaniх članova Uprave Banke, odnosno u toku obavljanja funkcije,
- u drugim slučajevima za koje Sekretarijat ocijeni da su relevantni za ispitivanje procjene (npr. kod vanredne procjene).

Članovi Uprave Banke, odnosno kandidati za funkciju člana Uprave Banke dužni su saradivati sa Sekretarijatom i učiniti raspoloživim sve potrebne informacije i dokumente za potrebe izrade Izvještaja o procjeni.

Svaka komunikacija između članova, odnosno kandidata za članove Uprave Banke, s jedne strane i Sekretarijata, s druge strane, bi trebala da se odvija pismenim putem, sa vidljivim pisanim tragom (putem e – maila i dr.).

Na osnovu svih raspoloživih informacija, dokumenata, očitovanja članova Uprave Banke, odnosno kandidata za članove Uprave Banke, Sekretarijat vrši procjenu svakog pojedinačnog kandidata, odnosno člana Uprave Banke, te donosi sljedeće:

- procjenu o podobnosti kandidata, odnosno člana Uprave Banke s nacrtom prijedloga Odluke o procjeni kandidata za člana, odnosno člana Uprave Banke, koju podnosi Nadzornom odboru Banke na usvajanje,
- procjenu o nepodobnosti kandidata, odnosno člana Uprave Banke s nacrtom prijedloga Odluke o nepodobnosti kandidata za člana, odnosno člana Uprave Banke, koju podnosi Nadzornom odboru Banke na usvajanje,
- procjenu koja se odnosi na provođenje mjera radi otklanjanja nedostataka utvrđenih prilikom procjene, s određenim rokom za korekciju eventualnih nedostataka od strane kandidata za člana, odnosno člana Uprave Banke.

Nadzorni odbor Banke će najmanje jednom godišnje, na osnovu procjene i izvještaja Sekretarijata donijeti odluku o procjeni članova Uprave Banke, odnosno kandidata za člana Uprave Banke. Kandidat, odnosno član Uprave Banke je obavezan sve potrebne dokumente i očitovanja dostaviti na zahtjev Sekretarijata bez odlaganja, najkasnije u roku od 15 radnih dana od dana prijema zahtjeva za procjenu.

Sekretarijat je dužan najkasnije u roku od 10 radnih dana od dana podnošenja izvještaja o procjeni, pripremiti nacrt prijedloga odluke Nadzornom odboru Banke o procjeni kandidata za člana, odnosno člana Uprave Banke.

Sekretarijat će obavjestiti Agenciju za bankarstvo o donesenim odlukama o procjeni za obavljanje funkcije člana Uprave Banke u roku od 30 (trideset) dana od dana izvršene procjene.

Izuzetno, ako dođe do promjene informacija koje bi mogle upućivati na to da član Uprave Banke više ne zadovoljava propisane uslove, Sekretarijat je dužan o tome bez odgađanja, i to najkasnije u roku od osam dana nakon utvrđene promjene, obavjestiti Nadzorni odbor Banke, koji je dužan bez odgađanja donijeti odluku o opozivu člana Uprave Banke.

Banka je dužna obezbijediti da članovi Uprave imaju odgovarajuće pojedinačno i kolektivno znanje, sposobnosti, vještine i iskustvo kako da bi u potpunosti i srazmjerno svojim odgovornostima razumjeli i pratili poslovanje Banke, glavne rizike i sistem upravljanja u Banci, te organizaciju Banke odnosno grupe, uključujući potencijalne sukobe interesa, koji mogu proizilaziti iz te organizacije.

U svrhu održavanja kontinuiteta i adekvatnosti stručnih znanja utvrđuju se sljedeća prioritetna područja unapređivanja stručnih znanja:

- Strateško upravljanje i planiranje;
- Finansijska tržišta;
- Računovodstvo i finansije;
- Interna revizija;
- Menadžment;
- Upravljanje rizicima;
- Upravljanje ljudskim resursima;
- Regulatorni okvir/propisi.

Unapređivanjem stručnih znanja i kompetencija smatra svako učestvovanje na stručnim specijalističkim programima (obukama, seminarima, radionicama), forumima i konferencijama u zemlji i inostranstvu, kao i sudjelovanje na strateškim sastancima, koordinacijama i edukacijskim programima i slično.

Provođenje stručne edukacije, dokumentuje se kroz godišnji pregled lične edukacije, a u skladu sa organizacijskim i individualnim potrebama unapređivanja stručnih znanja.

3.4. Članovi odbora za reviziju

Pregled članova Odbora za reviziju Banke na dan 31. decembra 2025. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

Članovi Odbora za reviziju
Ime i prezime
Đurđica Dragojević, predsjednik Odbora za reviziju
Sanja Brkić, član Odbora za reviziju
Aleksa Marinković, član Odbora za reviziju
Željko Pena, član Odbora za reviziju
Zoran Đukić, član Odbora za reviziju

3.5. Članovi ostalih odbora koje je postavio Nadzorni odbor Banke

Članovi ALCO odbora (Odbora za upravljanje aktivom i pasivom)	Učestalost zasjedanja ALCO odbora
Ime i prezime	Mjesečno
Aleksandar Kremenović, predsjednik	
Milijana Čavić, član	
Snežana Miletić, član	
Dijana Katić, član	
Nada Dragojević, član	
Vedran Malešević, član	

3.6. Način organizovanja funkcije interne revizije i rukovodioca interne revizije

Kontrolna funkcija interne revizije MF banke a.d. Banja Luka je organizovana kao nezavisna organizaciona jedinica, funkcionalno i organizaciono odvojena od poslovnih procesa i aktivnosti u kojima rizik nastaje, odnosno koje funkcija interne revizije prati, kontroliše i ocjenjuje.

Funkciju interne revizije predstavlja zaseban organizacioni dio – Interna revizija.

Na dan 31.12.2025. godine u Internoj reviziji su zaposlena četiri radnika: rukovodilac interne revizije (1 izvršilac) i saradnik za internu reviziju (3 izvršioca).

Zaposleni u Internoj reviziji imaju visoku stručnu spremu, potrebna stručna znanja, odgovarajuće višegodišnje iskustvo, posjeduju odgovarajuća zvanja (npr. ovlašćeni revizor, ovlašćeni interni revizor, sertifikovani računovođa).

Interna revizija informacionog sistema Banke predstavlja eksternalizovanu aktivnost i istu vrši Euridica d.o.o. Banja Luka.

Godišnjim planom rada Interne revizije se definišu planirane revizorske aktivnosti/interne revizije. Plan rada usvaja Nadzorni odbor Banke.

Interna revizija o svome radu kvartalno izvještava Upravu, Odbor za reviziju i Nadzorni odbor Banke, a za svoj rad odgovara Nadzornom odboru Banke.

Nadzorni odbor Banke imenuje Rukovodioca interne revizije. Imenovani rukovodilac interne revizije Banke je Relja Grozdić.

3.7. Imenovani spoljni revizor Banke

Za reviziju finansijskih izvještaja i informacionog sistema Banke za 2025. godinu imenovan je spoljni nezavisni revizor Grant Thornton d.o.o. Banja Luka.

4. POLITIKE NAKNADA

4.1. Postupak odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju politike naknada

Nadzorni odbor Banke dužan je usvojiti Politike i prakse naknada i obezbijediti njihovo provođenje u okviru sistema upravljanja.

Uprava Banke dužna je pripremiti prijedlog Politike i proslijediti isti na usvajanje Nadzornom odboru Banke.

Nadzorni odbor Banke dužan je donijeti odluke o:

- maksimalnom iznosu varijabilnog dijela naknada koje će Banka dodijeliti i/ili isplatiti svim zaposlenima za određenu poslovnu godinu,
- naknadama članova Uprave Banke i rukovodilaca kontrolnih funkcija, na pojedinačnoj osnovi,
- smanjenju ili ukidanju varijabilnog dijela naknada zaposlenima, uključujući aktiviranje odredbi o malusu ili povratu naknada, ako dode do značajnog narušavanja uspješnosti ili ostvarivanja gubitka Banke, u skladu sa odredbama ove Politike.

Odluke Nadzornog odbora Banke iz ove Politike provodi Uprava Banke, u skladu sa ovom Politikom. Naknade zaposlenih Banke koji nisu članovi Uprave banke ili rukovodioci kontrolnih funkcija, Uprava Banke može odrediti na grupnoj osnovi.

Uprava Banke je dužna informisati Nadzorni odbor banke o varijabilnom dijelu naknada drugih identifikovanih zaposlenih, čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan uticaj na profil rizičnosti Banke, na osnovu izvršene analize rizika koju obavlja Sektor za upravljanje rizicima.

4.2. Informacije o vezi između plate i uspješnosti, tj. o korelaciji između naknada, uspješnosti i rizika za sve zaposlene

Politikom i praksom naknade zaposlenih u MF banci a.d. Banja Luka propisuju se obaveze MF banke a.d. Banja Luka u pogledu donošenja i provođenja politike naknade zaposlenima u Banci, koja je polno neutralna usklađena sa poslovnom strategijom Banke, ciljevima, korporativnom kulturom, vrijednostima i dugoročnim interesima, te strategijom rizika u pogledu promovisanja efikasnog upravljanja rizicima.

4.3. Odnos između fiksnog i varijabilnog dijela naknada

Fiksni dio naknade zaposlenog koji obavlja poslove **kontrolnih funkcija** ne smije biti manji od dvije trećine ukupne naknade tog zaposlenog, a ukupna godišnja naknada tog zaposlenog ne smije biti manja od prosjeka naknada radnika koji obavljaju poslove uporedivog obima, složenosti i odgovornosti.

Za kontrolne funkcije izbjegava se definisanje finansijskih ciljeva, te njihovi individualni ciljevi moraju se postaviti tako da prvenstveno održavaju uspješnost njihove funkcije. Postavljeni ciljevi su nezavisni o rezultatima u kontrolisanim područjima kako bi se izbjegli sukobi interesa.

Za sve ostale zaposlene, koji nisu uključeni u kontrolne funkcije Banke, odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih naknada određuje se na način da iznos varijabilnog dijela ne prelazi iznos fiksnog dijela ukupnih naknada. Varijabilne naknade čine bonusi, varijabilne stimulacije, kao i troškovi koji čine korištenje službenog vozila, mobilnog telefona, računara i sl. u privatne svrhe.

4.4. Informacije o kriterijumima uspješnosti na kojim se zasnivaju prava na akcije, opcije ili varijabilni dio naknade

Varijabilna naknada jeste dio ukupne naknade koji zavisi od uspješnosti zaposlenog, poslovne jedinice i Banke, a zasnovan je na unaprijed definisanim i mjerljivim kriterijumima.

Banka je dužna osigurati da varijabilni dio naknada zaposlenih koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija zavisi od postignutih ciljeva povezanih sa njihovim funkcijama i ne smije zavisiti od uspješnosti poslovnih područja koja kontrolišu ili njihove ocjene o uspješnosti poslovnih područja koja kontrolišu.

Ukoliko Banka utvrdi da je ispunjenje obaveza ili postizanje ciljeva u pogledu kapitala ili likvidnosti dovedeno u opasnost, primjenjuje konzervativnu politiku varijabilnog dijela naknada, koja obuhvata:

- definisanje gornje granice za iznos varijabilnog dijela naknada na bazi odgovarajućeg % od ukupne neto dobiti za tekuću finansijsku godinu ili
- uključivanje neto dobiti i donošenje odluke o raspodjeli i uključivanju neraspoređene dobiti prethodnih godina prilikom izračunavanja regulatornog kapitala.

4.5. Opis, kriterijumi i obrazloženje varijabilnog dijela naknada koji isplaćuje Banka

Varijabilna naknada jeste dio ukupne naknade koji zavisi od uspješnosti zaposlenog, poslovne jedinice i Banke, a zasnovan je na unaprijed definisanim i mjerljivim kriterijumima.

Banka može obračunati i isplaćivati varijabilne naknade zaposlenom na mjesečnom, kvartalnom, polugodišnjem i/ili godišnjem nivou. Izuzetak su identifikovani zaposleni kod kojih obračunski period, odnosno period tokom kojeg se vrši procjena uspješnosti za potrebe utvrđivanja varijabilnog dijela naknade iznosi najmanje godinu dana dok se procjena uspješnosti mora odnositi na višegodišnji period (min. 2 godine). Varijabilne naknade dodjeljuju se na kraju obračunskog perioda. Pri tome potrebno je voditi računa o tome da se poštuje ograničenje prema kojem odnos iznosa varijabilnog dijela ukupnih naknada svakog pojedinačnog zaposlenog ne smije preći iznos fiksnog dijela ukupnih naknada.

Varijabilne naknade čine bonusi, varijabilne stimulacije, kao i troškovi koji čine korištenje službenog vozila, mobilnog telefona, računara i sl. u privatne svrhe.

Skupština Banke daje saglasnost na Politiku naknada i na Odluku o maksimalnom iznosu varijabilnog dijela naknada koje će Banka dodijeliti i/ili isplatiti svim zaposlenima za određenu poslovnu godinu. Pored toga, Skupština Banke donosi Odluku o varijabilnom dijelu naknada članova Uprave Banke, odnosno iznosu varijabilnog dijela naknada koji se treba isplatiti članovima Uprave Banke, a na osnovu pojedinačnih odluka o naknadama koje je usvojio NO za određenu poslovnu godinu, te uspješnosti člana uprave Banke u pogledu adekvatnog sprovođenja ciljeva, strategija i politika Banke.

Skupština Banke donosi odluku o naknadama članovima nadzornog odbora, a visina naknade je obavezno primjerena poslovima koje obavlja član nadzornog odbora. Ukoliko se pored fiksnog dijela naknade, koji predstavlja plaćanje za obavljanje funkcije, članovima nadzornog odbora u izuzetnim slučajevima isplaćuje i varijabilni dio naknade, taj dio naknade treba da odražava kvalitet njihovog rada u izvršenju nadležnosti nadzornog odbora i da bude zasnovan na njihovoj uspješnosti, odnosno ostvarenim rezultatima u vršenju nadzora nad poslovanjem i radom uprave Banke.

Varijabilnim naknadama i beneficijama ne smatraju se plaćanja i beneficije koje ne zavise od donošenja diskrecione odluke, odnosno na koje imaju pravo svi zaposleni u banci i koje ih ne podstiču na preuzimanje rizika za banku (npr. obavezni zakonski doprinosi za penziono, socijalno i zdravstveno osiguranje, kolektivne polise osiguranja i ugovoreni zdravstveni pregledi svih zaposlenih, naknade plata u skladu sa zakonskim propisima i kolektivnim ugovorom i sl.).

Banka ne smije isplaćivati varijabilni dio naknada preko drugih pravnih lica ili pomoću metoda odnosno instrumenata koji olakšavaju izbjegavanje zahtjeva o naknadama propisanih Odlukama ABRS i ABFBiH o sistemu upravljanja/internog upravljanja u banci. Izbjegavanje zahtjeva o naknadama podrazumijeva da je Banka formalno usklađena za zahtjevima iz odluke o sistemu upravljanja/internog upravljanja u banci iako u suštini ne postiže ciljeve zahtjeva o naknadama, uključujući sljedeće primjere:

1. Naknada se formalno smatra fiksnim dijelom naknade u skladu sa definicijama iz odluke o sistemu upravljanja/internog upravljanja u banci, iako se u suštini može smatrati varijabilnom naknadom ako se uzmu u obzir ciljevi odredaba o naknadama iz navedene odluke (npr. Banka privremeno značajno poveća fiksni dio naknade sa ciljem da na taj način izvrši isplatu bonusa);
2. Varijabilna naknada je dodijeljena ili isplaćena iako:
 - a) Nije zasnovana na uspjehu zaposlenog, poslovne jedinice ili Banke,
 - b) Usklađivanje varijabilnog dijela naknade sa preuzetim rizicima nije efikasno,
 - c) Varijabilni dio naknade nije održiv u odnosu na finansijski položaj Banke (npr. Banka isplaćuje varijabilni dio naknade u iznosu koji podrazumijeva značajan dio ostvarene dobiti Banke);
3. Fiksni dio naknade se dodjeljuje kao fiksni broj finansijskih instrumenata, a ne kao fiksni iznos naknade;
4. U Banci se redovno pregovara o usklađivanju fiksnog dijela naknade sa uspješnošću zaposlenog,
5. Zaposleni prima naknadu od drugog člana bankarske grupe, odnosno drugog lica koje je uključeno u konsolidaciju, pri čemu naknada nije u skladu sa definicijom naknade propisanom u odluci o sistemu upravljanja/internog upravljanja u banci, nego se zasniva na instrumentima koji izbjegavaju zahtjeve u vezi sa naknadama iz navedene odluke (npr. kredit koji ne treba otplatiti) odnosno na instrumentima koji podstiču prekomjerno preuzimanje rizika (npr. naknada omogućava nesrazmjerne prinose na osnovu diskrecionih uslova ulaganja sa strane zaposlenog);
6. Dodatne pogodnosti propisane u odluci o sistemu upravljanja/internog upravljanja u banci (npr. dodaci naknadama i druge pogodnosti) se dodjeljuju u iznosima koji nisu opravdani u predmetnim okolnostima;

7. Banka nadoknađuje smanjenje ili restrukturiranje varijabilnih dijelova naknada iz proteklih godina (npr. zbog mjesra oporavka i restrukturiranja ili zbog korišćenja vanredne javne finansijske podrške) u narednim godinama odnosno u obliku drugih isplata, instrumenata ili metoda.

U slučaju da Banka na osnovu gore navedenih kriterijuma određenu kategoriju naknada ne može rasporediti u kategoriju fiksnih naknada, takve naknade treba smatrati varijabilnim.

U toku 2025. godine Politike i prakse naknade zaposlenima su razmatrane i usvojene na sjednici Nadzornog odbora u aprilu 2025. godine.

4.6. Ukupne naknade prema područjima poslovanja

Banka je isplatila ukupne neto naknade zaposlenima u iznosu od 9.767 hilj. KM. Navedene naknade isplaćene su prema slijedećim područjima poslovanja:

u 000 KM

Red. br.	Poslovno područje	Ukupne neto naknade
1.	Prodajna mreža – ukupno	5.539
1.1.	Sektor za retail poslovanje	3.756
1.2.	Sektor za mala i srednja preduzeća	1.619
1.3.	Funkcija za korporativne i javne klijente	164
2.	Ostala podrška	4.228
Ukupno		9.767

U slijedećoj tabeli prikazan je broj primalaca i ukupne neto naknade podijeljene na fiksni i varijabilni dio.

u 000 KM

Red. br.	Vrsta naknade	Broj primalaca	Ukupne naknade
1.	Fiksna	432	7.985
2.	Varijabilna	418	1.782
Ukupno			9.767

Ukupan iznos varijabilnih naknada u toku finansijske godine isplaćen je u novcu.

4.7. Naknade po kategorijama zaposlenih

u 000 KM

Red. br.	Kategorija zaposlenih	Broj zaposlenih na koje se odnosi navedeni iznos	Ukupna fiksna naknada	Ukupna varijabilna naknada	Ukupna naknada
1.	Nadzorni odbor	6	73	14	87
2.	Uprava Banke	4	306	166	472
3.	Ključno rukovodstvo	11	391	39	430
4.	Ostali radnici	411	7.215	1.563	8.778
Ukupno		432	7.985	1.782	9.767

Banka ne primjenjuje penzijske pogodnosti na diskrecionom osnovu pojedinačnim zaposlenim, u skladu sa njihovim učinkom. Penzijske naknade se uvijek daju u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, Pravilnikom o radu i drugim opštim aktima Banke.

U 2025. godini ukupno tri radnika Banke su imala ukupna neto fiksna i varijabilna primanja u iznosu preko 100.000 KM.

5. STRATEGIJE I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA BANKE

Banka je na osnovu definisane strategije poslovanja, u okviru uspostavljanja sveobuhvatnog sistema upravljanja rizicima, donijela odgovarajuću strategiju upravljanja rizicima kao i ostale politike i procedure. Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima su definisani osnovni ciljevi i principi preuzimanja i upravljanja rizicima, te sklonost Banke ka preuzimanju rizika (risk apetit) i tolerancija Banke prema riziku u skladu sa strateškim poslovnim ciljevima.

Sklonošću Banke ka rizicima smatra se nivo rizika koji Banka namjerava da preuzme radi ostvarivanja svojih strateških i poslovnih planova, odnosno finansijskih ciljeva, dok se tolerancijom prema rizicima smatra najviši prihvatljivi nivo rizika za Banku.

Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima se primenjuje na nivou Banke, periodično razmatra i po potrebi revidira, a najmanje u slučaju izmjene regulatornih zahtjeva, značajnijih izmjena Strategije poslovanja i Plana poslovanja, Strategije upravljanja kapitalom ili makroekonomskog okruženja u kome Banka posluje.

Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima utvrđuju se ciljevi Banke u upravljanju rizicima na dugoročnoj osnovi i određuje odnos Banke prema rizicima kojima je ona u svom poslovanju izložena ili

može biti izložena, uključujući i rizike koji proizilaze iz poslovnog i makroekonomskog okruženja u kome Banka posluje. Navedenim dokumentom je definisan odnos Banke prema rizicima kojima je izložena ili može biti izložena u skladu sa definisanim apetitom za rizike, kao i polazne osnove za identifikovanje, mjerenje, odnosno procjenjivanje, praćenje i kontrolu rizika koji proizilaze iz poslovanja Banke.

Banka je Strategijom za preuzimanje i upravljanje rizicima definisala:

- Ciljeve i osnovne principe preuzimanja i upravljanja rizicima Banke;
- Sklonost Banke preuzimanju rizika i tolerancija Banke prema riziku u skladu sa strateškim poslovnim ciljevima;
- Pregled svih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u poslovanju;
- Zadatke s cijem razvoja kulture rizika;
- Ciljeve i principe upravljanja kapitalom i likvidnošću Banke uključujući osnovne principe postupka interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i interne procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP).

U skladu sa strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima Banka je definisala registar rizika koji obuhvata rizike kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju:

Podtip rizika	Interna definicija rizika na nivou Banke	Tip rizika
Opšti kreditni rizik	rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke uslijed neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci uključujući rizik migracije koji predstavlja rizik nastanka gubitka zbog promjene fer vrijednosti kreditne izloženosti, a kao posljedica promjene rejtinga klijenta.	Kreditni rizik
Rizik koncentracije	rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, finansijskim instrumentima, robi itd.	Kreditni rizik
Kreditno-devizni rizik	rizik gubitka kojem je dodatno izložena Banka koja odobrava plasmane u stranoj valuti ili sa deviznom klauzulom i koji proizlazi iz dužnikove izloženosti deviznom riziku.	Kreditni rizik
Kreditni rizik indukovano kamatnim rizikom	predstavlja vjerovatnoću da će Banka pretrpiti gubitak uslijed neizvršavanja obaveze dužnika u ugovorenim rokovima, koji nastaje uslijed negativnog uticaja promjene referentnih kamatnih stopa na finansijsko stanje dužnika.	Kreditni rizik
Rizik zemlje	rizik koji se odnosi na zemlju porijekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posljedica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla dužnika. Rizik zemlje obuhvata političko-ekonomski rizik i rizik transfera.	Kreditni rizik
Rezidualni rizik	postojeći ili potencijalni rizik nastanka gubitaka ako su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primjena nedovoljno utiče na smanjenje rizika kojima je Banka izložena.	Kreditni rizik

Opšti rizik likvidnosti	rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke uslijed nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospelje obaveze, i to zbog: povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja ili otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu.	Rizik likvidnosti
Rizik izvora finansiranja /rizik lik. prouzrokovan od dr. ugovorne strane	rizik povlačenja postojećih izvora finansiranja kao posljedica povlačenja depozita prije ugovorenog roka.	Rizik likvidnosti
Rizik tržišne likvidnosti	rizik da Banka neće biti sposobna da izmiri svoje dospelje novčane obaveze zbog otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu.	Rizik likvidnosti
Strukturalni rizik likvidnosti	rizik koji nastaje uslijed troškova likvidnosti za zatvaranje gepova likvidnosti. Strukturalni rizik određuje dnevne potrebe finansiranja.	Rizik likvidnosti
Rizik koncentracije likvidnosti	rizik koji nastaje uslijed ograničenog broja izvora fundiranja sredstava.	Rizik likvidnosti
Rizik dugoročne likvidnosti	rizik da Banka neće biti u stanju da obezbjedi dugoročne izvore sredstava.	Rizik likvidnosti
Rizik povlačenja depozita stanovništva	predstavlja značajan odliv depozita koji potiču od sektora fizičkih lica (uključujući i poljoprivrednike i preduzetnice), kao i mala i srednja privredna društva koja ispunjavaju kriterijume za razvrstavanje u kategoriju izloženosti prema stanovništvu.	Rizik likvidnosti
Rizik finansiranja/ prikupljanja depozita od povezanih lica	predstavlja rizik koji proizilazi iz povećanog učešća depozita LPO u ukupnim depozitima.	Rizik likvidnosti
Rizik ročne usklađenosti finansijske aktive i pasive do 30 dana	rizik ročne neusklađenosti između finansijske aktive i pasive sa ročnosti do 30 dana.	Rizik likvidnosti
Rizik unutardnevne likvidnosti	rizik likvidnosti unutar dana nastaje kad Banka nije u stanju izvršiti plaćanja i izmiriti obaveze blagovremeno u normalnim okolnostima, kao i u stresnim situacijama	Rizik likvidnosti
Rizik pretvaranja vanbilansih u bilansne izloženosti	rizik uslijed prelaska vanbilansnih u bilansne izloženosti koji dovodi do značajnog odliva likvidnih sredstava	Rizik likvidnosti
Rizik likvidnosti indukovano makroekonomskim poremećajima	rizici koji potiču iz makroekonomskog i poslovnog okruženja, a koji mogu na negativan način uticati na likvidnost Banke.	Rizik likvidnosti
Rizik pozicija	rizik promjene cijene hartija od vrijednosti ili kod derivatnog finansijskog instrumenta promjene cijene odnosnog (osnovnog) instrumenta.	Tržišni rizik
Devizni rizik	rizik promjene deviznog kursa i promjene cijene zlata.	Tržišni rizik
Kamatni rizik u bankarskoj knjizi	je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige uslijed nepovoljnih promjena kamatnih stopa.	Tržišni rizik
Rizik ulaganja	postojeći ili potencijalni rizik nastanka gubitaka zbog promjena tržišnih vrijednosti ulaganja Banke u fiksnu imovinu ili ulaganja u druga pravna lica	Tržišni rizik
Opšti operativni rizik	rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke uslijed nenamjernih i namjernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i uslijed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.	Operativni rizik

Rizik nesavjesnog poslovanja	jeste postojeći ili potencijalni rizik nastanka gubitaka zbog neprimjerenog pružanja finansijskih usluga, uključujući slučajeve namjernog ili nenamjernog kršenja pravila i propisa. Rizik nesavjesnog poslovanja pored navedenog uključuje i rizike vezane za etičko bankarsko poslovanje.	Operativni rizik
Pravni rizik	postojeći ili potencijalni rizik nastanka gubitaka uslijed pokrenutih sudskih sporova zbog neispunjenja ugovorne ili zakonske obaveze, donošenja poslovnih odluka za koje se utvrdi da nisu sprovedive, negativno utiču na poslovanje ili finansijski položaj Banke.	Operativni rizik
Rizik eksternalizacije	rizik eksternalizacije je zajednički naziv za sve rizike koji nastaju kada Banka ugovorno povjerava drugoj strani (pružiocima usluga) obavljanje djelatnosti koje bi inače sama obavljala	Operativni rizik
Reputacioni rizik	je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke uslijed gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnim praksama Banke ili aktivnostima članova organa Banke, bez obzira da li postoji ili ne postoji osnov za takvo javno mišljenje.	Operativni rizik
Rizik modela	postojeći ili potencijalni rizik nastanka gubitaka zbog donošenja poslovnih odluka i odluka u vezi sa upravljanjem rizicima koje bi se zasnivale na rezultatima internih modela, uključujući modele na utvrđivanju internih kapitalnih zahtjeva, cijena proizvoda, vrednovanje finansijskih instrumenata i slično. Gubici bi mogli nastati zbog neadekvatnih polaznih postavki modela, grešaka u implementaciji modela ili nepravilne upotrebe modela.	Operativni rizik
Rizik informacionog sistema / Sajber rizik	rizik gubitka koji proizlazi iz korištenja informacione tehnologije odnosno informacionog sistema.	Operativni rizik
Rizik nepredvidivih eksternih događaja	nepredvidivi eksterni događaji koji mogu negativno uticati na finansijski rezultat i kapital Banke kao što su klimatske promjene, elementarne nepogode, pandemija i sl.	Operativni rizik
Strateški rizik	rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke uslijed nepostojanja odgovarajućih politika i strategija, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i uslijed promjena u okruženju u kojem Banke posluju ili izostanka adekvatnog reagovanja Banke na te promjene.	Ostali rizici
Poslovni rizik	negativna neočekivana promjena obima poslovanja i/ili profitnih marži Banke koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost Banke. Do poslovnog rizika, prije svega, može doći zbog značajnog tržišnog okruženja i promjena u tržišnoj konkurenciji ili ponašanju potrošača na tržištu.	Ostali rizici
Rizik profitabilnosti	rizik koji nastaje zbog neodgovarajuće strukture i raspodjele zarade ili nemogućnosti Banke da obezbjedi odgovarajući, stabilan i održiv nivo profitabilnosti	Ostali rizici
Rizik prekomjerne finansijske poluge	rizik koji proizilazi iz ranjivosti Banke zbog finansijske poluge ili potencijalne finansijske poluge i koji može dovesti do neželjenih izmjena njenog poslovnog plana, uključujući prisilnu prodaju imovine, što može imati za rezultat gubitke ili prilagođavanje vrijednosti njene preostale imovine.	Ostali rizici
Rizik usklađenosti poslovanja	je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke uslijed propuštanja Banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom i drugim propisima koji uređuju poslovanja banaka, te internim aktima Banke, a posebno obuhvata rizik sankcija nadležnog regulatora	Ostali rizici

Rizik pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti	rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Banke usled korišćenja Banke (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa, transakcije, usluge ili proizvoda Banke) u svrhu pranja novca i/ili finansiranja terorizma.	Ostali rizici
Rizik upravljanja	postojeći ili potencijalni rizik nastanka gubitaka zbog toga što Banka zbog svoje veličine i/ili kompleksnosti poslovanja ima ograničen kapacitet za uspostavljanje adekvatnih upravljačkih mehanizama, sistema i kontrola.	Ostali rizici
Rizik kapitala	odnosi se na neodgovarajuću strukturu kapitala da podrži obim i prirodu poslovnih aktivnosti Banke ili na poteškoće sa kojima se suočava Banka prilikom pribavljanja novih izvora kapitala, posebno u slučajevima kada postoje hitne potrebe za povećanjem kapitala ili u nepovoljnim uslovima.	Ostali rizici
Rizik namirenja	rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke zbog razlike u ugovorenoj cijeni namirenja za određeni dužnički, vlasnički, devizni ili robni instrument i njene sadašnje tržišne vrijednosti.	Ostali rizici
Rizik korupcije	rizik nastanka negativnih efekata na reputaciju i poslovanje Banke, a koji nastaje uslijed svakog činjenja ili nečinjenja od strane radnika Banke, zloupotrebom službenih ovlaštenja/službenog položaja u privatne svrhe, radi sticanja protivpravne imovinske ili bilo koje koristi za sebe ili drugog.	Ostali rizici
ESG rizici	rizici povezani sa životnom sredinom, društvom i upravljanjem (eng. ESG – Environmental, Social and Governance) su rizici od negativnog finansijskog uticaja na banku koji proizilaze iz sadašnjih ili budućih uticaja ESG faktora na poslovanje i imovinu njenih klijenata ili imovinu u koju je uložila Banka.	Ostali rizici
Strukturni sistemski rizik	Strukturni sistemski rizik je neciklični sistemski ili makroprudencijalni rizik dugoročnog karaktera, odnosno rizik poremećaja u finansijskom sistemu koji može imati ozbiljne negativne posljedice na finansijski i privredni sistem.	Ostali rizici

Osnovna načela preuzimanja rizika, koje je Banka definisala u okviru strategije upravljanja rizicima su:

- Utvrđivanje jasnih pravila za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, koja su definisana Politikom za upravljanje rizicima i pratećim procedurama za upravljanje svakom pojedinom vrstom rizika sa jasno definisanim ciljevima djelovanja na nivou Banke;
- Donošenje poslovnih odluka na osnovu kvalitativnih i/ili kvantitativnih analiza parametara rizika a radi blagovremenog uočavanja promjena u rizičnom profilu Banke;
- Prikupljanje potpunih, pravovremenih i istinitih podataka važnih za upravljanje rizicima i obezbjeđenje adekvatnih tehničko-informacionih resursa za čuvanje i obradu podataka;
- Načelo opreznosti pri preuzimanju rizika, uz stalno praćenje, kontrolu izloženosti pojedinim vrstama rizika i poštovanje uspostavljenog sistema limita;
- Korišćenje većeg broja metoda za identifikaciju i mjerenje rizika - prilikom upravljanja rizicima Banka pored regulatorno propisanih okvira i pristupa za upravljanje rizicima primenjuje i interne metode.

Banka je kroz limitiranje sklonosti ka preuzimanju rizika odredila nivo rizika koji je spremna da preuzme s ciljem ostvarivanja svoje poslovne strategije i definisanih ciljeva, te osiguranja sigurnog i stabilnog kontinuiteta poslovanja. Izjava o sklonosti ka preuzimanju rizika (Izjava) uzima u obzir postojeće strateške

i poslovne planove, planove likvidnosti i kapitala, kao i saznanja stečena u okviru integrisanog sistema upravljanja rizicima, predstavlja značajno i obavezujuće ograničenje poslovnih aktivnosti u okviru potrebe usklađivanja rizičnog profila Banke sa definisanom sklonosti preuzimanju rizika odobrenom od strane Nadzornog odbora Banke.

Izjava predstavlja stratešku izjavu na nivou Banke, te služi kao početna tačka za implementaciju okvira upravljanja rizicima. Svaka izmjena i/ili dopuna Izjave mora biti odobrena od strane Nadzornog Odbora Banke. Banka je obavezna da minimum jednom godišnje sagledava Izjavu, kroz godišnji proces planiranja, kako bi se osigurala usklađenost sa rizičnim profilom Banke, usaglašenost sa strateškim i operativnim planovima i usklađenost sa ukupnim kapacitetom preuzimanja rizika.

Definisanje sklonosti ka preuzimanju rizika Banke, koje predstavlja osnovu za određivanje ciljanog rizičnog profila Banke i definisanje spremnosti Banke da ulazi u preuzimanje rizika, vrši se kroz proces definisanja pokazatelja rizika koji se kvantifikuju i ulaze u jednu od sljedeće dvije kategorije:

- ključni kvantitativni pokazatelji kojima se definiše ukupan nivo rizika koji Banka smatra prihvatljivim odnosno ukupna sklonost ka preuzimanju rizika i
- specifični pokazatelji kojima se definišu limiti za pojedine vrste rizika odnosno sklonost za preuzimanje pojedinačnog rizika koji ne spadaju u ključne rizike, ali koje je Banka prepoznala da su za njih značajni.

Dugoročni cilj Banke u upravljanju rizicima je da se minimiziraju negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke uslijed izloženosti Banke rizicima koji se definišu kao mogućnost nastanka negativnih efekata na kapital i finansijski rezultat Banke kao posljedica transakcija koje Banka obavlja i makroekonomskog okruženja u kome posluje.

Dugoročno Banka mora održavati rizike u regulatorno definisanim granicama i/ili limita definisanog internim aktima Banke.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovana na uspostavljanju procedura i sistema limita.

Uspostavljeni limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka kontinuirano prati i mjeri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Banka kontinuirano prati sve izmjene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima, analizira uticaj na nivo rizika i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa aktuelnim propisima.

5.1. Kratak opis strategija i politika za svaki pojedinačni rizik

Rizik se definiše kao mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke uslijed izloženosti Banke nekom izvoru rizika. Upravljanje rizicima obavezno se uspostavlja na način da obuhvati sve rizike kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

Kreditni rizik je uslovljen finansijskim stanjem i kreditnom sposobnošću dužnika kao i kvalitetom sredstava obezbjeđenja potraživanja Banke. Kreditni rizik se ne može izbjeći u cjelosti već se može samo držati u određenim okvirima koji su prihvatljivi za Banku. Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke uslijed neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Prilikom preuzimanja rizika pri odobravanju plasmana Banka procjenjuje mogućnost nastanka gubitaka sa ciljem da se obim očekivanih kreditnih gubitaka po osnovu odobrenih plasmana održava u okvirima koje može da podnese finansijski rezultat Banke i posljedično kapital Banke. Pri ostvarivanju navedenog cilja Banka se vodi principima u okviru Strategije upravljanja rizicima i plana kapitala.

Banka ima usvojenu proceduru upravljanja kreditnim rizikom, kao i niz internih akata koji detaljnije regulišu upravljanje kreditnim rizikom u pojedinim segmentima, u cilju uspostavljanja adekvatnog procesa upravljanja kreditnim rizikom Banke i njegovog minimiziranja odnosno održavanje kvaliteta portfolija Banke.

Ovo je integrisan proces koji obuhvata:

- Identifikovanje kreditnog rizika;
- Mjerenje, odnosno procjenu kreditnog rizika;
- Kontrolu kreditnog rizika;
- Monitoring kreditnog rizika;
- Izvještavanje o kreditnom riziku.

Neki od najvažnijih principa odobravanja plasmana odnose se na sljedeće:

- Kreditni rizik se preuzima samo ako cjelokupan odnos sa klijentom ukazuje na adekvatan odnos preuzetog rizika i profita;
- Preduslov finansiranja svake transakcije je detaljno razumjevanje njenog ekonomskog smisla;
- Kreditna sposobnost svakog klijenta mora biti procijenjena prije preuzimanja kreditnog rizika;
- Svaki klijent mora biti analiziran sa aspekta pripadnosti grupi povezanih lica;
- U kreditni odnos sa klijentom Banka ulazi samo ako postoji dovoljno informacija o njegovoj kreditnoj sposobnosti.

Osnovni principi upravljanja kreditnim rizikom:

- upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog plasmana i upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija Banke,

- jasna operativna i organizaciona razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije podrške i upravljanja rizicima, uključujući i upravljačke i rukovodne niveoe,
- održavanje dobrih standarda za odobravanje plasmana,
- praćenje i kontrola kreditnog rizika, održavanje nivoa kreditnog rizika koji minimizira negativan uticaj na finansijski rezultat i kapital,
- pravilna i adekvatna procjena novih poslovnih mogućnosti,
- identifikacija i upravljanje problematičnim plasmanima (nekvalitetnim izloženostima), kao i upravljanje restrukturiranim izloženostima.

U upravljanju kreditnim rizikom učestvuju:

- Organizacione jedinice Banke: Sektor za mala i srednja preduzeća, Funkcija za korporativne i javne klijente, Sektor za stanovništvo i šaltere, Sektor za podršku i razvoj prodaje, Sektor za upravljanje rizicima/Kontrolna funkcija upravljanja rizicima, Sektor za računovodstvo i finansijsko izvještavanje, Sektor za procjenu i monitoring kreditnog rizika i upravljanje nekvalitetnim izloženostima, Sektor za informacione tehnologije;
- Organi Banke: Nadzorni odbor Banke, Uprava Banke, Odbor za reviziju i nadležni odbori Banke koji donose odluke o odobrenju plasmana imaju nadležnosti utvrđene zakonskim odredbama, odlukama ABRS, Statutom Banke i odlukama Nadzornog odbora Banke, te Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima.

Banka je uspostavila funkciju upravljanja kreditnim rizikom primjerenu svojoj veličini, vrsti i složenosti poslova koje obavlja, kao i visini kreditnog rizika kojem je ili može biti izložena. Organizacija upravljanja kreditnim rizikom definisana je internim aktima i regulativom, a posebnim pravilnikom je regulisan rad kreditnih odbora Banke.

Banka izrađuje izvještaje koji se odnose na praćenje kreditnog rizika na dnevnom, sedmičnom, mjesečnom i kvartalnom nivou. Uprava Banke praćenjem različitih izvještaja prati ukupnu kreditnu izloženost, odnosno kvalitet svog portfolija uz postavljanje ograničavajućih limita i definisanih pokazatelja za određene vrste rizičnosti, po skalama značajnosti, zavisno od vrste izvještaja odnosno materije koju izvještaj pokriva (kašnjenje u otplati na određenim nivoima/OJ-a/proizvodima), prikupljanje dokumentacije pri ažuriranju kreditnih dosjeka, urađeni monitorinzi plasmana i obezbjeđenja.

Rizik likvidnosti - Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je da se minimizira rizik likvidnosti putem planiranja priliva i odliva novčanih sredstava, praćenjem novčanih tokova, kao i donošenjem odgovarajućih mjera za sprečavanje i otklanjanje uzroka nelikvidnosti, odnosno izbjegavanje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke uslijed nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospjele obaveze. Svojom imovinom i obavezama Banka upravlja tako da obezbijedi da je u svakom trenutku sposobna da ispuni sve dospjele obaveze i da njeni klijenti mogu da raspolaze svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima bez ograničenja.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti je baziran na principima definisanim Strategijom upravljanja rizikom likvidnosti MF banke a.d. Banja Luka i isti se sprovodi u skladu sa Politikom i procedurama upravljanja rizikom likvidnosti MF banke a.d Banja Luka, kroz sljedeće faze:

- Identifikovanje rizika likvidnosti – je u domenu organizacionih dijelova Banke koji preuzimaju rizik likvidnosti, tačnije u domenu Sektora za operacije, sredstva i podršku i ALCO odbora. Kroz operativno dinamičko upravljanje kratkoročnom likvidnošću analiziraju se bilansne i vanbilansne pozicije i određuje njihov uticaj na rizik likvidnosti kao i međusobna povezanost rizika likvidnosti izvora sredstava i tržišnog rizika likvidnosti;
- Mjerenje rizika likvidnosti – Banka se koristi sistemom mjerenja rizika likvidnosti koji je baziran na procjeni bilansne strukture i vanbilansnih pozicija, te projekciji novčanih tokova odakle proizilaze pretpostavke za buduće pozicije likvidnosti Banke. Na ovim osnovama Banka određuje svoju sklonost ka preuzimanju rizika likvidnosti, tj. svoj rizični profil koji se, između ostalog, ogleda u sistemu uspostavljenih limita izloženosti u odnosu na koje se moguće kvantitativno odrediti kada je rizik likvidnosti u pitanju. Banka je uspostavila interni sistem limita za rizik likvidnosti koji se, zajedno sa eksternim (regulatornim) limitima redovno prati;
- Ublažavanje rizika likvidnosti – se bazira na primjeni mjera kao što su: održavanje dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti, diversifikacija izvora finansiranja prema ročnosti, smanjenje koncentracije izvora finansiranja prema sektorskoj strukturi, disperzija depozita, deponenata, kreditora i kreditnih linija itd. Za slučaj vanrednih situacija krize likvidnosti Banka postupa u skladu sa Planom likvidnosti za nepredviđene slučajeve MF banke a.d. Banja Luka;
- Praćenje i kontrola rizika likvidnosti - obuhvata praćenje usklađenosti poslovanja Banke sa uspostavljenim sistemom limita vezanih za rizik likvidnosti. Kontrole i praćenja se sprovede na dnevnom, sedmičnom, mjesečnom (ALCO odbor i Komisija za rizike), kvartalnom, polugodišnjem i godišnjem nivou. Praćenje buduće izloženosti riziku likvidnosti vrši se u sklopu redovnog testiranja otpornosti na stres.
- Izvještavanje o riziku likvidnosti – obuhvata sistem internog i eksternog izvještavanja. Eksterno izvještavanje podrazumijeva izvještavanje regulatora i ostalih nadležnih organa, dok se interno izvještavanje provodi u domenu naprijed pomenutih organizacionih djelova Banke na dnevnom, mjesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou.

Osnovni principi organizacije sistema upravljanja rizikom likvidnosti su sljedeći:

- Banka je jasno razgraničila poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti koje obavljaju zaposleni u organizacionim dijelovima zaduženim za preuzimanje rizika likvidnosti (poslovna mreža), od upravljanja rizikom likvidnosti;
- Banka je uspostavila organizacionu strukturu u cilju kontrole rizika na principu "četvoro očiju";
- Banka je uspostavila poseban organizacioni dio u čijoj nadležnosti je nezavisna kontrola sistema za upravljanje rizikom likvidnosti;
- Banka je uspostavila adekvatan informacioni sistem koji podrazumijeva potpunu informisanost lica uključenih u sistem upravljanja rizikom likvidnosti, primjenom odgovarajuće IT podrške i utvrđivanjem učestalosti izvještavanja rukovodstva Banke.

Kamatni rizik - Ključni motiv upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi je uspostavljanje optimalnog odnosa između stabilizacije neto kamatnog prihoda, te imunizacije promjene ekonomske vrijednosti.

U skladu sa Odlukom ABRS o upravljanju kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi koja je u primjeni od 30.06.2025. godine, Banka izračunava dva pokazatelja, i to promjena Ekonomske vrijednosti kapitala (EVK) i promjena Neto kamatnog prihoda (NKP).

Upravljanje kamatnim rizikom sprovodi se formiranjem okvira koji štiti Banku od negativnih efekata po osnovu promjene kamatnih stopa i doprinosi stabilnosti rezultata kroz nezavisnu identifikaciju, procjenu i razumjevanje kamatnog rizika iz bankarske knjige, adekvatnog okruženja u Banci za upravljanje kamatnim rizikom u smislu formalizovanja aktivnosti i instrumenata za upravljanje kamatnim rizikom, obezbjeđenja ažurne dokumentacione osnove za sagledavanje, analizu i praćenje kamatnog rizika, te definisanja nadležnosti i odgovornosti organizacionih dijelova za upravljanje kamatnim rizikom.

U smislu internog izvještavanja Sektor za upravljanje rizicima kvartalno dostavlja Izvještaj o kamatnom riziku ALCO Odboru i Komisiji za rizike. Eksterno izvještavanje o upravljanju kamatnim rizikom Banka vrši se saglasno regulativi ABRS.

Identifikacija kamatnog rizika se sprovodi kroz analizu kamatno osjetljivih pozicija, internih i eksternih faktora, te budućih izloženosti po osnovu novih proizvoda i aktivnosti.

Banka vrši identifikaciju izloženosti kamatnom riziku kroz analizu kamatno osjetljivih pozicija aktive, pasive i vanbilansnih stavki po pojedinačnim valutama i agregatno za sve značajne valute u kojima posluje.

Identifikacija, praćenje i mjerenje kamatnog rizika sprovodi se primjenom GAP analize, EVE i NII pokazatelja, stres testova i simulacija promjena kamatnih stopa, kao i praćenjem definisanih limita i pokazatelja kamatnog rizika. Upravljanje kamatnim rizikom obuhvata usklađivanje kamatno osjetljive aktive i pasive kroz proces praćenja, planiranja i preduzimanja mjera za ublažavanje izloženosti kamatnom riziku. U zavisnosti od uzroka i stepena utvrđene izloženosti kamatnom riziku ili prekoračenja definisanih limita, ALCO odbor i Komisija za rizike predlažu Upravi i Nadzornom odboru odgovarajuće mjere i aktivnosti za ublažavanje kamatnog rizika.

Devizni rizik - Osnovni cilj procesa upravljanja deviznim rizikom Banke je da ostvari maksimalno kvalitetan odnos rizika i prinosa u granicama pažljivo definisanih limita kroz uspostavljanje i unapređenje internog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju, minimiziranje i eliminisanje uticaja faktora koji mogu dovesti i ugroziti finansijski rezultat Banke, te usklađivanje sa međunarodnim standardima poslovanja. Upravljanje deviznim rizikom sprovodi se formiranjem adekvatnog okruženja u Banci za upravljanje deviznim rizikom u smislu formalizovanja aktivnosti i instrumenata za upravljanje deviznim rizikom, obezbjeđenja ažurne dokumentacione osnove za sagledavanje, analizu i praćenje deviznog rizika, te definisanja nadležnosti i odgovornosti organizacionih dijelova za upravljanje deviznim rizikom. Upravljanje se sprovodi u smislu mjera i aktivnosti u uslovima probijanja definisanih limita i poslovanja Banke u zoni visokog rizika. Organi upravljanja Banke su odgovorni za formiranje i

obezbjeđenje preduslova za adekvatno funkcionisanje sistema i postupaka upravljanja deviznim rizikom kroz aktivnosti identifikovanja, mjerenja, praćenja, kontrole i izvještavanja.

Identifikacija deviznog rizika se sprovodi identifikovanjem uzroka koji dovode do nastanka deviznog rizika i podrazumjeva identifikaciju tekuće izloženosti deviznom riziku kao i izloženosti deviznom riziku po osnovu uvođenja novih proizvoda ili aktivnosti, na pozicijama koje se vode u bankarskoj knjizi. Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku utvrđivanjem otvorenih deviznih pozicija Banke u pojedinim valutama, kao i ukupno za sve valute sa kojima Banka posluje. Identifikacija izloženosti deviznom riziku ukupno za sve valute u kojima Banka posluje vrši se identifikacijom dugih i kratkih otvorenih deviznih pozicija, pri čemu veća apsolutna vrijednost navedenih pozicija predstavlja ukupnu neto otvorenu deviznu poziciju. Procjena deviznog rizika se sprovodi primjenom kvantitativnih i kvalitativnih tehnika i obuhvata dnevno mjerenje i ograničavanje otvorenih pozicija po valutama (ukupno i pojedinačno) u odnosu na važeću regulativu i usvojene limite, kao i mjerenje potencijalne veličine mogućih gubitaka, u slučaju značajnije promjene kursa.

Banka vrši interno i eksterno izvještavanje o deviznom riziku. Rizični profil Banke je određen nivoom rizičnosti koji je Banka spremna da preuzme u skladu sa definisanim ciljevima i principima upravljanja deviznim rizikom. Procjena rizičnog profila Banke sprovodi identifikovanjem i mjerenjem, odnosno procjenom deviznog rizika. U zavisnosti od uzroka i stepena konstatovanog poremećaja deviznog rizika ALCO Odbor će predlagati Nadzornom odboru sljedeće mjere i aktivnosti (pojedinačno i/ili kumulativno), te definisati odgovornosti unutar Banke za realizaciju tih aktivnosti:

- 1) Limitiranje iznosa kredita i depozita sa valutnom klauzulom;
- 2) Kupovina, odnosno prodaja deviza;
- 3) Odlaganje plasmana sa valutnom klauzulom;
- 4) Povećana aktivnost na naplati plasmana sa valutnom klauzulom;
- 5) Predlaganje ostalih mjera na duži rok u cilju svođenja i održavanja deviznog rizika na prihvatljivom nivou;
- 6) Povećanje osnovnog kapitala Banke.

Rizik koncentracije – politika i procedura upravljanja rizikom koncentracije definiše upravljanje, kontrolu u vezi sa rizikom koncentracije, kao i okvir za implementaciju, praćenje i upravljanje rizikom koncentracije u okviru Banke na organizovan način. Ključne odgovornosti članova Nadzornog odbora podrazumevaju sljedeće:

- Nadgledanje upravljanjem i operativnom efikasnošću kontrola rizika koncentracije;
- Odobranje predloženih izmjena kontrole rizika koncentracije;
- Razmatranje rizika koncentracije koji bi mogli uticati na banku;
- Nadgledanje okvira za izvještavanje i procjenu rizika koncentracije;
- Razmatranje izvještavanja u vezi mjerenja rizika koncentracije, obraćajući posebnu pažnju na kršenje limita, njihove razloge i odgovarajuće mjere koje je potrebno preduzeti.

Nadzorni odbor je odgovoran za praćenje glavnih tipova rizika Banke, u saradnji sa Sektorom za upravljanje rizicima, Komisijom za rizike i ALCO odborom.

Uprava Banke daje ovlaštenja i utvrđuje odgovornosti Sektora za operacije, sredstva i podršku i Sektora za upravljanje rizicima da bi se obezbijedilo odgovarajuće upravljanje rizikom koncentracije u skladu sa odgovarajućim kontrolnim okvirom i preporuke u vezi sa apetitom za rizike i rizičnim profilom Banke. Za potrebe interne procjene adekvatnosti kapitala Banka će za materijalno značajne vrste rizika utvrđivati rizičnu vrijednost i minimalni kapitalni zahtjev za svaki pojedinačni rizik koji će tretirati kao materijalno značajan.

Sistem izvještavanja se zasniva na praćenju sektorske i podsektorske koncentracije i mjeri se u odnosu na definisane limite koncentracije po sektoru i podsektoru, koncentracije velikih izloženosti prema jednom i grupi povezanih lica i mjeri se u skladu sa zakonski propisanim limitima.

Operativni rizik - Pod operativnim rizikom se podrazumijeva rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke uslijed propusta (nenamjernih i namjernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i uslijed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni (zakonski) rizik. Cilj upravljanja operativnim rizikom Banke je minimiziranje gubitaka po osnovu operativnih rizika uz prihvatljivi nivo izloženosti operativnom riziku. Banka je posebno uspostavila proces upravljanja rizikom informacionog sistema koji obuhvata identifikovanje i mjerenje, odnosno procjenu tog rizika, njegov tretman - ublažavanje, kao i kontrolu i praćenje.

Banka upravlja operativnim rizikom na nivou pojedinačnog organizacionog dijela i na nivou Banke. Procjena operativnog i rizika informacionog sistema na nivou Banke predstavlja sveobuhvatan proces kojim se zaokružuje praćenje operativnog rizika Banke. Banka mjeri izloženost operativnim rizicima pri uvođenju novih proizvoda kao i u slučajevima eksternalizacije poslovnih aktivnosti Banke.

Banka sprovodi obuku zaposlenih u domenu operativnog i rizika informacionog sistema kroz treninge i materijale u cilju podizanja svijesti o operativnim rizicima i njegovom upravljanju, u mjeri kojoj to dozvoljavaju kapaciteti Banke.

Rukovodioci svih organizacionih dijelova Banke odgovorni su za procjenu operativnog rizika do nivoa svog ovlaštenja, kao i sprovođenje mjera za umanjeње/eliminisanje operativnog rizika. Svi zaposleni su odgovorni za nastanak operativnog rizika i shodno svojim ovlaštenjima i odgovornostima nadležni za upravljanje operativnim rizikom. Interna revizija nadležna je za nezavisnu ocjenu procesa upravljanja operativnim rizikom u cilju efikasnog i efektivnog upravljanja ovim rizikom.

Ostali rizici – Upravljanje svim ostalim rizicima poslovanja je definisano strategijama i politikama za upravljanje rizicima (krovnim i/ili pojedinačnim), sam proces identifikacije i mjerenja rizika, njihovog ublažavanja, praćenja i kontrole kao i izvještavanje o istim se sprovodi kroz sveukupni sistem upravljanja rizicima Banke.

5.2. Struktura, organizacija funkcije upravljanja rizicima

Banka uspostavlja sveobuhvatan i pouzdan sistem za upravljanje rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa unaprijed definisanom sklonošću Banke ka rizicima. Banka upravlja rizicima kreiranjem i sprovođenjem politika i procedura, interne regulative, kao i uspostavljanjem limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku.

Sistem upravljanja rizicima je definisan sljedećim aktima Banke:

- Strategijom za preuzimanje i upravljanje rizicima;
- ESG Strategijom;
- Strategijom i politikom upravljanja kapitalom;
- Politikom za preuzimanje i upravljanje rizicima;
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima;
- Metodologijom za procjenu značajnosti rizika Banke;
- Metodologijom za procjenu materijalnosti ESG rizika;
- Izjavom o sklonosti ka preuzimanju rizika;
- Aktom o uspostavljanju kontrolnih funkcija;
- Metodologijama kojima su propisane metode, tehnike i pravila za mjerenje izloženosti i upravljanje pojedinačnim rizicima i
- Ostalim aktima Banke kojima se obezbjeđuje sprovođenje efektivnog i efikasnog procesa upravljanja rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Nadzorni odbor je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje strategije i politika upravljanja rizicima i strategije upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, nadzor nad radom Uprave Banke, kao i sprovođenje procesa interne procjene adekvatnosti kapitala i interne procjene adekvatnosti likvidnosti.

Uprava Banke je nadležna i odgovorna za sprovođenje strategije i politika upravljanja rizicima i strategije upravljanja kapitalom, usvajanje i analizu efikasnosti primjene procedura za upravljanje rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikacije, mjerenja, ublažavanja, praćenja i kontrole i izvještavanja o rizicima kojima je Banka izložena, kao i izvještavanje Nadzornog odbora o efikasnosti primjene definisanih procedura upravljanja rizicima.

Sektor za upravljanje rizicima identifikuje, mjeri, procjenjuje i upravlja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor je odgovoran za implementiranje i održavanje procedura vezanih za rizike, čime se obezbjeđuje nezavisni proces kontrole. Ova jedinica takođe obezbjeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu mjerenja i izvještavanja o riziku. Sektor za upravljanje rizicima odgovoran je za postavljanje temelja efikasnog upravljanja rizikom, te upravljanje i kontrolu odluka povezanih s rizičnom izloženošću Banke. Sektor za upravljanje rizicima odgovoran je za razvijanje strategije i načela upravljanja, postavljanje okvira, politika i limita prihvatljive rizične izloženosti, te je zadužen za implementaciju i održavanje procedura koje omogućavaju proces nezavisne kontrole. Sektor je nosilac aktivnosti obračuna ispravki vrijednosti bilansne izloženosti i rezervisanja za pokriće očekivanih kreditnih gubitaka za vanbilansne

izloženosti prema zahtjevima Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI9) i Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitka (ABRS).

Kreditni odbor odlučuje o kreditnim zahtjevima u okvirima utvrđenim aktima Banke, prateći izloženost Banke kreditnom, kamatnom i valutnom riziku.

Odbor za upravljanje plasmanima kontinuirano i sistematično prati kreditni rizik i njegove podtipove kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena kroz praćenje usklađenosti kreditnog poslovanja. Takođe, sprovodi praćenje kreditnog procesa u svim njegovim fazama. U slučaju identifikovanja „uskog grla“ članovi Odbora iniciraju definisanje mjera, aktivnosti organizacionih dijelova i lica odgovornih za otklanjanje nepravilnosti u radu ili predlažu mjere u cilju unapređenja samog kreditnog procesa. Ključna uloga je koordinacija i strategijsko usmjeravanje procesa i aktivnosti između svih poslovnih funkcija u Banci koje su uključene u kreditni proces, u cilju optimizacije procesa u svim njegovim fazama za postizanje zadatih ciljeva i planiranih vrijednosti uz redovne kontrolne aktivnosti povezane sa ovim procesima.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za upravljanje aktivom i pasivom, tržišnim rizicima, rizikom kamatne stope i rizikom likvidnosti. ALCO odbor ima zadataka da prati izloženost Banke riziku likvidnosti koji proizilazi iz strukture bilansnih i vanbilansnih stavki, uzimajući u obzir očekivane promjene na tržištu i ostale eksterne uticaje, a u cilju održavanja optimalnog nivoa likvidnosti, te predlaže mjere ublažavanja rizika likvidnosti (praćenje dugoročne likvidnosti). Dodatno, prati tekuće stanje i predlaže mjere za održavanje stabilne likvidnosti i solventnosti Banke na osnovu operativnih izvještaja koji daju stanje domaće valute, deviznih sredstava, iznosa obavezne rezerve itd.;

Odbor za razvoj i unaprjeđenje informacionog sistema razmatra sve zahtjeve, planove, projekte, analize, izvještaje o statusu promjena/projekata upućene od zainteresovanih strana, određuje prioritete izvršenja zahjeva i pratiti tokove izvršenja.

Komisija za rizike čija je uloga integrisano praćenje, analiziranje i upravljanje svim rizicima kojima je Banka u svom poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena s ciljem povećanja efikasnosti upravljanja rizicima, nadziranja sprovođenja usvojene Strategije preuzimanja i upravljanja rizicima i podizanja nivoa kulture rizika uopšte. Pored navedenog, Komisija za rizike periodično, u skladu sa zahtjevima definisanih internim aktima Banke sagledava usaglašenost strategija i politika poslovanja bankarske grupe podržanih kroz usaglašenost strategije i politike kapitalnih ulaganja i širenja grupe, te razmatra rizike poslovanja bankarske grupe kojima je ista izložena ili bi mogla biti izložena.

Kada je riječ o uspostavljenim kontrolnim funkcijama, organizaciona struktura Banke se uspostavlja na način da su kontrolne funkcije funkcionalno i organizaciono odvojene od funkcije preuzimanja rizika, te se jasno utvrđenom podjelom poslova i dužnosti zaposlenih sprječava eventualni sukob interesa.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima je nadležna za :

- analizu rizika koja uključuje utvrđivanje, mjerenje odnosno procjenjivanje rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju,

- kontinuirano praćenje svih značajnijih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, uključujući rizike iz makroekonomskog okruženja,
- sprovođenje testiranja otpornosti na stres,
- provjeru primjene i efikasnosti metoda i postupaka za upravljanje rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, uključujući rizike iz makroekonomskog okruženja,
- ispitivanje i ocjenu adekvatnosti i efikasnosti unutrašnjih kontrola u procesu upravljanja rizicima,
- ocjenu adekvatnosti i dokumentovanosti metodologija za upravljanje rizicima,
- učestvovanje u izradi i preispitivanju strategija i politika za upravljanje rizicima, metoda i postupaka za upravljanje rizicima,
- davanje prijedloga i preporuka za efikasno upravljanje rizicima,
- analizu, praćenje i izvještavanje o adekvatnosti kapitala Banke, te provjeru strategija i postupaka za internu procjenu adekvatnosti kapitala,
- analizu, praćenje i izvještavanje o adekvatnosti likvidnosti Banke, te provjeru strategija i postupaka za internu procjenu likvidnosti Banke,
- analizu rizika prisutnih kod uvođenja novih proizvoda ili ulaska na nova tržišta,
- izvještavanje NO i UB o upravljanju rizicima,
- izvještavanje NO i UB o svom radu i
- sprovođenje ostalih provjera koje su potrebne za adekvatnu kontrolu rizika;

Kontrolna funkcije praćenja usklađenosti poslovanja je nadležna za:

- praćenje usklađenosti poslovanja Banke sa Zakonom i propisima ABRS i drugim propisima i standardima opreznog bankarskog poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca, kao i drugim aktivnostima kojima se uređuje poslovanje Banke,
- identifikovanje propusta i procjenu rizika kao posljedice neusklađenosti poslovanja Banke sa Zakonom i drugim propisima, posebno rizika od sprovođenja nadzornih mjera i sankcija ABRS i drugih nadležnih organa, finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik,
- savjetovanje Uprave Banke i drugih odgovornih lica o načinu primjene relevantnih zakona, standarda i pravila, uključujući i informacije o aktuelnostima iz tih područja i
- procjenu efekata koje će na poslovanje Banke imati izmjene relevantnih propisa.

Kontrolna funkcija interne revizije se pozicionira kao posebna organizaciona jedinica funkcionalno i organizaciono nezavisna od ostalih organizacionih dijelova Banke koja u skladu sa važećim propisima i standardima interne revizije vrši ocjenu:

- sistema za upravljanje rizicima u Banci i ključnih rizika u cilju identifikovanja, mjerenja, praćenja, procjene, kontrole, izvještavanja i preduzimanja odgovarajućih mjera za ograničavanje i ublažavanje rizika u Banci,
- adekvatnosti funkcije upravljanja rizicima i funkcije praćenja usklađenosti poslovanja radi identifikovanja, praćenja i kontrole ključnih rizika, te preduzimanje odgovarajućih mjera za njihovo ograničavanje i ublažavanje,
- tačnosti, ispravnosti i pouzdanosti sistema računovodstvenih i knjigovodstvenih evidencija i finansijskih izvještaja Banke,
- adekvatnosti informacionog sistema u Banci,

- strategija i postupaka za internu procjenu adekvatnosti kapitala i internu procjenu adekvatnosti likvidnosti,
- pouzdanosti sistema izvještavanja te pravovremenosti i tačnosti izvještavanja,
- sistema prikupljanja i ispravnosti informacija koje se javno objavljuju u skladu sa Zakonom o bankarstvu,
- upravljanja i zaštite imovine Banke,
- primjene politike plata, naknada i drugih primanja u Banci,
- slabosti u poslovanju Banke i njenih zaposlenih, kao i slučaja izvršenja obaveza i prekoračenja ovlaštenja,
- postupanja Banke po nalogima i preporukama ABRS i eksternog revizora,
- provođenja kontinuirane i uspješne obuke zaposlenih u Banci i
- ostalih poslova propisanih Zakonom o bankama i drugim propisima.

Banka je u skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova koje obavlja, u sistem upravljanja rizicima uključila dovoljan broj zaposlenih, koji imaju odgovarajuću stručnost i profesionalno iskustvo, čime se obezbjeđuje kontinuitet u sprovođenju strategija i politike za upravljanje rizicima. Osnovni principi organizacije sistema upravljanja rizicima su:

- Banka je uspostavila poseban i nezavisan organizacioni dio u čijoj je nadležnosti upravljanje rizicima;
- Banka je izvršila jasnu podjelu poslova upravljanja rizicima od poslova izlaganja rizicima čime se sprječava sukob interesa;
- Banka je uspostavila adekvatan informacioni sistem koji omogućava potpunu informisanost lica uključenih u sistem upravljanja rizicima, primjenom odgovarajuće IT podrške.

5.3. Sistem izvještavanja o rizicima i način mjerenja rizika

Banka izvještava po svim vrstama rizika: kreditnom riziku, uključujući rezidualni rizik, rizik smanjenja vrijednosti potraživanja, riziku koncentracije, koji uključuje i rizik izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, tržišnim rizicima, koji obuhvata kamatni i devizni rizik, operativnom riziku, riziku likvidnosti, riziku usklađenosti poslovanja Banke, strateškom riziku i ostalim rizicima, u skladu sa odlukama ABRS, internim politikama i procedurama.

Izveštavanje o kreditnom riziku obuhvata eksterno i interno izvještavanje. Eksterno izvještavanje o kreditnom riziku Banke se sprovodi u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, i vrši se od strane Sektora za upravljanje rizicima. Interno izvještavanje o kreditnom riziku se odnosi na izvještavanje organa i odbora Banke, prije svega Nadzornog odbora i Uprave Banke, Odbora za upravljanje plasmanima, ALCO Odbora, i Komisija za rizike. Način i učestalost izvještavanja na nivou pojedinačnih plasmana/klijenata se bliže definiše internim aktima Banke.

Sistem izvještavanja se zasniva na adekvatnom informacionom sistemu. Osnovni zadaci informacionog sistema su: prikupljanje informacija o postojanju rizika, mjerenje rizika i poređenje sa limitima; tačnost

pozicija i pristup informacijama za lica zadužena za izvještavanje. Sektor za informacione tehnologije odgovoran je za uspostavljanje adekvatnog informacionog sistema.

Banka upravlja kreditnim rizikom, postavlja limite i kontroliše ga u svim segmentima poslovne aktivnosti i po svom relevantnim vrstama plasmana pravnim i fizičkim licima. Pravovremena identifikacija, mjerenje, kontrola i upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija Banke obezbjeđeno je izvještavanjem na nivou ukupnog portfolija i na nivou pojedinačnog klijenta, sa potpunim, tačnim i blagovremenim informacijama o stanju, kvalitetu i kretanju kreditnog portfolija.

Izvjestavanje na nivou ukupnog portfolija i na nivou pojedinačnog klijenta mora da ispuni sljedeće funkcije:

- Prikupljanje i obrada podataka i pokazatelja kreditnog rizika;
- Analiza kretanja i promjena ukupnih plasmana i strukturalnih karakteristika portfolija;
- Kontinuiran monitoring kreditnog rizika;
- Pružanje osnove za proces odlučivanja o nivou kreditnog rizika.

Praćenje, upravljanje i izvještavanje o kreditnom riziku na nivou kreditnog portfolija Banke obezbjeđuje se prvenstveno klasifikacijom plasmana i klijenata pri čemu se vrši njihovo rangiranje prema stepenu rizičnosti. Banka na mjesečnom nivou vrši obračun ispravke vrijednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama (prema zahtjevima Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI9) i Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitka (ABRS) i na taj način upravlja stanjem i kvalitetom portfolija Banke.

Sistem izvještavanja na svim nivoima u Banci obezbjeđuje blagovremene, tačne i dovoljno detaljne informacije koje su neophodne za donošenje poslovnih odluka i efikasno upravljanje rizicima, odnosno za sigurno i stabilno poslovanje Banke. Takođe, u Banci je uspostavljen sistem izvještavanja prema međunarodnim finansijskim institucijama (akcionari, kreditori).

Banka upravlja koncentracijom kreditnog rizika u portfoliju utvrđivanjem limita. Limiti su određeni internim politikama i/ili regulativom ABRS, a njihovo poštovanje se redovno prati i izvještava.

Najveći dopušteni iznos kreditnih potraživanja koji nije obezbijeđen kolateralom u skladu sa propisima ABRS prema jednom licu ili grupi povezanih lica može biti najviše do 15% osnovnog kapitala Banke.

U skladu sa regulativom ABRS, ukupan iznos izloženosti prema jednom klijentu ili grupi povezanih lica ne može biti veći od 25% ukupnog osnovnog kapitala Banke, nakon primjene propisanih odbitnih stavki. Kod povećanje izloženosti prema jednom klijentu ili grupi povezanih lica koji dovodi do ukupne izloženosti banke od 10% osnovnog kapitala prema jednom licu ili grupi povezanih lica ili do svakog narednog povećanja ove izloženosti potrebna je prethodna saglasnost za zaključivanje pravnog posla od strane Nadzornog odbora.

Izloženost prema Savjetu ministara Bosne i Hercegovine, Vladi Republike Srpske, Vladi Federacije Bosne i Hercegovine I Vladi Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ne smije prelaziti 300% osnovnog kapitala Banke.

Banka je Izjavom o sklonosti riziku definisala specifične pokazatelje - limite u vezi sklonosti ka preuzimanju pojedinačnih značajnih rizika I svi limiti su definisani strožije u odnosu na regulatorna ograničenja.

U praćenju rizika na nivou portfolija koriste se sljedeći izvještaji:

- Izvještaj o rezultatima testiranja otpornosti na stres;
- Mjesečni izvještaj o upravljanju kreditnim rizikom (MCR);
- Mjesečni/kvartalni/godišnji izvještaj kontrolne funkcije upravljanja rizicima;
- Mjesečni izvještaj stanja depozita i kredita;
- Izvještaj o strukturi aktive i pasive;
- Izvještaj o strukturi i ročnosti depozita;
- Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR izvještaj);
- Koeficijent neto stabilnog finansiranja (NSFR izvještaj);
- Izvještaj o bilansnoj ravnoteži;
- Podaci o stanju kapitala;
- Izvještaj o štetnim događajima operativnog rizika;
- Izvještaj o kamatnom riziku.

Izvještaji su predmet redovne revizije od strane Interne revizije u skladu sa godišnjim planom revizije, kao i eksternih revizora.

5.4. Podaci o adekvatnosti sistema upravljanja rizicima banke u odnosu na njen rizični profil i poslovnu politiku

Poslovni model Banke odgovara tradicionalnom bankarstvu iz čega proističe dominantno izlaganje kreditnom riziku u rizičnom profilu Banke.

Kreditni proces u Banci zasnovan je na striktnoj podjeli nadležnosti i odgovornosti u kreditnim poslovima između aktivnosti preuzimanja rizika za koje je zadužena prodajna funkcija i aktivnosti upravljanja rizicima. Prodajnu funkciju predstavljaju sektori koji su zaduženi za uspostavljanje i vođenje odnosa sa klijentima, a aktivnosti upravljanja kreditnim rizikom su u nadležnosti Sektora za upravljanje rizicima.

Kreditni proces u Banci, kao najvažniji segment poslovanja koji generiše najveći dio prihoda, ali i rizika, je pod stalnim praćenjem i nadzorom različitih organizacionih jedinica, počevši od same Funkcije preuzimanja rizika (Sektor za mala i srednja preduzeća, Funkcija za korporativne i javne klijente i Sektor za retail poslovanje) preko Sektora za upravljanje rizicima, funkcijama podrške pa sve do kontrolnih funkcija i Uprave/Nadzornog odbora Banke. Upravljanjem kreditnim rizikom se bave i sljedeći odbori i komisije: ALCO odbor, Odbor za upravljanje plasmanima, Komisija za rizike.

Na osnovu ostvarenih rezultata poslovanja i ciljeva definisanih Strateškim planom Banke godišnje se izrađuju Planovi poslovanja u kojoj se utvrđuju ciljevi za narednu kalendarsku godinu. Radi efikasnijeg ostvarivanja ciljeva strategije, politike i procedure propisuju način organizovanja procesa upravljanja rizicima Banke, način i metodologije za identifikovanje, mjerenje, odnosno procjenu, ublažavanje i praćenje rizika i principe funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola.

Banka kroz mjesečne sastanke Komisije za rizike pratiti stvarni profil rizičnosti institucije i temeljno ga analizira u odnosu na strateške ciljeve i sklonost preuzimanju rizika kako bi se upravljačkom tijelu u upravljačkoj funkciji omogućilo donošenje odluka, a upravljačkom tijelu u nadzornoj funkciji kvalitetan nadzor.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima u okviru pripreme mjesečnih sastanaka Komisije za rizike nezavisno procjenjuje kršenja definisane sklonosti preuzimanju rizika ili prekoračenja ograničenja rizika (uključujući utvrđivanje uzroka) i definiše preporuke. Uprava Banke na osnovu utvrđenih nalaza i definisanih preporuka donosi odluke o preduzimanju određenih mjera za usklađivanje rizičnog profila sa definisanom sklonošću ka preuzimanju rizika.

Banka je, polazeći od svog poslovnog modela koji je primarno baziran na kreditiranju ciljanog tržišnog segmenta i na prikupljanju depozita od stanovništva, kroz sprovođenje procesa sveobuhvatne procjene rizika i utvrđivanje značajnosti rizika, utvrdila da je izložena sljedećim materijalno značajnim rizicima:

- Kreditni rizik
- Rizik migracija
- Rizik (individualne) koncentracije
- Kreditni rizik indukovani kamatnim rizikom
- Rizik likvidnosti
- Rizik dugoročne likvidnosti
- Kamatni rizik u bankarskoj knjizi
- Operativni rizik
- Rizik eksternalizacije (kao podtip operativnog rizika).

Pored navedenih materijalno značajnih rizika, a uzimajući u obzir prirodu pojedinačnih podtipova rizika u svjetlu ukupnih makroekonomskih poremećaja koji su prisutni u trenutku izrade ovog dokumenta, bez obzira na rezultate dobijene Metodologijom Banke kao materijalno značajne rizike definiše još:

- Rizik ročne neusklađenosti finansijske aktive i pasive do 30 dana
- Reputacioni rizik (kao podtip operativnog rizika)
- Rizik modela (kao podtip operativnog rizika)
- Rizik informacionog sistema, uključujući i sajber rizik (kao podtip operativnog rizika)
- Ostali značajni rizici

Sistem upravljanja rizicima u Banci je organizaciono strukturiran tako da osigurava adekvatnu komunikaciju, razmjenu informacija i saradnju na svim organizacionim nivoima radi sprovođenja strategija i politika.

Linije odgovornosti obezbjeđuju jasno utvrđivanje dužnosti, nadležnosti i odgovornosti zaposlenih u Banci, kao i nivoje odlučivanja i ovlašćenja za donošenje odluka. Svi zaposleni u sistemu upravljanja rizicima

su upoznati sa svojim dužnostima, nadležnostima i odgovornostima. Banka ima usvojeni sistem upravljanja rizicima kojem je cilj postizanje optimalnog nivoa profitabilnosti uz prihvatljiv nivo rizika.

Sistem upravljanja rizicima je uspostavljen kao aktivno upravljanje značajnim rizicima, kao i svim ostalim rizicima koji se mogu pojaviti pri redovnom poslovanju Banke.

U cilju efikasnog upravljanja rizicima i uzimajući u obzir potrebu minimiziranja sukoba interesa između preuzimanja rizika, ograničenja nivoa rizika i kontrole, kao i revizije sistema upravljanja rizicima, sveobuhvatan sistem upravljanja rizicima Banke uspostavljen je u skladu sa principom "3 linije odbrane". Funkcije navedene za svaku vrstu odbrane ne bi trebalo nužno vršiti jedna strukturna poslovna jedinica, već se mogu raspodijeliti između različitih poslovnih jedinica Banke.

5.5. Tehnike ublažavanja rizika, način obezbjeđivanja i praćenja u ublažavanju rizika

Na osnovu identifikovanih rizika i njihovih izvora, Banka donosi odluke o mjerama za ublažavanje pojedinih vrsta rizika. Sprovođenje mjera se redovno prati kao i mjerenje uticaja sprovedenih mjera na ublažavanje rizika. Banka sprovodi aktivnu politiku diversifikacije rizika kojima je izložena.

Ublažavanje rizika se postiže dosljednom primjenom postupaka identifikovanja, mjerenja i procjene rizika od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke i organa Banke navedenih u ovom dokumentu, analiziranjem stanja i strukture, tj. kvaliteta kreditnog portfolija Banke, praćenjem izmjena stanja i strukture kreditnog portfolija Banke, predlaganjem i kontinuiranim analiziranjem, od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke, mjera za otklanjanje uzroka koji dovode do nastanka rizika, kao i utvrđivanjem, od strane nadležnih organa Banke, nadležnosti i postupaka Banke u slučaju povećanja nivoa kreditnog rizika.

Osnovne tehnike ublažavanja kreditnog rizika na nivou pojedinačnog plasmana su:

- limiti izloženosti (eksterni i interni limiti, limiti na bazi procjene kreditne sposobnosti itd.),
- definisanje rizičnih profila za svaki proizvod i svaki tip klijenta Banke,
- diversifikovanje ulaganja i
- adekvatni instrumenti obezbeđenja (regulisano internim aktima Banke).

U domenu kreditnih rizika Banka sprovodi aktivnosti na utvrđivanju realnog iznosa potencijalnih gubitaka po osnovu kreditnog rizika, uzimajući u obzir i realne vrijednosti instrumenata obezbeđenja plasmana i na tom osnovu formira ispravke vrijednosti bilansne aktive i rezervisanje za gubitke po vanbilansnim stavkama.

U domenu rizika likvidnosti, Banka sprovodi diversifikaciju izvora sredstava. Banka je u okviru Politike za preuzimanje i upravljanje rizicima detaljno definisala način primjena tehnika ublažavanja kreditnog rizika. Banka aktivno ponderisanu kreditnim rizikom prilagođava za efekte korišćenja sredstava obezbeđenja u

obliku finansijske imovine primjenom jednostavnog metoda, na način da obezbjeđenom dijelu odnosne izloženosti dodjeljuje ponder kreditnog rizika sredstva obezbeđenja. Banka primenjuje ponder kreditnog rizika 0% samo ako su izloženost i sredstvo obezbeđenja izraženi u istoj valuti ili kada je valuta izloženosti i kolateralna (sredstva obezbeđenja) konvertibilna Banka i evro ili obrnuto, a za vrijeme trajanja valutnog odbora u BiH, u protivnom primjenjuje ponder kreditnog rizika 20%. I za jedan i za drugi slučaj važi ograničenje da mora postojati ročna usklađenost između instrumenata kreditne zaštite i odnosne izloženosti.

Procedurom za monitoring regulisan je i proces kontinuiranog monitoringa kredita u portfoliju Banke kao i njegova frekvencija, način evidentiranja i preduzimanja adekvatnih mjera. Kroz redovan i adekvatan monitoring Banka prati efekte ublažavanja kreditnog rizika kao i uvođenje dodatnih mjera ukoliko je potrebno.

5.6. Kratak opis povezanosti rizičnog profila banke sa poslovnom strategijom, prikaz ključnih pokazatelja poslovanja banke

Banka iz godine u godinu povećava svoje učešće u okviru ukupne aktive bankarskog sektora na nivou RS i čitave BiH. Kroz jasno definisanu strategiju razvoja s primarnim fokusom na segmentu MSME i u okviru istog na podsegmentu malih i srednjih preduzeća Banka sve više dobija reputaciju Banke koja prepoznaje potrebe ove grupe klijenata i koja je svoje usluge prilagodila potrebama ove grupe klijenata. Ova strategija razvoja je podržana i sa jasnim i jednostavnim Poslovnim modelom koji omogućava da se na svim hijerarhijskim nivoima aktivnostima upravlja u skladu sa strateškim i operativnim ciljevima.

Rizični profil Banke je određen, odnosno opredijeljen prihvatljivim nivoom rizika za Banku. Prihvatljiv nivo izloženosti rizicima je u skladu sa definisanom Strategijom za preuzimanje i upravljanja rizicima i zavisi od nivoa izloženosti Banke svakom pojedinačnom riziku. Rizični profil Banke je mjera, odnosno procjena strukture i nivoa svih značajnih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, pri čemu su kvantitativni metodi koji se koriste za mjerenje rizika dokumentovani, te jasno definisani načini za procjenu rizika koje Banka nije u mogućnosti kvantitativno mjeriti.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima u okviru pripreme mjesečnih sastanaka Komisije za rizike nezavisno procjenjuje potencijalna kršenja definisane sklonosti preuzimanju rizika ili prekoračenja ograničenja rizika (uključujući utvrđivanje uzroka) i definiše preporuke. Uprava Banke na osnovu utvrđenih nalaza i definisanih preporuka donosi odluke o poduzimanju određenih mjera za usklađivanje rizičnog profila sa definisanom sklonošću ka preuzimanju rizika.

Sprovedeni proces ICAAP-a pokazao da je rizični profil Banke usklađen sa ukupnom sklonošću ka preuzimanju rizika i da je na nivou Banke obezbjeđen adekvatan nivo kapitala za uobičajeno poslovanje i poslovanje u vanrednim situacijama.

Kroz sam proces ICAAP-a je dodatno sagledana i potvrđena adekvatnost uspostavljene sklonosti ka preuzimanju rizika, zatim usklađenost poslovne strategije i strategije upravljanja rizicima, održivost poslovnog modela. Svi materijalno značajni rizici su adekvatno sagledani u smislu njihovog identifikovanja,

mjerenja i izračunavanja internih kapitalnih zahtjeva za pojedinačno značajne rizike. Rezultati testiranja otpornosti na stres su uzeti u obzir u ICAAP-u Banke. Istovremeno je i proces ILAAP-a potvrdio adekvatnost uspostavljene sklonosti ka preuzimanju rizika likvidnosti.

Cilj Banke je postizanje uravnoteženog rizika i povrata kako bi se stvorio održivi rast i adekvatan povrat na kapital. Stoga je politika osigurati da su preuzeti rizici prepoznati u ranoj fazi, te da se njima pravilno i pravovremeno upravlja. To se postiže potpunim integriranjem upravljanja rizicima u svakodnevnom poslovanju, strateškim planiranjem i razvojem poslovanja dosljedno s definisanom sklonosti preuzimanja rizika. Banka definiše strategiju rizika i sklonost preuzimanju rizika kroz godišnji strateški proces planiranja u svrhu prikladne usklađenosti rizika, kapitala i ciljanih vrijednosti uspješnosti poslovanja. Apetit za rizik predstavlja strateški iskaz izražavajući maksimalan nivo koji je Banka spremna preuzeti kako bi postigla poslovni cilj.

Uprava Banke je procijenila da Banka adekvatno upravlja svojim rizicima, te garantuje da su sistemi upravljanja rizicima koje je uspostavila adekvatni i primjereni obzirom na profil i strategiju institucije, te da je objavom ovog akta sveobuhvatno prikazan rizičan profil Banke.

Tokom 2025. godine nije bilo značajnih promjena u profilu izloženosti rizicima Banke, a kreditni rizik i dalje ostaje najznačajniji rizik u svim segmentima. Važećim planom kapitala, Banka je projektovala adekvatnu kapitaliziranost, Planom likvidnosti adekvatnu likvidonosnu poziciju te je u potpunosti usklađena sa svim ključnim internim i eksternim zahtjevima, čime je osigurana stabilnost Banke, kako u proteklom, tako i u budućim periodima.

5.7. Opis načina informisanja organa upravljanja banke o rizicima

Efikasnom i transparentnom organizacionom strukturom Banke osigurani su preduslovi za efikasno upravljanje na pojedinačnom i konsolidovanom nivou. Istim je osigurano jasno razgraničavanje dužnosti, zatim odgovarajući ljudski resursi i ovlaštenja za učinkovito izvršavanje svojih uloga. Linije izvještavanja i raspodjela odgovornosti među rukovodiocima ključnih funkcija su jasno definisane i propisane, te se periodično sagledavaju i ažuriraju.

U okviru sistema upravljanja u Banci je uspostavljen sveobuhvatan i efikasan sistem upravljanja rizicima. Uspostavljeni okvir sistema upravljanja rizicima institucije uključuje uspostavljene strategije, politike, postupke, mjere za ograničenja rizika i kontrole rizika, kojima se osigurava blagovremeno i kontinuirano identifikovanje, mjerenje ili procjena, praćenje i smanjenje rizika, te upravljanje i izvještavanje o njima na razini svih hijerarhijskih nivoa, razini institucije i konsolidovanom nivou. Uspostavljeni okvir upravljanja rizicima primjenjuje se u svim poslovnim linijama i ostalim organizacionim dijelovima, uključujući kontrolne funkcije, i svi zaposleni su upoznati sa istim i svojom ulogom u istom.

Uprava i Nadzorni odbor Banke redovno primaju izvještaje o upravljanju rizicima, te im se osiguravaju sve informacije neophodne za sagledavanje pojedinačnih rizika kojem je Banka izložena. Izvještaji sadrže detaljne informacije o identifikovanju rizika, mjerenju rizika, procjenjivanju i ublažavanju, te praćenju i

kontroli rizika. Kroz Komisiju za rizike se na mjesečnom nivou prati usklađenost sa definisanom sklonošću ka preuzimanju pojedinačnih rizika kao i sa ukupnom sklonošću ka preuzimanju rizika. Sektor upravljanja rizicima na mjesečnom nivou za potrebe Odbora za upravljanje plasmanima izrađuje i dodatne izvještaje koji mu omogućavaju potrebne informacije za proaktivno upravljanje rizikom kreditnog portfolija odnosno pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvaliteti kreditnog portfolija koja može rezultirati materijalnim gubicima za Banku. ALCO odbor na mjesečnom nivou sagledava definisane izvještaje za rizike iz njihove nadležnosti.

Ključni pokazatelji poslovanja dati kroz objavu finansijskih izvještaja na internet stranici Banke: <https://mfbanka.com/wp-content/uploads/2026/04/Izvjestaj-o-poslovanju-sa-finansijskim-izvjestajima-za-period-01.01.-31.12.2025.pdf>

6. PODACI O KAPITALU

6.1. Regulatorni kapital

Regulatorni kapital banke na dan 31.12.2025. godine iznosi 134.168 hilj. KM, a sastoji se od redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 125.349 hilj. KM i dopunskog kapitala u iznosu od 8.819 hilj. KM.

Pregled pojedinačnih elemenata kapitala prikazani su u slijedećoj tabeli:

u 000 KM

Kapital		
Red.br.	Stavka	Iznos
1	REGULATORNI KAPITAL	134.168
1.1	OSNOVNI KAPITAL	125.349
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	125.349
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	52.448
1.1.1.2	Zadržana dobit	69.228
1.1.1.3	Ostali ukupni rezultat	1.094
1.1.1.4	Ostale rezerve	3.092
1.1.1.5	(-) Ostala nematerijalna imovina	-513
1.1.1.6	(-) Odložena poreska imovina koja zavisi od buduće profitabilnosti i ne proizilazi iz privremenih razlika umanjjenih za povezane poreske obaveze	-
1.1.1.7	(-) Odbici od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuju dodatni osnovni kapital	-
1.1.1.8	(-) Odloženo poresko sredstvo koje se može odbiti i koja zavisi od buduće profitabilnosti i proizilazi iz privremenih razlika	-
1.1.2.	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	-
1.1.2.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dodatni osnovni kapital	-
1.1.2.2	(-) Odbici od stavki dopunskog kapitala koji premašuju dopunski kapital	-

1.1.2.3	Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital (odbija se od redovnog osnovnog kapitala)	-
1.2	DOPUNSKI KAPITAL	8.819
1.2.1	Instrumenti kapitala i subordinisani krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	8.819
1.2.2	Opšte ispravke vrijednosti za kreditni rizik u skladu sa standardizovanim pristupom	-
1.2.3	Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital (odbijen u dodatnom osnovnom kapitalu)	-
1.2.4	Elementi ili odbici od dopunskog kapitala – ostalo	-

6.2. Osnovne karakteristike finansijskih instrumenata

Banka u okviru regulatornog kapitala posjeduje obične akcije u iznosu od 51.141 hilj. KM koje pripadaju redovnom osnovnom kapitalu zajedno sa emisionom premijom u iznosu od 1.307 hilj. KM. U okviru dopunskog kapitala Banka uključuje subordinisani dug koji iznosi 8.819 hilj. KM.

Osnovne karakteristike ovih finansijskih instrumenata prikazane su u slijedećim tabelama:

Akcionarski kapital

u 000 KM

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata	
Red.br.	
1.	Emitent MF banka a.d. Banja Luka
1.1	Jedinstvena oznaka BA100IEFBRA3
Tretman u skladu sa regulatornim okvirom	
2.	Priznat na pojedinačnoj / konsolidovanoj osnovi <i>Pojedinačnoj osnovi.</i>
3.	Vrsta instrumenta <i>Obične akcije.</i>
4.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u hiljadama KM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja <i>Redovni osnovni kapital 125.349 (000 KM).</i>
5.	Nominalni iznos instrumenta 51.141 KM
5.1.	Emisiona cijena Emisione cijene su izražene u apsolutnim iznosima III emisija 100,00 KM IV emisija 100,00 KM V emisija 100,00 KM

	VI emisija 100,00 KM VII emisija 101,38 KM VIII emisija 128,48 KM
5.2.	Otkupna cijena Nije primjenjivo.
6.	Računovodstvena klasifikacija Akcionarski kapital.
7.	Datum izdavanja instrumenta III emisija 11.10.2010. god. IV emisija 27.08.2014. god. V emisija 02.04.2015. god. VI emisija 17.11.2015. god. VII emisija 20.06.2017. god. VIII emisija 30.09.2019. god.
8.	Instrument sa datumom dospijeća ili instrument bez datuma dospijeća Bez datuma dospijeća.
8.1.	Inicijalni datum dospijeća Bez dospijeća.
9.	Opcija kupovine od strane emitenta Ne.
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uslovni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupna vrijednost Nije primjenjivo.
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo) Nije primjenjivo.
Kuponi/dividende	
10.	Fiksna ili promjenljiva dividenda/kupon Promjenljiva dividenda.
11.	Kuponska stopa i povezani indeksi Nije primjenjivo.
12.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende Ne.
13.1.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa vremenom isplate dividendi/kupona Djelimično diskreciono pravo.
13.2.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona Djelimično diskreciono pravo.
14.	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih podsticaja za otkup Ne.
15.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi Nekumulativne.
16.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument Nekonvertibilne.

17.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije Nije primjenjivo.
18.	Ako je konvertibilan djelimično ili u cijelosti Nije primjenjivo.
19.	Ako se može konvertovati, stopa konverzije Nije primjenjivo.
20.	Ako je konvertibilna, obavezna ili dobrovoljna konverzija Nije primjenjivo.
21.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje Nije primjenjivo .
22.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje Nije primjenjivo.
23.	Mogućnost smanjenja vrijednosti Da.
24.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrijednost Na osnovu zakonske odredbe (Zakon o privrednim društvima) u skladu sa regulativom ABRS.
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelimično ili u cijelosti Uvijek djelimično.
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno Privremeno.
27.	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, opis mehanizama povećanja vrijednosti Povećanje osnovnog kapitala i zadržane dobiti.
28.	Vrsta instrumenta koji će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta Subordinisani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta .
29.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata Nije primjenjivo.
30.	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike Nije primjenjivo.

Subordinisane obaveze

u 000 KM

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata	
Red.br.	
1.	Emitent Nije primjenjivo.
1.1	Jedinstvena oznaka Nije primjenjivo.
Tretman u skladu sa regulatornim okvirom	
2.	Priznat na pojedinačnoj / konsolidovanoj osnovi Pojedinačnoj osnovi.
3.	Vrsta instrumenta Subordinisani dugovi izdati u vidu finansijskog instrumenta.

4.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u hiljadama KM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja Dopunski kapital 8.819 (000 KM).
5.	Nominalni iznos instrumenta 13.691 (000 KM).
5.1.	Emisiona cijena Nije primjenjivo.
5.2.	Otkupna cijena Nije primjenjivo.
6.	Računovodstvena klasifikacija Vrednovanje po amortizovanom trošku
7.	Datum izdavanja instrumenta 26. oktobar, 2022. god.; 21. avgust, 2023. god.
8.	Instrument sa datumom dospjeća ili instrument bez datuma dospjeća Sa datumom dospjeća.
8.1.	Inicijalni datum dospjeća 26. oktobar, 2028. godine.; 21. avgust, 2029. god.
9.	Opcija kupovine od strane emitenta Nije primjenjivo.
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uslovni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupna vrijednost Nije primjenjivo.
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo) Nije primjenjivo.
Kuponi/dividende	
10.	Fiksna ili promjenljiva dividenda/kupon Nije primjenjivo.
11.	Kuponska stopa i povezani indeksi Nije primjenjivo.
12.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende Nije primjenjivo.
13.1.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa vremenom isplate dividendi/kupona Nije primjenjivo.
13.2.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona Nije primjenjivo.
14.	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih podsticaja za otkup Nije primjenjivo.
15.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi Nije primjenjivo.
16.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument Konvertibilan.
17.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije Nakon datuma dospjeća, uz saglasnost nadležnih organa Banke i Agencije za bankarstvo RS u skladu sa zakonskim odredbama.

18.	Ako je konvertibilan djelimično ili u cijelosti U cijelosti.
19.	Ako se može konvertovati, stopa konverzije 100%.
20.	Ako je konvertibilna, obavezna ili dobrovoljna konverzija Dobrovoljna.
21.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje Redovni osnovni kapital.
22.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje MF banka a.d., Banja Luka.
23.	Mogućnost smanjenja vrijednosti Da.
24.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrijednost U skladu sa regulativom Agencije za bankarstvo RS.
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelimično ili u cijelosti U potpunosti ili djelimično.
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno Privremeno.
27.	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, opis mehanizama povećanja vrijednosti Nije primjenjivo.
28.	Vrsta instrumenta koji će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta Povećanje osnovnog kapitala i zadržane dobiti.
29.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata Nije primjenjivo.
30.	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike Nije primjenjivo.

6.3. Ograničenja koja se primjenjuju pri izračunavanju regulatornog kapitala

U skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banaka, instrumenata kapitala, regulatornih usklađivanja i prilagođavanja Banka je dužna da poštuje slijedeća ograničenja:

- Minimalni iznos uplaćenog osnivačkog kapitala iznosi najmanje 15.000 hilj. KM;
- Stopa redovnog osnovnog kapitala min. 6,75%;
- Stopa osnovnog kapitala min. 9%;
- Stopa regulatornog kapitala min. 12%;
- Stopa finansijske poluge min. 6%;
- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji Banka mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku;
- Dodatni zahtjev za kapitalom koji je Banka dužna primjeniti na stope kapitala propisane Odlukom o izračunavanju kapitala Banaka, na osnovu Odluke o postupku nadzornog pregleda i ocjene Banaka, a po osnovu Rješenja ABRS prema SREP ocjeni Banke;

- Zaštitni sloj kapitala za sistemski rizik je regulatorni kapital koji Agencija zahtijeva da banka održava u obliku redovnog osnovnog kapitala. Odlukom o stopi i načinu održavanja zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik Agencija je propisala zaštitni sloj od 0%, 1% ili 2%, u zavisnosti od kombinacije pokazatelja stope NPL-a i stope pokrivenosti NPL-a sa evidentiranim očekivanim kreditnim gubicima (ECL), a isti se utvrđuje jednom godišnje, na osnovu godišnjeg prosjeka pokazatelja.
- Dopunski kapital ne može biti veći od 1/3 osnovnog kapitala;
- Subordinisani dug koji se uključuje u dopunski kapital izračunava se množenjem iznosa subordinisanog duga na prvi dan poslednjeg petogodišnjeg perioda do dana dospijea podijeljen sa brojem kalendarskih dana i broja preostalih kalendarskih dana do dana dospijea subordinisanog duga.

Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o bankama RS, propisana je nova stopa regulatornog kapitala i iznosiće 10% od datuma 31.12.2026. godine.

Na osnovu Odluke ABRS o postupku nadzornog pregleda i ocjene banaka i Metodologije koju je donio regulator u toku 2025. godine sproveden je proces nadzornog testiranja otpornosti na stres banake sa referentnim datumom 31.12.2024. godine.

Nadzorno testiranje otpornosti banke na stres pruža ABRS okvir za dosljedno poređenje i procjenu otpornosti banaka, odnosno njihove pozicije kapitala, pruža dodatne informacije u postupku nadzornog pregleda i ocjene banaka, pri čemu se rezultati datog testiranja koriste za utvrđivanje kapitalne preporuke za banku (engl. Pillar to guidance, P2G). Kapitalna preporuka P2G prema definiciji predstavlja rezultat određivanja adekvatnosti kapitala banke u uslovima stresa koju regulator procjenjuje sprovođenjem nadzornog testiranja otpornosti na stres, pri čemu se rezultati datog testiranja koriste za utvrđivanje istog i sagledavaju u sklopu SREP procesa. U skladu sa relevantnom regulativom, za razliku od minimalnih kapitalnih zahtjeva kapitalna preporuka P2G nije obavezujuća, ali ista zahtjeva dodatnu nadzornu pažnju.

7. PODACI O KAPITALNIM ZAHTJEVIMA I ADEKVATNOSTI KAPITALA

7.1. Podaci o kapitalnim zahtjevima i adekvatnosti kapitala

Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva iskazuje se u odnosu na regulatorni kapital. Iznos kapitala mora biti dovoljan za pokriće minimalnih kapitalnih zahtjeva. kreditnog rizika, tržišnog tj. deviznog rizika te operativnog rizika. Tokom 2025. godine regulatorni kapital banke bio je dovoljan za pokriće kapitalnih zahtjeva koji proizilaze iz kreditnog rizika, tržišnog tj. deviznog rizika te operativnog rizika.

Banka je dužna da u svakom trenutku održava kapital na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sljedećih kapitalnih zahtjeva:

- Kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti banke;
- Kapitalnog zahtjeva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti banke;
- Kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti.

Banka je u 2025. godini održavala adekvatnost kapitala na adekvatnom nivou. Stopa regulatornog kapitala 19,92%, što je znatno iznad propisanog limita.

Kapitalni zahtjev za kreditni rizik - Banka koristi standardizovani pristup obračuna kapitalnog zahteva za kreditni rizik za sve klase izloženosti.

Status neizmirenja finansijskih obaveza

Status neispunjavanja finansijske obaveze je nastupio kada je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

- Klijent kasni sa otplatom svojih obaveza prema Banci duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu;
- Identifikovani UTP uslovi (unlikelihood to pay) odnosno Banka smatra izvjesnim da klijent neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema Banci, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala.

Banka status neispunjavanja finansijskih obaveza utvrđuje na nivou klijenta/dužnika za sve svoje izloženosti prema njemu. Na osnovu statusa neispunjavanja obaveza klijenta, kao i na utvrđivanju nivoa pojedinačne značajnosti ukupne izloženosti koju ima prema njemu, Banka propisuje različite pristupe procjeni visine umanjenja vrijednosti plasmana; pojedinačna ili grupna procjena umanjenja vrijednosti.

Opis pristupa i metoda koji se koriste za određivanje ispravke vrijednosti za kreditni rizik i rezervisanja po gubicima za vanbilansne stavke

Interna metodologija banke za izračunavanje ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke prema zahtjevima Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 9 i ABRS Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka definiše metode i tehnike koje se koriste u MF banka a.d. Banja Luka u cilju obračunavanja individualne i grupne (portfolio) ispravke vrijednosti bilansnih i vanbilansnih pozicija Banke tj. cjelokupne finansijske aktive.

Metodologija definiše kriterije za određenje tipa finansijske aktive, kriterije za identifikaciju potraživanja koja je potrebno individualno procijeniti kao i kriterije za ocjenu potraživanja koja su predmet portfolio (grupne) procjene i ista se primjenjuje na nivou Banke na sistematičan način i konzistentno tokom vremena i njenom konzistentnom primjenom se omogućuje pravovremeno utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka koji proističu uslijed neispunjenja ugovornih obaveza od strane klijenata ili značajnog povećanja kreditnog rizika, a sve u cilju zaštite kapitala Banke.

Metodologijom se definiše:

- 1) Tip finansijske imovine tj. da li se radi o kupljenoj ili kreditno umanjenoj imovini;
- 2) Određivanje nivoa kreditnog rizika (stage) u kojoj se finansijska imovina nalazi;
- 3) Određivanje limita materijalne značajnosti za pojedinačne izloženosti;
- 4) Identifikaciju izloženosti koje se procjenjuju/klasifikuju na individualnoj odnosno portfolio (grupnoj) osnovi;
- 5) Individualna ispravka vrijednosti;
- 6) Grupna ispravka vrijednosti (na nivou portfolija).

Pored navedenog Metodologija obuhvata sljedeće:

- 1) identifikaciju potraživanja koja se klasifikuju na individualnoj odnosno -portfolio osnovi, te kriterije razvrstavanja potraživanja u homogene grupe sa sličnim karakteristikama (tip klijenta/segmentacija, vrsta kreditnog proizvoda, instrument osiguranja potraživanja, urednost u izmirenju obaveza, sektorska i geografska struktura, i sl.);
- 2) utvrđene metode i tehnike za klasifikaciju na individualnoj, odnosno -portfolio osnovi, uključujući i način procjene očekivanog vremena naplate i procenta vrijednosti instrumenta osiguranja potraživanja iz kojeg će biti izvršena naplata (uzeti u obzir sve troškove aktiviranja i naplate), te faktore koji se koriste pri utvrđivanju vremenskih intervala za procjenu gubitaka na osnovu podataka iz ranijih perioda;
- 3) korištene analize, procjene i ostali postupci pri obračunu ispravke vrijednosti, odnosno rezervisanja treba da su precizno objašnjeni i adekvatno dokumentovani u pisanoj formi;
- 4) osiguravanje tačnih i ažurnih podataka koji se uzimaju u obzir pri ocjeni naplativosti potraživanja;
- 5) jasno određene organizacione dijelove u čijoj nadležnosti je navedena procjena i uslove pod kojima se može vršiti procjena na osnovu ranijih iskustava.

Cilj Metodologije je obezbjeđenje razumnog, opreznog i pravovremenog utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka po osnovu ispravke bilansne izloženosti i rezervisanja za vanbilansne stavke, a kako bi se zaštitio kapital Banke u periodu kada gubitak bude i definitivno potvrđen (realizovan) usljed nemogućnosti naplate ugovorenih iznosa ili odlivom sredstava za izmirenje potencijalnih obaveza.

Banka svaku izloženost koju vrednuje po amortizovanom trošku i po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat raspoređuje u jednu od sljedećih kategorija:

1. Nivo kreditnog rizika 1 (Stage 1) – nizak nivo kreditnog rizika (engl. performing)
2. Nivo kreditnog rizika 2 (Stage 2)– povećan nivo kreditnog rizika (engl. underperforming)
3. Nivo kreditnog rizika 3 (Stage 3) – izloženosti kod kojih je nastalo umanjene vrijednosti, odnosno izloženosti u statusu neizmirenja obaveza (engl. non-performing).

Raspoređivanje izloženosti u nivou kreditnog rizika vrši se kroz IFRS 9 modul Banke.

Prilikom raspoređivanja izloženosti Banka se dodatno rukovodi i sljedećim pravilima:

- POCI imovina utvrđena u skladu sa Metodologijom raspoređuje se prilikom početnog priznavanja u nivo kreditnog rizika 3, te se naknadno u skladu sa pravilima navedenim u Metodologiji može naknadno rasporediti u nivo kreditnog rizika 2,
- Modifikovanu izloženost prilikom početnog priznavanja Banka ne može rasporediti u nivo kreditnog rizika niži od onog u koji je bila raspoređena originalna izloženost prije izvršene modifikacije,
- Potraživanje od privrednog društva koje je Banka odobrila izloženost kojom se posredno ili neposredno, djelimično ili u cijelosti, izmiruje potraživanje prema drugom povezanom licu kod Banke, ne može prilikom početnog priznavanja biti raspoređeno u bolji nivo kreditnog rizika od nivoa rizika u koji je bila raspoređena izloženost koja se izmiruje.

U cilju preciznije obračuna očekivanih kreditnih gubitaka portfolio Banke dijelimo na segmente za potrebe obračuna PDi LGD parametara.

Za izračun PD parametra portfolio se dijeli na:

- segment pravnih lica
- segment preduzetnika
- segment fizičkih lica

Za izračun LGD parametra posmatramo tri kriterijuma:

- obezbjeđenost izloženosti („secured“ - obezbjeđeno i „unsecured“ - neobezbjeđeno)
- segment (pravna lica, preduzetnici i fizička lica)
- broj godina u defaultu

Kombinovanjem prva 2 kriterijuma, portfolio segmentiramo na 6 osnovne LGD grupe klijenata:

- Pravna lica sa obezbjeđenjem
- Pravna lica bez obezbjeđenja
- Preduzetnici sa obezbjeđenjem
- Preduzetnici bez obezbjeđenja
- Fizička lica sa obezbjeđenjem
- Fizička lica bez obezbjeđenja

Kapitalni zahtjev za tržišne rizike - jednak je kapitalnom zahtjevu za devizni rizik za sve poslovne aktivnosti.

Kapitalni zahtjev za operativni rizik - za obračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik Banka koristi jednostavni pristup tj. pristup osnovnog pokazatelja.

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtjevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala sa stanjem na dan 31. decembar 2025. godine dati su u sljedećoj tabeli:

u 000 KM

Adekvatnost kapitala		
Red.br.	Stavka	Iznos
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	-
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	-
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	2.286
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
6.	Izloženosti prema institucijama	739
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	29.610
8.	Izloženosti prema stanovništvu	15.265
9.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	15.811
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1.074
11.	Visokorizične izloženosti	6.664
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	-
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-
16.	Ostale izloženosti	1.439
17.	Kapitalni zahtjevi za iznos namirenja/isporuke	-
18.	Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	-
18.1.	Kapitalni zahtjevi za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenata	-
18.2.	Kapitalni zahtjevi za velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja definisana Odlukom o velikim izloženostima	-
18.3.	Kapitalni zahtjevi za devizni rizik	-
18.4.	Kapitalni zahtjevi za robni rizik	-
19.	Kapitalni zahtjevi za operativni rizik	7.937
20.	Stopa redovnog osnovnog kapitala	18,61%
21.	Stopa osnovnog kapitala	18,61%
22.	Stopa regulatornog kapitala	19,92%

7.2. Informacije koje se odnose na izloženost Banke kreditnom riziku, uključujući tehnike smanjenja kreditnog rizika i informacija o vanjskim institucijama za procjenu kreditnog rizika ECAI ili agencijama za kreditiranje izvoza ECA

Banka sve izloženosti iz bankarske knjige, izuzev izloženosti koje su u obračunu kapitala uključene kao odbitne stavke od osnovnog kapitala, dopunskog kapitala ili kapitala Banke raspoređuje u jednu od 16 klasa izloženosti, a u skladu sa važećom Odlukom ABRS koja reguliše oblast adekvatnosti kapitala Banke.

U nastavku je dat pregled izloženosti Banke po klasama izloženosti na dan 31.12.2025. godine:

u 000 KM

Red. br.	Stavka	Iznos
1	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU	673.538
1*	od čega: investiciona društva u skladu sa ograničenim odobrenjem za pružanje investicionih usluga (n/a)	
1**	od čega: investiciona društva sa zahtijevanim inicijalnim kapitalom (n/a)	
1.1	IZNOSI IZLOŽENOSTI PONDERISANI RIZIKOM ZA KREDITNI RIZIK, KREDITNI RIZIK IZLOŽENOSTI FINANSIJSKIH DERIVATA TE SLOBODNE ISPORUKE	607.399
1.1.1	Standardizovani pristup	607.399
1.1.1.1	Kategorije izloženosti u skladu sa standardizovanim pristupom isključujući sekjuritizacijske pozicije	607.399
1.1.1.1.01	Centralne vlade ili centralne banke	-
1.1.1.1.02	Regionalne vlade ili lokalne vlasti	-
1.1.1.1.03	Subjekti javnog sektora	19.052
1.1.1.1.04	Multilateralne razvojne banke	-
1.1.1.1.05	Međunarodne organizacije	-
1.1.1.1.06	Institucije	6.158
1.1.1.1.07	Privredna društva	246.750
1.1.1.1.08	Stanovništvo	127.209
1.1.1.1.09	Obezbijeđene nekretninama	131.756
1.1.1.1.10	Izloženosti sa statusom neizmirenja ovabeza	8.951
1.1.1.1.11	Visokorizične stavke	55.534
1.1.1.1.12	Pokrivene obveznice	-
1.1.1.1.13	Potraživanja prema institucijama i društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-
1.1.1.1.14	Udjeli ili akcije u investicionim fondovima	-
1.1.1.1.15	Vlasnička ulaganja	-
1.1.1.1.16	Ostale izloženosti	11.989
1.2	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU NAMIRENJA/SLOBODNE ISPORUKE	-
1.2.1	Rizik namirenja/ispоруke u bankarskoj knjizi	-
1.2.2	Rizik namirenja/ispоруke u knjizi trgovanja	-
1.3	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI ZA RIZIK POZICIJE, DEVIZNI I ROBNI RIZIK	-
1.3.1	Iznos izloženosti za rizik pozicije, devizni i robni rizik u skladu sa standardizovanim pristupima	-
1.3.1.1	Dužnički instrumenti kojima se trguje	-

1.3.1.2	Vlasnički instrument	-
1.3.1.3	Poseban pristup pozicijskom riziku za investicione fondove	-
1.3.1.3.*	Zabilješke: Pozicije u investicionim fondovima isključivo uložene u dužničke instrumente kojima se trguje	-
1.3.1.3 **	Pozicije u investicionim fondovima isključivo uložene u vlasničke instrumente ili mješovite instrumente	-
1.3.1.3	Devizna pozicija	-
1.3.1.4	Pozicija u robi	
1.3.2	Iznos izloženosti za rizik pozicije, devizni i robni rizik u skladu sa internim modelima (n/a)	
1.4	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU ZA OPERATIVNI RIZIK	66.139
1.4.1	Jednostavni pristup operativnom riziku	66.139
1.4.2	Standardizovani pristup operativnom riziku	
1.4.3	Napredni pristupi operativnom riziku (n/a)	

U slijedećoj tabeli je prikazano stanje ukupne i prosječne neto vrijednosti izloženosti po definisanim klasama izloženosti (u 000 KM), gdje je su kod računanja neto izloženosti kao odbitna stavka uzete obračunate regulatorne rezervi.

u 000 KM

Ukupna i prosječna neto vrijednost izloženosti			
Red.br.	Kategorija izloženosti	Neto vrijednost izloženosti na kraju perioda	Prosječne neto izloženosti tokom perioda
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	161.385	142.858
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	69.445	53.842
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	77.806	82.276
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	30.792	21.185
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	331.377	314.850
8.	Izloženosti prema stanovništvu	176.736	168.571
9.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	203.919	198.751
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	10.118	12.455
11.	Visokorizične izloženosti	45.030	28.750
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	-	-
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-
16.	Ostale izloženosti	39.961	38.547

U sljedećoj tabeli su prikazane izloženosti po internim Regijama Banke razvrstane po klasama izloženosti:

u 000 KM

R.br.	Vrsta izloženosti	Zemlja 1	Zemlja 2	Ostale zemlje	Geografsko područje 1	Geografsko područje 2	Geografsko područje 3	Geografsko područje 4	Geografsko područje 5	Ostalo	Ukupno
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	161.385	-	-	-	161.385	-	-	-	-	161.385
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	69.445	-	-	-	69.445	-	-	-	-	69.445
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	77.806	-	-	1.095	30.576	1.491	-	44.644	-	77.806
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Izloženosti prema institucija	352	18.892	11.548	-	352	-	-	-	30.440	30.792
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	331.377	-	-	22.935	120.183	33.190	72.129	82.940	-	331.377
8.	Izloženosti prema stanovništvu	176.736	-	-	27.675	48.862	26.147	41.327	32.725	-	176.736
9.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	203.919	-	-	22.349	52.097	23.569	48.079	57.825	-	203.919
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	10.118	-	-	1.055	1.542	2.938	2.279	2.304	-	10.118
11.	Visokorizične izloženosti	45.030	-	-	6.136	11.248	5.547	3.017	19.082	-	45.030
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.	Ostale izloženosti	39.961	-	-	-	39.961	-	-	-	-	39.961

Napomena:

Zemlja 1 - geografsko područje Bosne i Hercegovine

Zemlja 2 - Njemačka

Zemlja 3 - Ostale zemlje

Geografsko područje 1: Bihać, Cazin, Velika Kladaša, Novi Grad, Prijedor;

Geografsko područje 2: Banja Luka, Derвента, Gradiška, Laktaši, Prnjavor;

Geografsko područje 3: Bugojno, Gračanica, Srebrenik, Teslić, Doboj, Gradačac, Zenica;

Geografsko područje 4: Bijeljina, Brčko, Tuzla, Zvornik, Živinice;

Geografsko područje 5: Ilidža, Istočno Sarajevo, Sarajevo -Novi Grad, Pale, Trebinje

U slijedećoj tabeli je prikazano stanje prosječne neto vrijednosti izloženosti po definisanim klasama izloženosti po preostalom roku dospjeća gdje je su kod računanja neto izloženosti kao odbitna stavka korišteni očekivani kreditni gubici izračunati po osnovu Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (ABRS) i Međunarodnog standard finansijskog izvještavanja (MSFI 9).

u 000 KM

Preostali rok do dospjeća svih izloženosti (neto vrijednost izloženosti)						
R.br.	Kategorija izloženosti	<= 1 god	>1<=5 god	>5 god	Nije navedeno dospijeće	Ukupno
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	161.385	-	-	-	161.385
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	69.445	-	-	-	69.445
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	4.788	68.969	4.048	1	77.806
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	30.792	-	-	-	30.792
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	141.018	151.579	38.757	23	331.377
8.	Izloženosti prema stanovništvu	48.480	83.579	43.776	901	176.736
9.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	31.814	98.225	73.880	0	203.919
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	5.995	3.294	688	141	10.118
11.	Visokorizične izloženosti	4.254	40.776	-	-	45.030
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	-	-	-	-	-
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-	-	-
16.	Ostale izloženosti	-	-	-	39.961	39.961

U sljedećoj tabeli su prikazane izloženosti prema značajnoj grani privrede na 31.12.2025. godine:

u 000 KM

Izloženosti prema značajnoj grani privrede								
R.br	Grane privrede	Izloženosti kod kojih su izvršene ispravke vrijednosti, odnosno umanjene vrijednosti (izloženosti u statusu neizmirenja obaveza)	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Iznos dospjelih nenaplaćenih potraživanja	Ispravke vrijednosti za dospjela nenaplaćena potraživanja	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ukupan iznos obračunatih regulatornih rezervi
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	344	263	297	214	13.016	281	-
2.	Vađenje ruda i kamena	113	70	94	52	14.003	607	-
3.	Prerađivačka industrija	9.143	7.083	8.750	6.465	117.425	3.410	-
4.	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	1	1	79	2	57.828	430	-
5.	Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	25	25	26	23	2.669	99	-
6.	Građevinarstvo	3.866	2.964	3.855	2.706	153.681	1.933	-
7.	Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	13.261	10.155	12.027	9.149	133.394	2.381	-
8.	Saobraćaj i skladištenje	4.602	3.935	4.119	3.559	31.563	685	-
9.	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	910	681	900	670	12.957	252	-
10.	Informacije i komunikacije	47	45	59	46	6.624	654	-
11.	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	4	3	5	3	241.898	307	-
12.	Poslovanje nekretninama	5	5	45	7	10.033	1.144	-
13.	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	792	649	2.132	672	32.134	496	-
14.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	412	365	336	324	12.866	62	-
15.	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	6	6	9	6	83.730	73	-
16.	Obrazovanje	6	6	7	6	423	5	-
17.	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	686	619	742	604	35.340	960	-
18.	Umjetnost, zabava i rekreacija	5	4	12	5	1.541	92	-
19.	Ostale uslužne djelatnosti	32	25	45	25	3.123	52	-
20.	Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za sopstvenu upotrebu	-	-	-	-	-	-	-
21.	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa	-	-	-	-	-	-	-
22.	Ostalo neraspoređeno	18.861	16.153	13.896	11.422	190.817	4.638	-
	Ukupno	53.121	43.057	47.435	35.960	1.155.065	18.561	-

U sljedećim tabelama prikazane su promjene na ispravkama vrijednosti na 31.12.2025. godine:

u 000 KM

Red.br.	Opis	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1.	Početno stanje	37.899	20.083
2.	Nove ispravke vrijednosti tokom perioda	32.013	43.677
3.	Iznos ukinutih ispravki vrijednosti	-26.855	-45.199
4.	Završno stanje	43.057	18.561

u 000 KM

Izloženosti prije i poslije korišćenja kreditne zaštite					
Red.br.	Kategorija izloženosti	Vrijednost neto izloženosti prije korišćenja kreditne zaštite		Vrijednost neto izloženosti poslije korišćenja kreditne zaštite	
		Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	161.385	-	161.385	-
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	69.445	-	127.676	-
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	77.806	-	22.385	-
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	30.792	-	30.792	-
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	331.377	-	325.375	-
8.	Izloženosti prema stanovništvu	176.736	-	173.776	-
9.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	203.919	-	202.501	-
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	-	10.118	-	9.134
11.	Visokorizične izloženosti	45.030	-	43.816	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	-	-	-	-
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-	-
16.	Ostale izloženosti	39.961	-	49.729	-

7.3. Kontraciklični zaštitni sloj kapitala

Prema Odluci o izračunavanju kapitala banaka, banke su dužne ispuniti zahtjeve u vezi sa kapitalnim zahtjevima:

- Zahtjev za održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku. Banka mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala iznad propisanog minimuma od 6,75%. Ovaj zahtjev predstavlja dodatni zahtjev u odnosu na minimalno propisane stope adekvatnosti, te dovodi do povećanja i ostale dvije stope;
- Zahtjev za održavanje zaštitnog sloja za sistemski značajne banke u visini od 0% do 3% ukupnog iznosa izloženosti riziku;
- Zahtjev za kontraciklični zaštitni sloj specifičan za banku;
- Zahtjev za zaštitni sloj za sistemski rizik.

Navedena četiri zaštitna sloja zajedno čine kombinovani zaštitni sloj kapitala. Trenutno obaveza banaka odnosi se na održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala.

Zahtjev za kontraciklični zaštitni sloj kapitala specifičan za banku, te za ostale zaštitne slojeve kapitala propisane se posebnim aktom u slučaju potrebe.

Geografska podjela izloženosti banke koja je značajna za izračunavanje kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala detaljno je prikazana u tabeli izloženosti po internim regijama Banke razvrstane po klasama izloženosti u dijelu 7.2 ovog dokumenta.

7.4. Stopa finansijske poluge

Stopa finansijske poluge izračunata u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banaka na dan 31.12.2025. godine iznosi 12,07%, što je znatno iznad zakonom propisanog limita koji iznosi najmanje 6%, te se može zaključiti da Banka nije izložena riziku koji proizilazi iz ranjivosti zbog finansijske poluge.

Pregled stavki uključenih prilikom izračunavanja i mjere ukupne izloženosti Banke, koje predstavljaju nazivnik prilikom izračunavanja stope finansijske poluge date su u slijedećoj tabeli:

u 000 KM

Vrijednosti izloženosti	Iznos 31.12.2025.
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 10 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 1. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	-
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 20 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 2. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	15.590
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 50 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	45.405
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 100 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 4. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	-

Ostala imovina	978.319
(-) Iznos odbitnih stavki aktive – osnovni kapital – u skladu sa članom 37. stav 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	-513
Izloženosti stope finansijske poluge – u skladu sa članom 37. stav 4. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	1.038.801
Kapital	
Osnovni kapital – u skladu sa članom 37. stav 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	125.349
Stopa finansijske poluge	
Stopa finansijske poluge – u skladu sa članom 37. stav 2. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	12,07%

U odnosu na prethodnu godinu stopa finansijske poluge je smanjena sa 12,22% na 12,07% uslijed značajnijeg rasta iznosa ostale imovine Banke, a samim tim i iznosa izloženosti stope finansijske poluge kao nazivnika prilikom izračuna ovoga pokazatelja.

Upravljanje rizikom prekomjerne finansijske poluge vrši se kroz proces upravljanja osnovnim kapitalom i izloženosti Banke, što podrazumjeva adekvatne sisteme praćenja, planiranja i kontrole relevantnih pozicija.

8. PODACI KOJI SE ODOSE NA LIKVIDNOSNE ZAHTEJEVE

8.1. Strategije i postupci za upravljanje rizikom likvidnosti

U skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti Agencije za bankarstvo Republike Srpske, Nadzorni odbor MF banke a.d. Banja Luka donio je Strategiju upravljanja rizikom likvidnosti.

Strategija predstavlja dio sistema upravljanja rizicima kome je Banka izložena u svom poslovanju.

Strategija sadrži:

- pregled i osnovne pojmove rizika likvidnosti kojima je Banka izložena ili može da bude izložena u poslovanju;
- odgovornosti organa upravljanja rizikom likvidnosti;
- osnovne standarde preuzimanja i upravljanja rizikom likvidnosti, te njihovu usklađenost sa ciljevima, poslovnom strategijom i politikom banke;
- sklonost Banke ka preuzimanju rizika i tolerancija banke prema riziku likvidnosti (rizični profil Banke);
- osnovna načela interne procjene adekvatnosti likvidnosti banke (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process, ILAAP).

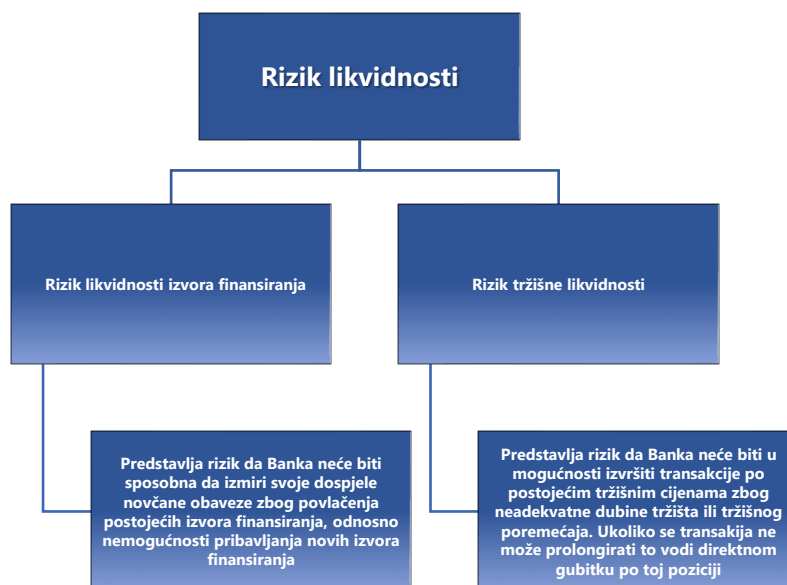
Strategija je usklađena sa Strategijom za preuzimanje i upravljanje rizicima Banke, a primjenjuje se na nivou Banke, uz poštovanje lokalne regulative i internih akata Banke.

Strategija se analizira i revidira najmanje jednom godišnje u cilju praćenja usklađenosti sa propisima i zahtjevima ABRS i drugih nadzornih tijela, Strategijom za preuzimanje i upravljanje rizicima Banke, promjenama u internom i eksternom okruženju, a po potrebi i češće.

8.2. Način organizovanja upravljanja rizikom likvidnosti u banci, uključujući i sistem izvještavanja i mjerenja rizika likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke uslijed nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospjele obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno, nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora finansiranja) ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Ovako definisan rizik likvidnosti se može manifestovati kroz nekoliko podkategorija / oblika istog i to:

- **rizik izvora finansiranja/rizik likvidnosti prouzrokovan od druge ugovorne strane** – predstavlja rizik povlačenja postojećih izvora finansiranja kao posljedica povlačenja depozita prije ugovorenog roka,
- **rizik tržišne likvidnosti** - rizik da Banka neće biti sposobna da izmiri svoje dospjele novčane obaveze zbog otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu,
- **strukturalni rizik likvidnosti** - rizik koji nastaje uslijed troškova likvidnosti za zatvaranja gepova likvidnosti. Strukturalni rizik naziva se još i rizik neusklađenosti priliva i odliva u smislu iznosa i/ili vremena. Strukturalni rizik određuje dnevne potrebe finansiranja,
- **rizik koncentracije likvidnosti** - rizik koji nastaje uslijed ograničenog broja izvora fundiranja sredstava,

- **rizik dugoročne likvidnosti** - rizik da Banka neće biti u stanju da obezbjedi dugoročne izvore sredstava,
- **rizik povlačenja depozita stanovništva** - predstavlja značajan odliv depozita koji potiču od sektora fizičkih lica (uključujući i poljoprivrednike i preduzetnike), kao i mala i srednja privredna društva koja ispunjavaju kriterijume za razvrstavanje u kategoriju izloženosti prema stanovništvu,
- **rizik finansiranja/prikupljanja depozita od povezanih lica** - predstavlja rizik koji proizilazi iz povećanog učešća depozita LPO u ukupnim depozitima,
- **rizik ročne usklađenosti finansijske aktive i pasive do 30 dana** - predstavlja rizik ročne neusklađenosti između finansijske aktive i pasive sa ročnosti do 30 dana,
- **rizik unutarnevne likvidnosti** - rizik likvidnosti unutar dana nastaje kad Banka nije u stanju izvršiti plaćanja i izmiriti obaveze blagovremeno u normalnim okolnostima, kao i u stresnim situacijama,
- **rizik pretvaranja vanbilansnih u bilansne izloženosti** - rizik uslijed prelaska vanbilansnih u bilansne izloženosti dovodi do značajnog odliva likvidnih sredstava,
- **rizik likvidnosti indukovano makroekonomskim poremećajima** - rizici koji potiču iz makroekonomskog i poslovnog okruženja, a koji mogu da na negativan način utiču na likvidnost Banke.

Indikatori koji upućuju da Banka da može doći u problem sa likvidnošću mogu biti eksterni i interni.

Eksterni uzroci potiču od okruženja Banke i direktno utiču na ponašanje klijenata banke. Na njih banka ne može da utiče već im se prilagođava i ublažava. Eksterni uzroci mogu biti:

- pad kreditnog rejtinga zemlje,
- reputacioni rizici konkurenta,
- sistemski rizik tržišta,
- nedostupnost izvora finansiranja,
- makroekonomija i globalna politika,
- privredni ciklus (recesija),
- ostali faktori okruženja.

Osnovni interni uzroci izloženosti riziku likvidnosti:

- neusklađenost rokova dospjeća izvora i izloženosti,
- prisustvo ugrađenih opcija prijevremenog povlačenja depozita i prijevremene otplate kredita,
- uticaj vanbilansnih pozicija na likvidnost,
- uticaj rizika druge ugovorne strane,
- uvođenje novih poslovnih proizvoda, usluga i sistema.

Mjerenje rizika

Banka redovno mjeri odnosno procjenjuje rizik likvidnosti koje je identifikovala u svom poslovanja. Mjerenje podrazumijeva primjenu kvalitativnih i kvantitativnih metoda mjerenja koje omogućuju uočavanje promjena u profilu rizika i procjenu novih rizika.

Banka uspostavlja sistem mjerenja/procjene svih tekućih i budućih novčanih tokova (novčanih priliva i novčanih odliva), uključujući procjenu novčanih sredstava potrebnih za vanbilansne stavke, pri čemu uzima u obzir:

- Uobičajene standarde za kliring i namirenje, te vremenski okvir koji se primjenjuje pri održavanju novčanih tokova za određene datume;
- Redovno preispitivanje i sagledavanje uzajamnog djelovanja rizika finansiranja likvidnosti i rizika tržišne likvidnosti, kao i efekat međusobnog djelovanja rizika likvidnosti i ostalih rizika kojima je Banka izložena;
- Upravljanje rizikom likvidnosti tokom odgovarajućih perioda, uključujući i unutarnevno, kako bi se obezbijedilo održavanje odgovarajućeg nivoa rezervi likvidnosti, odnosno zaštitnih slojeva likvidnosti;
- Promjene u unutarnevnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima i načinima finansiranja, kratkoročnim i srednjoročnim potrebama za likvidnim sredstvima i načinima finansiranja, te dugoročnim (strukturnim) potrebama za likvidnim sredstvima i načinima finansiranja, vodeći računa i o potencijalnim slabostima koje su povezane sa različitim događajima, aktivnostima Banke i Strategijom;
- Redovnu provjeru tačnosti ulaznih podataka koji se koriste prilikom izračunavanja pokazatelja likvidnosti, odnosno pouzdanosti informacija koje se koriste u sistemu upravljanja rizikom likvidnosti;
- Aktivno upravljanje instrumentima obezbjeđenja potraživanja Banke, razdvajanje založene imovine od neopterećene/slobodne imovine Banke, praćenje visine raspoloživih instrumenata obezbjeđenja potraživanja, praćenje prihvatljivosti tih instrumenata radi njihovog pravovremenog korištenja i korištenja u vanrednim situacijama;
- Pravna, regulatorna, operativna i druga ograničenja u prenosu likvidne i neopterećene imovine između subjekata unutar i izvan EEA, BIH i dr.

8.3. Politike i postupci za praćenje rizika likvidnosti

Praćenje i kontrola rizika likvidnosti obuhvata praćenje usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja rizika likvidnosti na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Banke.

Sistem redovnog praćenja, kontrole i izvještavanja o izloženosti riziku likvidnosti i rizičnom profilu obezbjeđuje svim relevantnim nivoima upravljanja u Banci pravovremene, tačne i dovoljno detaljne informacije koje su potrebne za donošenje poslovnih odluka, odnosno sigurno i stabilno poslovanje Banke. Praćenjem rizika likvidnosti podrazumijeva proces praćenje tekuće i buduće izloženosti riziku likvidnosti. Analiziraju se stanja, promjene i trendovi izloženosti riziku likvidnosti.

Praćenje tekuće izloženosti riziku likvidnosti podrazumijeva kontinuirano praćenje usklađenosti sa definisanim limitima rizika likvidnosti, prema sljedećoj vremenskoj dinamici:

- Unutardnevno praćenje - unutardnevno praćenje se provodi kroz definisan sistem limita za verifikaciju naloga u Banci, praćenjem CAS računa;
- Dnevno praćenje – dnevno praćenje rizika likvidnosti se sprovodi kroz sistem dnevnog planiranja likvidnosti Banke i praćenja ostvarivanja tog plana na kraju dana;
- Mjesečno praćenje - mjesečno praćenje se sprovodi kroz set regulatornih izvještaja i internih izvještaja Sektor za operacije, sredstva i podršku, objedinjeno i analizirano kroz ALCO odbor i Komisiju za rizike, ostvarenje u odnosu na Plan poslovanja;
- Kvartalno, polugodišnje i godišnje praćenje - na navedenim vremenskim osnovama se prate interni i eksterni pokazatelji kroz izvještaje ALCO odbora, Komisije za rizike.

Praćenje buduće izloženosti riziku likvidnosti podrazumijeva proces projektovanja pozicija rizika likvidnosti korišćenjem metode stresnog testiranja i metode simulacije. Metodom stresnog testiranja, koje se sprovodi minimalno na godišnjem nivou, testira se osjetljivost bilansnih i vanbilansnih pozicija na eksterne i interne faktore rizika likvidnosti, dok se metodom simulacije po potrebi projektuje profil rizika likvidnosti u procesu odlučivanja o mjerama za ublažavanje i prilikom uvođenja novih proizvoda i aktivnosti.

Preduzimanje mjera za smanjenje rizika

Ublažavanje rizika likvidnosti podrazumijeva diversifikaciju, prenos, smanjenje ili izbjegavanje rizika, a Banka ga sprovodi u skladu sa rizičnim profilom i sklonošću ka rizicima.

Izveštavanje o riziku likvidnosti

Efikasno izvještavanje o riziku likvidnosti kojem je Banka izložena, pretpostavlja da je izvještavanje :

- 1) transparentno (sadrži jasne, razumljive i precizne informacije u pogledu izloženosti riziku likvidnosti),
- 2) sveobuhvatno i potpuno,
- 3) upotrebljivo (u smislu sadržaja važnih informacija za donošenje odluka u vezi sa rizikom likvidnosti),
- 4) uporedivo (u pogledu jednoobraznosti informacija koje sadrže).

Izveštavanje o riziku likvidnosti obuhvata sistem internog i eksternog izvještavanja.

Eksterno izvještavanje podrazumijeva regulatorni pristup, odnosno, izvještavanje o izloženosti riziku likvidnosti iz nadležnosti ABRS na za to propisanim obrascima. Ovo izvještavanje sprovodi Sektor za računovodstvo i finansijsko izvještavanje i drugi organizacioni dijelovi Banke u propisanim vremenskim periodima, odnosno:

- Izvještaj o dnevnoj likvidnosti,
- Izvještaj o ročnoj usklađenost finansijske aktive i pasive,
- Izvještaj o likvidnosnoj pokrivenosti – koeficijent pokriva likvidnosti (LCR);

- Izvještaj o koeficijentu neto stabilnog finansiranja (NSFR)
- Izvještaj o koncentraciji izvora finansiranja (prema drugoj strani prema i prema vrsti ugovora);
- Izvještaj o cijeni po ročnosti izvora finansiranja;
- Izvještaj o obnavljanju izvora finansiranja;
- Izvještaj o koncentraciji kapaciteta likvidnosne pokrivenosti.

U okviru eksternog izvještavanja Banka izvještava još i o:

- Pozicijama likvidnosti u izvještajnoj valuti, značajnim valutama i ostalim valutama u zavisnosti od valutne strukture imovine i obaveza Banke;
- Rezultatima testiranja otpornosti na stres;
- Internoj procjeni adekvatnosti likvidnosti Banke (ILAAP).

U cilju obezbjeđenja kratkoročne otpornosti na rizik likvidnosti, Banka je dužna obezbijediti odgovarajući nivo zaštitnog sloja likvidnosti, kako bi zadovoljila potrebe za likvidnošću za scenarij stresa likvidnosti od 30 kalendarskih dana. Banka je dužna obezbijediti minimalni koeficijent pokrića likvidnosti (engl. Liquidity Coverage Ratio, u daljem tekstu LCR), koji predstavlja odnos između nivoa zaštitnog sloja likvidnosti i ukupnih neto likvidnosnih odliva tokom perioda stresa u trajanju od 30 kalendarskih dana.

Prilikom praćenja i kontrole rizika likvidnosti Banka je dužna kontinuirano održavati LCR, što podrazumjeva da je: $LCR \geq 100\%$. Ukoliko dođe do pada LCR ispod 100% ili se očekuje njegov pad ispod 100%, Banka je u obavezi bez odlaganja obavijestiti Agenciju za bankarstvo RS, navodeći razloge zbog kojih ne može ispuniti propisani LCR. Agencija za bankarstvo RS odlučuje da li se radi o stresnim situacijama slučaja likvidnosti, te na osnovu toga preduzima odgovarajuće supervizorske mjere u skladu sa propisima.

U slijedećoj tabeli prikazan je koeficijent pokrića rizika likvidnosti (LCR) na dan 31.12.2025. godine.

u 000 KM

Obrazac LCR		
R.br.	Stavka	Iznos
1.	Zaštitni sloj likvidnosti	168.825
2.	Neto likvidnosni odlivi	82.654
3.	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (%)	204%
Izračunavanje brojioca		
4.	Zaštitni sloj likvidnosti u obliku imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta, neprilagođen	168.825
5.	Odlivi na osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1a isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	-
6.	Prilivi na osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	-

7.	Obezbeđeni odlivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	-
8.	Obezbeđeni prilivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	-
9.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 isključujući pokrivena obveznica izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	168.825
10.	Vrijednost imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta, neprilagođena	-
11.	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	-
12.	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	-
13.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	-
14.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta "nakon primjene gornje granice"	-
15.	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta	-
16.	Vrijednost imovine nivoa 2a, neprilagođena	-
17.	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	-
18.	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	-
19.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "prije primjene gornje granice"	-
20.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "nakon primjene gornje granice"	-
21.	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2a	-
22.	Vrijednost imovine nivoa 2b, neprilagođena	-
23.	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	-
24.	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	-
25.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "prije primjene gornje granice"	-
26.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "nakon primjene gornje granice"	-
27.	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2b	-
28.	Iznos viška likvidne imovine	-
29.	Zaštitni sloj likvidnosti	168.825
Izračunavanje imenioca		
30.	Ukupni odlivi	132.057
31.	Potpuno izuzeti prilivi	-
32.	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 90%	-
33.	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	49.403
34.	Smanjenje za potpuno izuzete prilive	-
35.	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 90%	-
36.	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	49.403
37.	Neto likvidnosni odliv	82.654

9. PODACI O IZLOŽENOSTI BANKE PO OSNOVU ULAGANJA

Banka nema izloženost po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi.

10. KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi jeste rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usljed promjene kamatnih stopa.

Kamatno osjetljivi instrumenti predstavljaju finansijske instrumente koji su osjetljivi na promjenu kamatne stope, a obuhvataju stavke finansijske imovine, osim one koja predstavlja odbitnu stavku od redovnog osnovnog kapitala, obaveza, osim onih koje predstavljaju redovni osnovni kapital i ostale trajne instrumente bez datuma dospjeća i vanbilansne stavke iz bankarske knjige. Kamatno osjetljivi instrumenti obuhvataju i nekvalitetne izloženosti, kamatne i druge finansijske derivate kod kojih su novčani tokovi određeni u potpunosti ili dijelom kamatnom stopom.

10.1 Izvori kamatnog rizika i učestalost njegovog mjerenja

Banka je uspostavila sistem identifikacije koji podrazumijeva blagovremenu, sveobuhvatnu identifikaciju i analizu svih uzroka koji dovode do pojave i povećanja izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi. Temeljna pretpostavka u upravljanju kamatnim rizikom je činjenica da se kamatne stope stalno mijenjaju. Upravljanje kamatnim rizikom traži jasno razumijevanje veličine rizika kojem je Banka izložena i uticaja promjene kamatnih stopa na njezinu rizičnu poziciju.

Sistem identifikacije i posljedičnog upravljanja kamatnim rizikom iz bankarske knjige pokriva sve vrste kamatnog rizika, i to:

- Rizik odstupanja koji predstavlja (engl. gap risk) rizik koji proizilazi iz ročne strukture kamatno osjetljivih instrumenata, odnosno iz razlika u periodima promjene njihove kamatne stope, te obuhvata promjene ročne strukture kamatnih stopa koje se pojavljuju dosljedno na krivoj prinosa (paralelni rizik) ili različito po periodima (neparalelni rizik).
- Rizik krive prinosa (engl. Yield curve risk) jeste rizik kojem je banka izložena zbog promjene oblika i nagiba krive prinosa. Promjene krive mogu biti: paralelna promjena krive, promjena nagiba krive, promjena zakrivljenosti krive,
- Rizik osnove (engl. Basis risk) je rizik koji proizilazi iz uticaja relativnih promjena kamatnih stopa na instrumente koji su osjetljivi na kamatne stope koji imaju slične rokove dospjeća, ali koji se vrednuju primjenom različitih indeksa kamatnih stopa.
- Rizik opcije (engl. Optionality risk) jeste rizik koji proizilazi iz opcija, uključujući ugrađene opcije u kamatno osjetljive pozicije (npr. Krediti samogućnošću prijevremene otplate, depoziti sa mogućnošću prijevremenog povlačenja i sl.).

Banka minimalno na kvartalnom nivou vrši izračun pokazatelja kamatnog rizika, pri procjeni promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i neto kamatnog prihoda, primjenjujući rezultat supervizorskog testa atipičnih vrijednosti po svim materijalno značajnim valutama pojedinačno i agregatnom nivou.

O navedenim izračunima se u okviru regulatorno propisanih obrazaca J.01, J.02 i J05 izvještava ABRS i nadležni organi u Banci

10.2 Osnovne pretpostavke za mjerenje kamatnog rizika

Upravljanje kamatnim rizikom podrazumijeva osiguravanje finansijske stabilnosti bilansa od uticaja promjene kamatne stope na prihod i ekonomsku vrijednost Banke. Navedeno se postiže održavanjem adekvatne strukture aktive i pasive, nivoa prihoda i osjetljivosti ekonomske vrijednosti u skladu s postavljenim parametrima rizika koji su definisani od strane Uprave Banke.

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi može imati negativan uticaj na dobit, odnosno neto kamatni prihod ili ekonomsku vrijednost bankarske knjige.

Banka prati izloženost kamatnom riziku kroz sledeće mere rizika:

- „GAP“ analiza – je najjednostavnija tehnika za mjerenje izloženosti banke kamatnom riziku, a primjenjuje se s ciljem dobijanja kompletnije slike o izloženosti kamatnom riziku koji nastaje kao posljedica nepodudaranja perioda u kojima se vrši ponovno definisanje kamatne stope. U okviru GAP analize se iskazuju i mjere aritmetičke razlike (gepovi) između dijelova aktive i pasive koji su osjetljivi na promjenu kamatne stope.
- Ekonomska vrijednost kapitala (EVK pokazatelj) predstavlja procjenu sadašnje vrijednosti svih očekivanih neto novčanih tokova pozicija bankarske knjige banke, odnosno očekivanih novčanih tokova imovine umanjene za očekivane novčane tokove obaveza banke. Banka vrši obračun EVK kako bi odredila promjenu ekonomske vrijednosti bankarske knjige kao rezultat različitih scenarija promjene kamatnih stopa.
- Neto kamatni prihod (NKP pokazatelj) - Cilj analize uticaja promjene kamatnih stopa na neto prihode/rashode od kamata je da se utvrdi mogućnost uticaja promjene kamatnih stopa na sposobnost Banke da ostvaruje stabilan nivo dobitka. NKP se mjeri kao razlika između prihoda od kamata na kamatonosnu aktivu i rashoda od kamata na kamatonosne obaveze pretpostavljajući princip konstantnog bilansa.

Prilikom izrade modela praćenja kamatnog rizika Banka se u skladu sa regulatornim zahtjevima koristila sljedećim pretpostavkama:

- Depoziti bez ugovorenog roka dospjeća podijeljeni su na stabilni i nestabilni dio po segmentu i valuti,
- Krediti sa fiksnom kamatnom stopom su podložni riziku prijevremene otplate i to su oni krediti gdje dužnik ima mogućnost da prijevremeno otplati dio ili cijelu neotplaćenu glavnica prije ugovorom definisanog datuma otplate ili ugovorenog dospjeća,
- Oročeni depoziti po fiksnim kamatnim stopama, smatraju se kao oročeni depoziti koji mogu biti predmet prijevremenog povlačenja odnosno izloženi su riziku prijevremenog povlačenja,
- Za vanbilansne izloženosti koriste se istorijske stope iskorištenosti vanbilansa i prosječna ročnost;
- Analiza kamatnog gepa sprovodi se za značajne valute zastupljene u portfoliju. Banka smatra EUR i BAM materijalnim valutama na osnovu procenta učešća iznad 5%. IRRBB izvještaj unutar Banke izrađuje se za svaku značajnu valutu iskazanu u BAM ekvivalentu;

Banka ne posjeduje kamatne i druge derivate, te ovi finansijski instrumenti ne utiču na mjerenje kamatnog rizika u bankarskoj knjizi.

10.3 Promjena prihoda, ekonomske vrijednosti ili drugih faktora koje banka koristi radi identifikovanja kamatnih šokova u skladu sa metodom za mjerenje kamatnog rizika po značajnim valuama

Za potrebe izvještavanja ABRS o izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi, Banka koristi standardizovani pristup mjerenju kamatnog rizika u bankarskoj knjizi a u skladu sa članom 15. stav 5. Odluke o upravljanju kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi.

U skladu sa zahtjevima iz člana 2. stav 1. Uputstva za primjenu standardizovanog i pojednostavljenog pristupa mjerenju kamatnog rizika u bankarskoj knjizi, Banka u obračun i analizu osjetljivosti pozicija unosi sve svoje kamatno osjetljive finansijske instrumente koje vodi u bankarskoj knjizi.

Pozicije koje su obuhvaćene za izračunavanje ekonomskih promjena i uticaja na prihode uključuju:

- kamatno osjetljivu aktivu: sve plasirane kredite, kupljene vrijednosne papire, sredstva na računima kod Centralne banke BiH i drugih banaka, te ostala potraživanja sa ugovorenom fiksnom ili varijabilnom kamatnom stopom;
- kamatno osjetljivu pasivu: sve primljene depozite privrede, stanovništva (oročene depozite i depozite po viđenju), uzete kredite i dr. obaveze prema finansijskim institucijama;
- vanbilansne stavke: odobreni a neiskorišteni kreditni proizvodi i okviri osjetljivi na kretanje kamatnih stopa na tržištu.

Banka u svom poslovanju ne koristi finansijske derivate (kao što su kamatni svopovi, fjučersi ili opcije).

Ekonomska vrijednost kapitala

Banka pri utvrđivanju ekonomske vrijednosti kapitala primjenjuje šest scenarija kamatnih šokova u skladu sa članom 14. stav 4. Odluke kako bi obuhvatila paralelne i neparalelne rizike odstupanja i to:

1. paralelni šok rasta;
2. paralelni šok pada;
3. šok poravnjanja (engl. flattener);
4. šok nagiba (engl. steepener);
5. šok rasta kratkoročnih kamatnih stopa;
6. šok pada kratkoročnih kamatnih stopa.

Prilikom utvrđivanja ekonomske vrijednosti kapitala vrši se diskontovanje budućih novčanih tokova iz bilansa stanja sa pretpostavkom isteka pozicija.

Očekivani novčani tokovi se za potrebe utvrđivanja ekonomske vrijednosti kapitala raspoređuju u 19 vremenskih razreda prikazanih u Tabeli 1:

Tabela 1. Vremenski razredi (EVE)

Redni broj	Vremenski razredi (mj.= mjesec; g.= godina)	Srednja tačka vremenskog razreda (tk) (u godinama)	Dužina trajanja vremenskog razreda (u godinama)
1	Prekonoćno (O/N)	0,0028	0
2	> O/N ≤ 1 mj.	0,0417	1/12
3	> 1 mj. ≤ 3 mj.	0,1667	2/12
4	> 3 mj. ≤ 6 mj.	0,375	3/12
5	> 6 mj. ≤ 9 mj.	0,625	3/12
6	> 9 mj. ≤ 12 mj.	0,875	6/12
7	> 12 mj. ≤ 1,5 g.	1,25	6/12
8	> 1,5 g. ≤ 2 g.	1,75	1
9	> 2 g. ≤ 3 g.	2,5	1
10	> 3 g. ≤ 4 g.	3,5	1
11	> 4 g. ≤ 5 g.	4,5	1
12	> 5 g. ≤ 6 g.	5,5	1
13	> 6 g. ≤ 7 g.	6,5	1
14	> 7 g. ≤ 8 g.	7,5	1
15	> 8 g. ≤ 9 g.	8,5	1
16	> 9 g. ≤ 10 g.	9,5	1
17	> 10 g. ≤ 15 g.	12,5	5
18	> 15 g. ≤ 20 g.	17,5	5
19	> 20 g.	25	10

Sve diskontovane neto pozicije po pojedinačnim vremenskim razredima se sumiraju po osnovnom scenariju i scenarijima šokova, da bi se utvrdila ekonomska vrijednost kapitala za osnovni scenario i scenarije šokova po značajnim valutama.

Promjena ekonomske vrijednosti kapitala po pojedinačnoj valuti i po pojedinačnim scenarijima računa se kao zbir razlike ekonomske vrijednosti kapitala po pojedinačnim scenarijima šokova i ekonomske vrijednosti kapitala po osnovnom scenariju i vrijednosti automatskih opcija.

Pri izračunu promjene ekonomske vrijednosti kapitala za svaki scenario kamatnih šokova, banka sabira sve negativne i pozitivne promjene za svaku značajnu valutu, odnosno za valute BAM i EUR.

Primjenjeni šokovi kamatne stope na osnovu valute, a koji su propisani i važećom regulativom prikazani su u Tabeli 2:

Tabela 2. Propisani šokovi kamatne stope

Parametri šoka kamatne stope prema tipovima šoka	EUR	BAM
Paralelno pomjeranje	200	200
Kratkoročno pomjeranje	250	250
Dugoročno pomjeranje	100	150

Promjena ekonomske vrijednosti kapitala, u smislu zahtjeva člana 15. stav 2. tačka 1. i stav 3. Odluke, računa se kao odnos apsolutne vrijednosti šoka sa najvećim negativnim uticajem na ekonomsku vrijednost kapitala (po šest scenarija kamatnih šokova) i osnovnog kapitala Banke.

Uticaj na neto kamatni prihod (NII)

Cilj analize uticaja promjene kamatnih stopa na neto prihode/rashode od kamata je da se utvrdi mogućnost uticaja promjene kamatnih stopa na sposobnost Banke da ostvaruje stabilan nivo dobitka.

Uticaj na zaradu banke (neto kamatni prihod) se računa za vremenski horizont od jedne godine.

Banka primjenjuje dva scenarija kamatnih šokova u skladu sa članom 14. stav 4. t. 1. i 2. Odluke, kako bi obuhvatila paralelne rizike odstupanja u odnosu na zaradu, tačnije neto kamatni prihod banke i to:

1. paralelni šok rasta;
2. paralelni šok pada.

Za potrebe projektovanja neto kamatnog prihoda, banka novčane tokove raspoređuje u matricu, gdje redovi date matrice odražavaju originalno dospijeće instrumenta/period promjene kamatne stope, a kolone vremenski razred prema periodu ponovnog vrednovanja.

Kolone vremenskih razreda prikazane su u Tabeli 3:

Tabela 3. Vremenski razredi (NII)

Redni broj	Vremenski razredi (mj.= mjesec; g.= godina)	Srednja tačka vremenskog razreda (u godinama) t_k
1	Prekonoćno (O/N)	0,0028
2	> O/N ≤ 1 mj.	0,0417
3	> 1 mj. ≤ 3 mj.	0,1667
4	> 3 mj. ≤ 6 mj.	0,375
5	> 6 mj. ≤ 9 mj.	0,625
6	> 9 mj. ≤ 12 mj.	0,875

Banka vrši analizu promjene kamatnih stopa na NII u dva scenarija u skladu sa prikazanim valutama:

Kretanje kamatnih stopa	EUR	BAM
Paralelni rast kamatnih stopa	+200bps	+200bps
Paralelni pad kamatnih stopa	-200bps	-200bps

U slučaju utvrđivanja neto kamatnog prihoda vrši se projekcija kamatnih prihoda i rashoda uz pretpostavku statičkog bilansa stanja (engl. constant balance sheet) što podrazumijeva da se postojeće pozicije iz bankarske knjige zamjenjuju stavkama koje imaju isti iznos, period do dospijeca (ponovnog vrednovanja) i valutu.

Prilikom izračunavanja promjene neto kamatnog prihoda za svaki scenario šoka kamatne stope, Banka sabira sve negativne i pozitivne promjene za svaku značajnu valutu, odnosno za BAM i EUR valute.

11. INFORMACIJE U VEZI SA ICAAP-om i ILAAP-om

Banka se suočava sa različitim rizicima koji su rezultat njenih poslovnih aktivnosti. Tim rizicima Banka upravlja na odgovarajući način, a u skladu sa značajem koji imaju za Banku. Registar rizika daje pregled svih potencijalnih rizika i procjenu njihovog značaja za Banku. Prilikom utvrđivanja materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena, a koji će biti uključeni u interni proces procjene adekvatnosti kapitala, uzimaju se u obzir vrsta, obim, i složenost poslovanja, kao i specifičnost tržišta na kojima Banka posluje. Takođe se u obzir uzima i prethodno iskustvo u upravljanju rizicima u Banci kao i istorijski podaci o ostvarenim negativnim efektima na finansijski rezultat i kapital Banke. Sve rizike poslovanja Banka dijeli na "kapitalno adekvatne" i „likvidnosno adekvatne“ te shodno tome periodično, a najmanje jednom godišnje sprovodi internu procjenu adekvatnosti kapitala (ICAAP) i internu procjenu adekvatnosti likvidnosti (ILAAP).

11.1 Interna procjena adekvatnosti kapitala (ICAAP)

ICAAP proces na nivou Banke je dokumentovan, odgovara prirodi, obimu i složenosti aktivnosti Banke, usklađen sa Strategijom i politikom Banke za upravljanje rizicima, kao i strategijom i planom upravljanja kapitalom Banke, zasnovan na identifikaciji, mjerenju i procjeni rizika, pruža sveobuhvatnu procjenu rizika, pokriva sve materijalno značajne rizike kojima je Banka izložena ili može biti izložena, I integralni je dio procesa upravljanja Bankom i donošenja odluka u Banci.

Ovaj proces čine: identifikacija rizika i procjena njihove materijalne značajnosti, procjena pojedinačnih kapitalnih zahtjeva i izračun ukupnog internog kapitala, kao i planiranje koje obuhvata, prije svega, praćenje bančinog profila rizika, kapitalne pozicije i performansi u poređenju sa ICAAP planovima, kao i redovno sprovođenje stres testiranja za sve materijalno značajne rizike.

Nadležni organi Banke za donošenje odluka i nadzor nad procesom obračuna pokazatelja adekvatnosti kapitala i procesom interne procjene adekvatnosti kapitala su: Nadzorni odbor, Uprava Banke, Odbor za reviziju, ALCO Odbor i Komisija za rizike.

Proceduru ICAAP-a u Banci operativno sprovode: Sektor za upravljanje rizicima/Kontrolna funkcija upravljanja rizicima, Sektor za računovodstvo i finansijsko izvještavanje, Sektor za operacije, sredstva i podršku, Sektor za informacione tehnologije i drugi članovi ICAAP tima.

Organizacioni dijelovi koji preuzimaju rizik su svi organizacioni dijelovi Banke (sektori i službe), filijale i ekspoziture Banke.

Kontrolu sprovode Kontrolna funkcija interne revizije i Kontrolna funkcija praćenja usklađenosti poslovanja.

Banka u okviru postupka interne procjene adekvatnosti kapitala podrazumjeva sljedeće faze:

- Utvrđivanje značajnih rizika - utvrđivanje značajnih rizika zasnovano je na sveobuhvatnoj procjeni rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena, uzimajući u obzir rizični profi Banke kao i rizike koji su karakteristični za pojedine poslove, proizvode, aktivnosti, procese i sisteme Banke.
- Mjerenje ili procjenu pojedinačno značajnog rizika i izračunavanje internih kapitalnih zahtjeva za pojedinačne značajne rizike - Sektor za upravljanje rizicima obračunava interne kapitalne zahtjeve za pojedinačne rizike u skladu sa regulatornim odredbama Odluke o izračunavanju kapitala i Odluke o postupku interne procjene adekvatnosti kapitala. U proces interne procjene adekvatnosti kapitala Banka uključuje efekte testiranja otpornosti na stres za sve definisane materijalno značajne rizike.
- Utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahtjeva, kao zbira svih internih kapitalnih zahtjeva za pojedinačne značajne rizike - Banka izračunava ukupne interne kapitalne zahtjeve sabiranjem: internih kapitalnih zahtjeva za rizike za koje je u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala Banaka dužna izračunati kapitalne zahtjeve i internih kapitalnih zahtjeva za ostale značajne rizike u poslovanju Banke, koji nisu obuhvaćeni u prethodnoj tački.

Banka je dužna održavati raspoloživi kapital najmanje na nivou iznosa ukupnih internih kapitalnih zahtjeva. Ako se ICAAP-om utvrdi da su ukupni interni kapitalni zahtjevi manji od ukupnih kapitalnih zahtjeva izračunatih u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banaka, Banka će održavati visinu regulatornog kapitala najmanje na nivou definisanom odredbama te Odluke.

- Izvještavanje - Sektor za upravljanje rizicima u koordinaciji sa ostalim organizacionim jedinicama Banke, nadležni su za izradu Izvještaja o procesu adekvatnosti internog kapitala, a koji se na godišnjem nivou dostavlja u ABRS. Izvještavanje o ICAAP-u podrazumjeva interno i eksterno izvještavanje:
 - Interno izvještavanje: Izvještaj o ICAAP-u se dostavlja nadležnim organima i tijelima Banke: Komisija za rizike, Uprava banke, Odbor za reviziju i Nadzorni odbor.
 - Eksterno izvještavanje: Izvještaj o ICAAP-u usvojen od strane Nadzornog odbora, Banka dostavlja regulatoru u štampanoj i elektronskoj formi sa stanjem na dan 31.12. prethodne godine najkasnije do 30.04. tekuće godine. Sadržaj izvještaja je propisan Odlukom o postupku interne procjene adekvatnosti kapitala u banci (ABRS).

Dakle, proces interne procjene adekvatnosti kapitala obuhvata nekoliko koraka koji su međusobno zavisni i koji se prema važećim regulatornim i internim odredbama provode najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće.

Interni kapitalni zahtjevi u skladu sa rezultatima ovog ICAAP-a su obuhvatili sve materijalno značajne rizike za Banku utvrđene Metodologijom za procjenu značajnosti rizika. Materijalno značajni rizici obuhvataju rizike iz „Stubu 1“ za koje je Banka izračunala regulatorne kapitalne zahtjeve, odnosno kreditni, tržišni i operativni rizik uz dodatak rizika (kreditne) koncentracije.

11.2. Interna procjena adekvatnosti likvidnosti (ILAAP)

Interna procjena adekvatnosti likvidnosti je dokumentovan proces utvrđivanja optimalne likvidnosti Banke koji odgovara prirodi, obimu i složenosti njenih aktivnosti, koji je usklađen sa strateškim i operativnim planovima Banke, te zasnovan na identifikaciji, mjerenju i procjeni likvidnosno relevantnih rizika i integralni je dio procesa upravljanja Bankom i donošenja odluka u Banci.

Ovaj proces čine: identifikacija rizika i procjena njihove materijalne značajnosti, procjena pojedinačnih likvidnosnih zahtjeva i izračun ukupnog internog likvidnosnog zahtjeva na osnovu sprovedenih stres testova baziranih na stresnim scenarijima koji inkorporiraju dovoljan stepen strogosti, odnosno, dovoljan stepen konzervativnog pristupa u postupku određivanja likvidnosnih zahtjeva.

Nadležni organi Banke za donošenje odluka i nadzor nad procesom interne procjene adekvatnosti likvidnosti su: Nadzorni odbor, Uprava Banke, Odbor za reviziju i Komisija za rizike.

Proceduru ILAAP-a u Banci operativno sprovode: Sektor za upravljanje rizicima/Kontrolna funkcija upravljanja rizicima, Sektor za operacije, sredstva i podršku, Sektor za računovodstvo i finansijsko izvještavanje, uz podršku Sektora za informacione tehnologije. Organizacioni dijelovi koji preuzimaju rizik su svi organizacioni dijelovi Banke (sektori i funkcije, filijale i ekspoziture Banke).

Kontrolu sprovode Kontrolna funkcija interne revizije i Kontrolna funkcija za praćenja usklađenosti poslovanja (Sektor za praćenje usklađenosti poslovanja i bezbjednost informacionog sistema).

ILAAP kao sveukupan proces upravljanja rizikom likvidnosti, kao i ostali upravljački procesi, sadrži sljedeće standardne komponente / faze: identifikacija rizika, procjena/mjerenje rizika, kontrola i praćenje rizika, planiranje i izvještavanje.

Identifikovanje i uključivanje svih značajnih rizika u ILAAP-u

Prvi korak u internoj procjeni adekvatnosti likvidnosti Banke predstavlja proces identifikovanja svih značajnih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Pri sprovođenju ovog procesa Banka uzima u obzir vrstu, prirodu, obim i složenost poslova koje obavlja i tržišta na kojem posluje. U procesu identifikovanja značajnih rizika Banka uzima u obzir ekonomski i normativni aspekt ILAAP-a.

Proces identifikovanja značajnih likvidnosno-adekvatnih rizika između ostalog uključuje:

- identifikovanje svih rizika koji negativno utiču ili mogu uticati na nivo i strukturu likvidnih sredstava i izvora finansiranja;
- evidenciju svih identifikovanih rizika i svih identifikovanih značajnih rizika;
- kriterijume za identifikovanje rizika i svih identifikovanih značajnih rizika;
- obrazloženje razloga zašto se pojedini identifikovani rizik ne smatra značajnim rizikom;

- razmatranje procesa identifikovanja značajnih rizika na kontinuiranoj osnovi (najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće);
- bruto pristup u identifikovanju značajnih rizika.

Određivanje internih rezervi likvidnosti i stabilnih izvora finansiranja

Banka određuje, procjenjuje i održava interne rezerve likvidnosti i stabilne izvore finansiranja u skladu sa ekonomskim aspektom ILAAP-a. Određivanje internih rezervi likvidnosti i stabilnih izvora finansiranja polazi od činjenice da je ILAAP integralni dio procesa upravljanja Bankom, stoga glavni uticaj ima svijest o rizicima poslovanja koja se ugrađuje u procese strateškog planiranja i budžetiranja, postavljanja limita i evaluaciju performansi Banke oslanjajući se na istorijske podatke i buduće projekcije.

Banka će održavati nivo internih rezervi likvidnosti i stabilnih izvora finansiranja najmanje u iznosu ukupnih internih likvidnosnih zahtjeva koji ne mogu biti manji od minimalnih likvidnosnih zahtjeva izračunatih u skladu sa regulatornim zahtjevima.

Metodologija za kvantifikovanje rizika u ILAAP-u

Banka primjenjuje metodologije za kvantifikovanje rizika koji odgovaraju njenom rizičnom profilu i sklonosti ka preuzimanju rizika, odnosno u skladu sa vrstom, prirodom, obimom i složenošću poslova koje obavlja. Svrha ovih metodologija je kvantifikovanje potencijalnih budućih promjena likvidnosti i izvora finansiranja u skladu sa ekonomskim i normativnim aspektom ILAAP-a.

Metodologije za kvantifikovanje rizika jesu metodologije kojima Banka izračunava interne likvidnosne zahtjeve za pojedinačne rizike i to za:

- Rizike koji podliježu minimalnim likvidnosnim zahtjevima u skladu sa odredbama Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti Banaka (Službeni glasnik RS, br. 62/21 i 117/22) – rizik od nemogućnosti pokrivanja potreba za likvidnošću u stresnom scenariju za period od 30 kalendarskih dana i rizik vezan za usklađenost raspoloživog iznosa stabilnog finansiranja i potrebnog iznosa stabilnog finansiranja;
- Rizike koje je Banka identifikovala kao značajne rizike, a koji ne podliježu minimalnim likvidnosnim zahtjevima (npr. rizici koji potiču od koncentracije izvora sredstava, povećanih odliva ili potcjenjenosti priliva, smanjenih priliva ili precjenjenosti priliva, smanjene tržišne vrijednosti likvidne imovine, reputacioni rizik, operativni rizik i sl.).

Testiranje otpornosti na stres u ILAAP-u

Banka redovno, a najmanje jednom godišnje, provodi testiranje otpornosti na stres za sve značajne rizike poslovanja, uključujući i likvidnosno-adekvatne rizike, i rezultate ovog testiranja koristi za potrebe ILAAP-a kao i za potrebe ICAAP-a. Stres test likvidnosti ima za cilj da pokaže da li dostupne rezerve likvidnosti mogu osigurati da Banka izdrži hipotetički nedostatak izvora likvidnih sredstava.

Testiranje otpornosti na stres za potrebe ILAAP-a se koristi u svrhu izračuna internih likvidnosnih zahtjeva za pokriće definisanih pojedinačnih značajnih rizika. Interne likvidnosne zahtjeve čine:

- zahtjevi u pogledu nivoa internih rezervi likvidnosti,
- zahtjevi u pogledu strukture internih rezervi likvidnosti, i
- zahtjevi u pogledu stabilnosti izvora finansiranja.

U smislu metodologije za kvantifikovanje rizika u ILAAP-u i opredjeljenosti Banke ka standardizovanom pristupu, ukupni interni likvidnosni zahtjevi obuhvataju:

- Interne likvidnosne zahtjeve za rizike za koje je regulatorno propisana obaveza izračunavanja minimalnih likvidnosnih zahtjeva;
- Interne likvidnosne zahtjeve za ostale značajne rizike u poslovanju Banke, a koji nisu obuhvaćeni prethodnom tačkom.

Ukupni interni likvidnosni zahtjevi uključuju i efekte testiranja otpornosti na stres, odnosno, Banka prilagođava interne likvidnosne zahtjeve prema „gore“ s obzirom na rezultate odgovarajućih testova otpornosti na stres koji su provedeni za potrebe ILAAP-a. U tom smislu Banka, na osnovu rezultata stres testa održava nivo internih rezervi likvidnosti i stabilnih izvora finansiranja u iznosu ukupnih internih likvidnosnih zahtjeva koji su veći od likvidnosnih zahtjeva izračunatih u skladu sa regulatornim zahtjevima.

Testiranje otpornosti likvidnosti na stres predstavlja važnu metriku koja je podrška menadžmentu Banke u procesu donošenja odluka jer rezultati stres testa omogućavaju redovnu procjenu odgovarajućeg volumena i strukture likvidnih sredstava neophodnih za određivanje bafera likvidnosti.

Izveštavanje o ILAAP-u

Izradom Izveštaja o sprovedenom postupku ILAAP-a koordinira Sektor za upravljanje rizicima (kontrolna funkcija upravljanja rizicima), koji jednom godišnje, u saradnji sa organizacionim jedinicama Banke sastavlja pomenuti Izveštaj i isti dostavlja na razmatranje i usvanje Upravi Banke i Nadzornom odboru.

Izveštavanje o ILAAP-u sprovodi se interno i eksterno. Interno izveštavanje podrazumjeva izveštavanje: Komisije za rizike, Uprave banke, Odbora za reviziju i Nadzornog odbora i isto se provodi paralelno sa eksternim izveštavanjem ili češće u skladu sa potrebama.

Eksterno izveštavanje podrazumjeva izveštavanje Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Izveštaj o ILAAP-u, usvojen od strane Nadzornog odbora, Banka dostavlja regulatoru u štampanoj i elektronskoj formi sa stanjem na dan 31.12. prethodne godine najkasnije do 30.04. tekuće godine. Sadržaj izveštaja je propisan Odlukom o postupku interne procjene adekvatnosti likvidnosti u banci (ABRS).

11.3. Opis pristupa koje Banka koristi za procjenu značajnih rizika

Interna procjena adekvatnosti kapitala (ICAAP) I interna procjena adekvatnosti likvidnosti (ILAAP) polaze od sagledavanja rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena. Prvi korak jeste definisanje materijalno značajnih rizika, a sam proces je definisan Metodologijom za procjenu značajnosti rizika MF banke a.d. Banja Luka unutar koje Banka definiše kvantitativne I kvalitativne pristupe za ocjenu materijalne značajnosti. Tačnije, na sve rizike poslovanja koji su definisani "Registrom rizika", primjenjujući naprijed navedenu metodologiju Banka određuje materijalnu značajnost, odnosno definiše koji to rizici svojim materijalizovanjem mogu imati negativne posljedice po finansijski rezultat I kapital Banke.

Svi definisani materijalno značajni rizici su osnov za sprovođenje testiranja otpornosti na stres uz izuzetak rizika likvidnosti budući da se testiranje otpornosti na stres za rizik likvidnosti provodi bez obzira da li je rizik likvidnosti definisan kao materijalno značajan ili nije. Stres testovi se sprovode u okviru definisanih stresnih scenarija u najmanje dva scenarija od kojih je jedan dodatno pogoršan. Rezultat testiranja

otpornosti na stres je osnov za interni kapitalni zahtjev ili interni likvidnosni zahtjev u zavisnosti od toga da li je riječ o kapitalno adekvatnim ili likvidnosno adekvatnim rizicima.

12. PODACI O BANKARSKOJ GRUPI

MF banka a.d. Banja Luka posluje u okviru bankarske grupe koju čine tri članice:

- MF banka a.d. Banja Luka kao zavisno društvo (u daljem tekstu Banka),
- MKD Mikrofin d.o.o. Banja Luka kao zavisno društvo (u daljem tekstu MKD),
- MF grupa d.o.o. Banja Luka kao društvo koje je direktni vlasnik MKD-a i direktni vlasnik Banke, te je u tom smislu najviše matično društvo bankarske grupe (u daljem tekstu MF Grupa).

Struktura bankarske grupe je jednostavna i transparentna. MF Grupa predstavlja nadređeno matično društvo MKD-u i Banci. Povezanost unutar bankarske grupe je bazirana na vlasničkim odnosima u okviru kojih, prema Zakonu o bankarstvu Republike Srpske, MF Grupa ima kontrolno učešće u MKD-u i kontrolno učešće u Banci (učešće veće od 50%).

Bitno je naglasiti da je ovdje riječ o nehomogenoj bankarskoj grupi budući da su djelatnosti članica bazično različite. Ova različitost ima svoju formalnu i suštinsku komponentu. Formalna komponenta proizilazi iz činjenice da regulatorni okvir koji donosi zajednički regulator za Banku jeste bitno različit od onog koji važi za MF Grupu i MKD. Suštinska komponenta proizilazi iz jasno definisanog tržišnog i poslovnog razgraničenja između ove tri članice.

Poslovanje Banke je definisano njenim poslovnim modelom, poslovnom strategijom, strategijom upravljanja rizicima, planovima poslovanja itd. Isto je bazirano na tradicionalnom komercijalnom bankarstvu čiji je fokus pružanje usluga mikro, malim i srednjim preduzećima (MSME), pojedinačnim preduzetnicima i stanovništvu sa prilagođenim kreditnim proizvodima, kao i opštim bankarskim uslugama, uključujući platni promet, platne kartice, depozite, internet bankarstvo i sl.

Poslovne aktivnosti MKD-a definisane su strateškim planom, poslovnim modelom i planom poslovanja ove finansijske institucije i bazirane su na plasmanu mikrokredita onoj kategoriji stanovništva koje ne ispunjava uslove za kreditni plasman bankarskog sektora. U poslovnoj praksi, odnosno, praksi kreditnog poslovanja ove dvije članice grupe ne dijele klijente ili ih dijele u malom broju.

MF Grupa kao najviše matično društvo bankarske grupe, je uspostavljen u svrhu koordinisanja strateškog planiranja i pružanja podrške svojim zavisnim društvima u njihovom osnovnim djelatnostima. Preciznije, prvenstvena uloga MF Grupe nije upravljačka aktivnost, već podrška članicama, standardizacija i unifikacija određenih procesa, definisanje standarda sigurnosti IT sistema i sl., kao i koordinacija nekih zajedničkih projekata i zadataka.

Kod Banke i MKD je dominantno izlaganje kreditnom riziku.

U svom sastavu Banka nema podređenih odnosno zavisnih i pridruženih društva i kao takva ne podliježe obavezi sačinjavanja konsolidovanih izvještaja u skladu sa MRS i MSFI.

13. ZALOŽENA I NEZALOŽENA IMOVINA

Tokom prethodnog perioda Banka nije imala založenu imovinu ni po jednoj stavci aktive.

Bruto knjigovodstvena vrijednost založene/nezaložene imovine Banke prikazana je u slijedećoj tabeli:

u 000 KM

Vrsta imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost založene imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost nezaložene imovine
Dati krediti	-	728.225
Ulaganja u dužničke instrumente	-	68.328
Ulaganja u vlasničke instrumente	-	-
Ostalo	-	242.364

Na nivou bankarske grupe, Banka nije imala založenu imovinu na dan 31.12.2025. godine.